

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

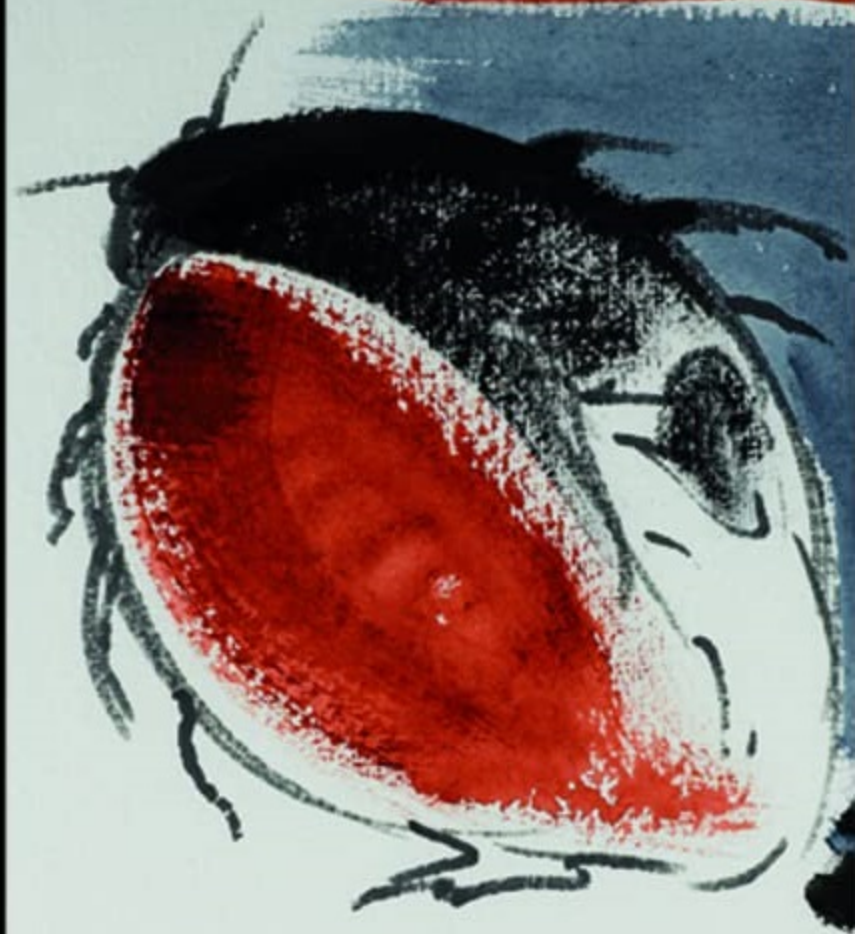
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yiğit Bener

Öteki Kâbuslar

ÖYKÜ

16-elli yaş böceği — 16-temmuz

YKY

"Bir sabah, bunaltıcı düşlerden uyandığımda..."

Kendimi yattığım tümseğin üzerinde minicik bir insana dönüşmüş buldum. Pelte gibi yumuşamış sırtımın üstünde yatmaktaydım ve başımı biraz kaldırdığımda bir kubbe gibi şişmiş, yağ tulumunu andıran, üstü kıllarla kaplı, pespembe ince bir derinin oluşturduğu göbeğimi görüyordum. "Ne olmuş bana böyle?" diye düşündüm. Büyükçe, ama normal, yani içinde böcekler yaşasın diye yapılmış olan yuvamdaydım; ezbere bildiğim o toprak zemin eskiden nasılsa, yine öyleydi.

Böcekle insanın kesişen yaşamları.
Değişimler, başkalaşimler,
yok edişler...
Kim "Öteki"?

Kapak resmi:

Fatma Tülin

kâğıt üzerine akrilik boya ve pastel

30 x 30 cm.

ISBN 978-975-08-1649-9

9 789750 816499

4.00₺

YİĞİT BENER • Öteki Kâbuslar

ÖTEKİ KÂBUSLAR

Yiğit Bener (d. Brüksel, 1958) İlk ve orta öğrenimini Paris ve Ankara'da tamamladı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi son sınıf öğrencisiyken, 12 Eylül 1980 darbesi sonrası koşullarından dolayı yurtdışına çıktı. On yıl boyunca Brüksel ve Paris'te yaşadı, çocuk bakıcılığı, göçmen sorunları danışmanlığı, yayıncılık, çevirmenlik gibi işlerde çalıştı. Halen geçimini konferans tercümanı olarak sağlamaktadır ve bu alanda Boğaziçi ve Bilkent üniversitelerinde ders vermektedir. Çeşitli yazarların kitaplarını Fransızca'dan Türkçe'ye çevirmiştir; Louis-Ferdinand Céline'in *Gecenin Sonuna Yolculuk* adlı yapıtının çevirisiyle (YKY, 2002) Dünya Kitap Yılın Çeviri Ödülü'nü almıştır. *Eksik Taşlar* (YKY, 2001), *Kırılma Noktası* (YKY, 2004) ve *Özgür Rosto* (YKY, 2007) adlı romanların yazarı olan Yiğit Bener, aylık sanal edebiyat dergisi *İktidarsız*'ın (www.iktidarsiz.com) kurucularından ve yazarlarındandır.

Yiğit Bener'in
YKY'deki kitapları

Eksik Taşlar (*roman*, 2002)
Kırılma Noktası (*roman*, 2004)
Öteki Kâbuslar (*öykü*, 2009)

Doğan Kardeş
Özgür Rosto (2007)

YİĞİT BENER

Öteki Kâbuslar

Öykü

İSTANBUL

Yapı Kredi Yayınları - 2954
Edebiyat - 882

Öteki Kâbuslar / Yiğit Bener

Kitap editörü: Dürrin Tunç
Düzeltili: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Kapak resmi: Fatma Tülin
Desenler: Funda Özgürel
Grafik uygulama: Gülçin Erol

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Haramidere - Avcılar / İstanbul

1. baskı: İstanbul, Ağustos 2009
ISBN 978-975-08-1649-9

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2009
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>
<http://www.yapikredi.com.tr>

İÇİNDEKİLER

I. Sokulmak • 11
II. Leke • 16
III. Buyabes • 19
IV. Alaz • 24
V. Deney • 28
VI. Tablo • 37
VII. Yazıhane • 41
VIII. Ateşlenme • 50
IX. Haşlama • 56
X. Sirtaki • 59
XI. Yaratık • 64
XII. İstila • 67
XIII. Megabayt • 72
XIV. Talimat • 76
XV. Masmavi • 80
XVI. Başkalaşım • 88

*“Kan verir, kan güderiz, kana kan
Kanda iki elimiz,
Kan başa sıçrıyor, kan çıkıyor
Her kan grubundan.”*

Behçet Necatigil

Öteki E. B. Enis'e...

I. Sokulmak

Emilie'ye

Ne akrep ne de meme: İkisini de bu kadar yakından görmemiş-tim. Aynı güne denk geldi.

Hayvan belgesellerindekilerle gazetelerin magazin sayfala-rındakileri saymıyorum. Anneminkileri de, elbette.

Sanırım o günlerde henüz on beş yaşında olmasaydım, dik-katimi daha çok memelerin üzerinde toplardım. Ancak insan o yaşlarda biraz utangaç oluyor. Kafamı çevirdim. Doğru dürüst bakamadım bile. Gösteri çok uzun sürmedi zaten: Uzun kollu bluzunu çıkarıp kısa kollusunu giyinmeye kadar... Pek acele et-medi gerçi, kollarını karnının üzerinde çapraz yapıp usulca sı-yırdı bluzunu. Sutyeni yoktu. Bluzu titizlikle katlayıp masanın kenarına koydu. Çekmecesinden kısa kolluyu çıkardı, ardından hiç telaş etmeden önce bir kolunu, sonra ötekini geçirdi. Göz ucuyla da beni süzüp tepkimi ölçmeye çalışıyordu.

Daha görür görmez uzanıp yakalamaya karar vermiştim hiç renk vermeden odaklanmayı yeğlediğim evrak dolabının üzerinde salınmakta olan o akrebi. Nereden çıkıp oraya nasıl tırmanmışsa! Sarımtırak, dört beş santim boyunda, küçük ama irkiltici bir yaratıktı. Kocaman, kıvrık bir kuyruğu, daha koyu renkteki küt gövdesiyle uyumsuz, ince uzun kıskaçları vardı.

Çok güzel oldukları söylenemezdi. Diri, uçları dikleşmiş, ama bana göre fazla iriydi memeleri, ürkütücü. Yani, bakamadım de-diysem, görmedim demedim! O da zaten göstermekten sakınmı-

yordu. Yoksa sırtını bile dönmeye zahmet etmeden niye yanımda soyunsun? Uyarıldığımı belli etseydim, hoşuna giderdi eminim: Fırsat bu fırsat, tatil köyü resepsiyonunda birlikte çalıştığı o sıska, sivilceli yeniyetmeyi, yani beni, her zamanki gibi maskaraya alırdı.

Alay eder gibi, fütursuzca dolanıyordu dolabın üzerinde. Kendini tehdit altında hissetmiyordu anlaşılan. Aksi halde, belgesellerde gördüklerim gibi ucunda zehirli iğnesi bulunan kuyruğunu, yengeçlerinkileri andıran kısaçalarını havaya diker, başını kaldırıp göğsünü öne çıkarırdı.

Göğüslerine gözlerimi dikip öyle kalakalsaydım ne yapardı acaba? "Ne bakıyorsun!" diye paylayacağını sanmıyorum. Aksine, büyük olasılıkla o fettan ifadesini takınır, cilveli bir edayla uzun saçlarını ensesinde toplayarak: "*Çok mu beğendin? Gel daha yakından bak istersen*" gibisinden bir laf atardı... Onun tarzı buydu: İnsanlarla oynamayı, oynaşmayı seviyor, özellikle de erkekleri parmağında oynatıyordu. Varlığını umursamaz görünüp soyunması vurdumduymazlığının değil, bu oyuncu mizacının ifadesiydi. Benden yaşça epey büyük olmasının verdiği özgüvenle, dizginlerin kimin elinde olduğunu biliyordu: Fazla ileri gitmeye cüret edemeyeceğimden emindi.

Kaçmasına izin vermemeliydim. Yoksa onu bir daha böyle savunmasız yakalayamazdım. Dolabın kenarından kendini aşağı atıp ortadan kaybolursa, hapı yutardık! Klimasız büroda sıcaktan bunaldığımız için zaten çıplak ayakla dolaşıyorduk. Kolay av olabilirdik... Ya da dolaptan bir dosya almak için kolumuzu uzattığımızda, birden kenardan köşeden fırlayabilirdi.

Kendini savunmasını biliyordu ne de olsa. Hoşuna gitmeyen bir söz ya da davranış karşısında zehir zıkkım laflar sokuşturmaktan hiç çekinmezdi. Tüm tatil köyü personeli arasında nam salmıştı. Müdür bile sivri dilinden çekinir, bir eleştiri yöneltmesi gerektiğinde en yumuşak üslubunu takınarak, kelimelerini özenle seçerdi.

Onunla nasıl baş edeceğimi, nasıl köşeye sıkıştıracağımı bilemiyordum. Zehirli iğnesinin darbesini yemeden akrep nasıl yakalanabilir ki? Kalın dosyalardan birini tepesine indirerek onu öldürebilirdim elbette. Ama o zaman gönlümce inceleyip, akrepler hakkındaki tüm merakımı giderme fırsatını kaçırmış

olurdum. Derken, gözüm masanın kenarındaki geniş ağızlı su bardağına takıldı. Hemen plan kurdum: Eğer yeterince hızlı davranırsam, bardağı kapıp ters çevirerek üzerine kapatabilirdim. Çok kolay olmasa bile, eğlenceli bir oyun olacaktı bu.

İyi ama insan neden böyle zalimce oyunlar oynar ki? “Güç” sahibi olmak bu kadar mı önemli? Bunu daha önce de yapmıştı: Bir keresinde, minicik bikiniyle havuzdan fırlayıp, telefona cevap vermek için benim masama kadar gelmişti. Sevgilisiydi arayan. Ben seslenmişim. Önce masanın kenarına dayanarak uzunca bir süre ayakta konuşmuştu, sırtı bana dönük. Derken, üzerinden sular damlamakta oluşuna aldırmadan düpedüz masanın üstüne çıkıp oturmuş, hatta bacaklarını da uzatıp iyice yayılmıştı... Sanki ben burnunun dibinde oturuyor değilmişim gibi rahat davranıyordu: Telefondakiyle cilveleşirken bir yandan da uzun bacaklarını okşuyordu... Yetmedi, uzanıp, buzdolabından yeni doldurduğum buğulu bardağı avucuna aldı, serinlemek istermiş gibi yanaklarında, sonra boynunda, göğüs çatalında gezdirmeye başladı...

Bardağı kapıp ona yöneldiğimi fark edince irkildi. Birden dikleniverdi. Oyun bitmişti. Beni nihayet ciddiye almış, onun için yaşamsal bir tehlike oluşturabileceğimi kavramıştı. İnce uzun kısaçlarını açıp kapamaya başladı. Kuyruğu soru işareti gibi dikilmişti: Kıvrık, tehditkâr. Bir o kadar da görkemli...

Bu gösteriden etkilenmemek olanaksızdı. Hele yoğun hormon salgısına maruz kalınan o yaşlarda... Ben de bu eril salgının fizyolojik sonuçlarını sergilememek için kalkıp odayı terk etmekte bulmuştum çareyi. Havuzun serinliği ancak yatıştırmıştı bedenimi. Kaçmaktan başka ne yapabilirdim? Atılıp masanın üzerinde tecavüz etmeye mi kalksaydım yani?

Aslında, benimle alay eder gibi korkusuzca salınmasının acısını çıkarmak istiyordum. Gelgelelim, kollarını açıp kuyruğunu dikmiş olması işimi zorlaştırıyordu. Bu haliyle bardağın ağzına ancak sığardı. Tam tutturamazsam elime bir kuyruk darbesi yemem işten bile değildi. Hiç kımıldamadan birbirimizi kolluyorduk... Derken, cesaretimi toplayıp ani bir hamleyle onu esir etmeyi başardım. Donakalmıştı. Kıpırdayacak yeri de yoktu zaten. Ava giden işte böyle avlanır!

Bu kahramanlık gösterimden etkilenmiş olmasını umarak

dönüp baktığımda, olan biteni izlememiş olduğunu anladım. Masasının başına geçmiş, gece gelen müşterilerin dosyalarını düzenlemekle meşguldü. Akrebi bile görmemişti besbelli. Memelerine umduğu ilgiyi göstermedim diye gücenip, işinin başına dönmüş olmalıydı.

Büyüleyici bir yaratıktı aslında. Onu bu kadar yakından incelemenin heyecan verici olduğunu itiraf etmeliyim. Ne tuhaf, farklı bir vücudu vardı... Bardağın içinde hareketsiz duruyordu. Bardağı masanın üstünde kaydırarak hızla ileri geri götürmeye başladım. Böyle sallanınca ne yapacağını merak ediyordum. Ama pek fazla tepki vermedi, sadece büzüldü, adamakıllı tedirgin...

İlk başlarda bu küçük oyunlar bayağı canımı sıkıyordu. Beni her fırsatta tahrik edip, sonra geriye çekilerek eğlenmesini, bir tür saygısızlık, yani beni "erkek" yerine koymayarak aşağılama olarak algılıyordum. Ancak genelde sevecen tutumu, dostça şakalaşıyor olması, bu algının çok da doğru olmadığını gösteriyordu. İşte iyi anlaşıyorduk aslında. Patron oydu elbette. Ben de bir dediğini iki etmiyordum. Güvenini kazanmıştım. Esprilerine karşılık vermesini biliyordum. Laf sokuşturduğunda, büroya gelip ona asılmaya çalışan müşteriler gibi afallamıyor, alttan almıyordum.

Aslında, kimseyi hafife almamak gerek. Aşırı özgüven zararlıdır. Az önce beni hafifsemesi de ona pahalıya mal olmuştu işte. Henüz ne yapacağıma karar veremediğim sırada kaçsaydı ya! Şimdi tutsağımdı benim. Onu daha rahat inceleyebilmek için yerini değiştirmeye karar verdim. Bardağın altından bir kâğıt geçirdim, sonra kâğıtla bardağın ağzını kapatarak ters çevirdim. Pencerenin kenarında boş duran o geniş, derin vazoya yönelip, bardağı içine boca ettim. Akrep hareket edebileceği daha geniş bir alana kavuşmuştu, ancak buradan kaçması daha zordu. Tırmanmaya çalışmadı zaten. Yakalanmış olmanın sarsıntısını hâlâ atlatamamıştı sanırım.

Zayıf noktam buydu: Ondan gözümlü alamıyordum. Özellikle de o düzgün, alımlı bacaklarından! Kayıt fişlerinde okuyamadığı bir ismi sormak için bana sokulduğunda hep elim ayağım dolaşıyordu. Üzerimde yarattığı etki belli ki onu hem eğlendiriyor, hem de gururunu okşuyordu. İşte bu yüzden beni ikide bir kışkırtıyor, sonra da köşesine çekilip halime kıs kıs gülüyordu. Gücünün tadını çıkarıyordu. Oyunağı olmuşum.

Kim istemez böyle bir canlı oyuncayı ele geçirip hükmetmeyi? Ancak görünürdeki bu çaresizliğe aldanmamak gerekir. Fırsat bulsa ya da üzerine varılsa, derhal karşı saldırıya geçeceğinden emindim. Denemesi bedava! Elime bir kalem alıp onu dürtmeye başladım. Önce kısıkaçlarıyla kalemi yakalamaya çalıştı, gövdesine değmemle de kuyruk darbesini savurması bir oldu. Darbe, şaşırtıcı bir kesinlikteydi: İncecik kalemi ıskalamamıştı. Önlem almadan bu hayvana yaklaşanın vay haline!

Arkamda bir kıpırtı hissederek irkildim. Oydu. İyice sokulmuş, omzumdan eğilip vazonun içine bakmaya çalışıyordu. Heyecanlı bir sesle: *"Bu da nereden çıktı?"* diye sordu. Anlattım. *"Aferin sana"* dedi, *"sen ne de cesur çocukmuşsun öyle..."* Elini enseme götürüp saçımı okşadı. Ense kökümünden kuyruk sokumu inen bir elektrik akımıyla çarpıldım. Tir tir titriyordum. Göz göze geldik. Tuhaf bir bakışı vardı. Ansızın, eğilip dudığıma eğreti bir öpücük kondurdu... İşte o an özdenetimimi yitirdim. Beceriksizce ona sarılmaya kalktım. Kendini geri çekti. Suçüstü yakalanmış gibi telaşlandım, ani bir hareketle kendimi geriye atayım derken kolum vazoya çarptı: Koca vazo önce sanki havalandı, sonra döne döne yere düşerek parçalandı.

Serbest kalan akrep, kuyruğunu dikmişti bile havaya...

II. Leke

Ayşe'ye

Ağır aksak asfaltta ilerliyordu. Yeşilli kahverengili koca bağısının aralıklarından fırlamış minik ayakları hantal gövdesini ileriye taşımakta zorlanıyor, attığı her adımda helezoni boynu sanki adımlarını sayarmışçasına sağa sola sallanıyordu. Çok sevimli bir hali vardı ıssız caddede karşıdan karşıya geçmeye çalışan kaplumbağacığın: Hayatıma giren ilk kaplumbağa.

Anıttepe'den Tandoğan Meydanı'na uzanan Gençlik Caddesi o zamanlar bu kadar işlek değildi. Babam gibi işe arabayla gidip gelen az sayıda mahalle sakininin araçları dışında pek tekerlek dönmezdi. Upuzun caddenin ortalarında, üç katlı bir apartmanın bahçe katında oturuyorduk. Sanırım sekiz-dokuz yaşlarındaydım. İştten yakasını bir türlü kurtaramayan babamın yolunu beklerken salonun penceresine kurulup boş caddeyi, daha çok da karşı kaldırımdaki Anıtkabir'e renk katan turuncu meyveli çitlembikleri seyretmeyi çok severdim.

Anıtkabir'den kaçmıştı, besbelli. Karşı kaldırımdaki evlerin bahçelerini gözüne kestirmiş olmalıydı. Kızgın güneşin altında, handiyse eriyecek kadar ısınmış asfaltta ıkına sıkına adım atışını merakla izliyordum...

Yaz olmalıydı: Ortalık kavruluyordu. Hatta öğle sığağı, çünkü yemeğimi yeni bitirmiştım, annem de içeride bulaşıkları yıkıyordu. Bunca yıl sonra (*neredeyse yarım yüzyıl*) bu kadar ayrıntıyı nasıl mı hatırlıyorum? Felaketler kolay unutulmaz. Örneğin o

yılki korkunç uçak kazasını, yani tam Ankara'nın üzerinde çarpışan iki uçağın patlayıp, bir alev bulutu halinde yere çakılışlarını arka balkonun penceresinden izlediğimi dün gibi anımsıyorum. Katılıp kalmışım. Annem bana nefes aldırıp, kireç rengi yüzüm biraz olsun pembeleşinceye kadar nasıl da dört dönmüştü, alı al moru mor... Patlamanın sesi, nedense bir tek o, hiç geçmemiş belleğimin kayıtlarına...

Kaplumbağacık yolu ancak yarılamıştı... Ağır aksak ilerliyordu, yuvarlana yuvarlana... Tıpkı uzun yıllar sonra evimize misafir olacak minik kaplumbağa gibi... Nefesimi tutmuş, onu izliyordum...

Sözünü ettiğim gün, anneme sofraya toplamada yardım ediyim derken küçük bir faciaya da ben neden olmuşum: Koca salata kâsesi tam mutfağın girişinde elimden kayıp korkunç bir şangırtıyla paramparça olmuştu. Salatadan arta kalanlar her tarafa bulaşmıştı, yerler vıcık vıcık: Sirkeli, ekşi kokulu, bordoya çalan yağlı bir bulamaç... Neyse ki cam parçalarından biri bacağıma çizip biraz kanatmıştı da, üstüne bir de dayak yemekten kurtulmuşum.

Gerçi, bu yaptığımdan sonra annem bahçeye çıkıp onunla oynamama kolay kolay izin vermezdi ama... Karşıya geçtikten sonra bizim evin önüne kadar gelirse, onu bahçenin yoncalarıyla besleyebilirdim.

Üniformalarla aram hoş değildir. Hiç. Hem de ezelden beri... Ola ki o günden beri: Askeri cipin gelişini uzaktan görmüştüm. Issız, devinimsiz, sessiz caddeyi vahşi bir hayvanın homurtusunu andıran ürkütücü bir gümbürtüyle çınlatıp, motorunu gürlete gürlete yaklaşıyordu...

Kaplumbağalar çok sevimli, zararsız hayvanlardır. Sizin hiç kaplumbağanız oldu mu? Kızımınki uzun yıllar bizimle yaşadı, birlikte baktık sayılır. Çok tatlıydı, çok... Evde barınmayacak kadar büyüdüğünde doğaya saldı: Ege'de bir milli parka, yani insanların olmadığı, haki ciplerin kendi yollarından gitmek yerine, kasıtlı olarak direksiyon kırıp tekerleği tam ortaya nişanlayarak son sürat ezip geçmedikleri bir yere, yemyeşil yoncalarla kaplı ıssız bir ormana, rengârenk çiçeklerin, bitkilerin arasına...

Küçük bir leke vardı başının üzerinde: Özgürlüğüne kavuştuğu kaplumbağasına kendinden bir iz bırakmak isteyen kızım, keçeli kalemiyle boyamıştı tam tepesini: Başının üstünde küçücük bir leke, lal rengi...

Kıpkırmızı olmuştu ortalık, hedefi havaya uçuran o korkunç patlamanın hemen sonrasında. İşte o patlamanın sesini unutmadım. Kanlı et parçalarından biri tam önüme, bahçemizin ortasına düşmüştü. Yoncaların arasında kıvılcık bir leke. Yoncaları çok sever kaplumbağalar...

Öldürmeyi meslek edinenlerle aram hoş değildir. Hiç.

III. Buyabes

Balıkçı Nedim'in anısına

Küçük, kırmızı bir yengeç... Tabağımın ortasında, tek başına: Özel balık çorbasının özel çeşnişi. Unutulmaz bir tat... Kentin en iyi lokantası... Servis tam usulünce... Kırk yıllık bir merak: Hiç bu kadar beklenir mi böylesine ünlü bir yemeğin tadına bakmak için! Değmişti gerçi: Yumuluyoruz... Hem de ne iştahla... Nere-deyse kırk yıllık dostlarla... Marsilyalı Claudine tam karşımda. Ilık bir sonbahar... Sular yakamozlanıyor teknelerin arasında... Tarihi limanda günbatımı.

Güneş denize yaklaşmaya görsün, onlarcası çıkıverirdi ortaya, irili ufaklı... Yampiri yampiri takırdarlardı Foça'nın kayalık-larında... Eskiden, kırk yıl önce...

Sabah erken kalkmalıymış bu yemeği hazırlamak için. Öyle şakıyordu Fernandel, neşeli, yampiri Fransızcası'yla. Cızırtılı bir kayıt, muhtemelen taş plaktan, belli ki en az kırk yıl öncesinden kalma... Garson ezberlemiş olmalı bu şarkıyı. Bıktıysa da belli etmiyor: Cerrah titizliğiyle ayıklayıp diziyor tabaklarımıza altı çeşit balığı... Oysa çorbanın tadı daha damağımızda... Ne yemek ama! Fernandel haklı, tadından yenmiyor: *"Ah ce que c'est bon la bouillabaisse"*...

İlk kez dayımdan duymuştum, tılsım tınılı bu ismi: *"Buyabes der Marsilya'lılar bu yemeğe..."* Gizem dolu, ziyafet ve zarafet çağ-rıştırır, insanı düşlere daldıracak bir isim... *"Bak, çok seveceksin..."* Gel gör ki çenem kilitli: Ahmakça bir çocuk inadı. Kırk yıl önceki

ben! Dayımın Foça'daki lokantasının önündeyiz. Rıhtımda gü-lünç bir koşuşma: Ben kaçıyorum. Dayım peşimde. Elinde iri bir pavuryanın kiskacından fırlamış lop et... Pavuryanın bol oldu-ğu yıllar... *"Bir tadına bakıver hiç olmazsa!"* Ne bilsin on yaşındaki akılsız sipa...

"Biliyor musun" diyor Claudine, *"bu yemek aslında sizin oralar-dan gelmiş bize..."* Şaşıyorum. MÖ VII. yüzyılda antik Foça'dan gelip kenti kuranlardan kalma bir tarifmiş. Yoksul balıkçıların satamadıkları balıklardan yaptıkları geleneksel bir aile yemeği: *Kakavia*. Marsilya'nın en pahalı lokantası Miramar'da, eski/yeni Foçalılara kadeh kaldırıyoruz... *"En iyisini isterim!"* diye şıma-rıklık yapmıştım, yıllar sonraki bu ilk buluşmamızda: *"Bugüne kadar bekledim tatmak için: En iyi buyabes yapan yere götür bizi!"* Duraksamıştı. Hemen anlamıştım: *"Ama bir şartla, ben ısmarlıyo-rum, itiraz istemem!"* diye atılmıştım hemen, içimde marazi bir sevinç. Sanki ona bir kez yemek ısmarlamakla onca yılın hakkı-nı ödeyebilirmişim gibi... *"Ça alors!"* diyor Claudine, Fernandel'e taş çıkaracak bir aksanla: *"Vay canına! Kırk yıl düşünsem, senin bir gün, hem de bu şehirde, benim şehrimde, bana buyabes ısmarlayacağın aklıma gelmezdi"...* Ateş pahası, ama enfes şaraplarımızı yudum-larken gülüşüyoruz...

Dayım rakıdan başka şey içmezdi. Boğma rakı... Kendi ima-latı... İncir kokulu: Günlerce uğraşarak, birkaç kez imbikten ge-çirip damıttırdı. Henüz onlarca çeşit özel rakının tezgâhlarda ya-rışmadığı dönem... İflas edip Foça'ya yerleştiği yıllar... Balıkçılık yapmaya başlamıştı. Pek turist gelmezdi o zamanlar. En fazla bir iki kasa balık alırdı lokantalar. Yoksul bir balıkçı, bereketli bir aş-çıydı dayım. En ucuz, sıradan malzemeye bile görkemli ziyafet sofraları döşerdi. Mutfak hünerlerini sergileyişini büyülenmiş gibi izlerdim çocukken: *"Lezzetli yemek yapmanın en önemli sırrı, baharat kullanmasını bilmektir"* diye öğütlerdi hep...

İyi bir *buyabes*'in sırrı da, çorbaya son anda eklenen bir ölçek *pastis*'teydi, Fransızların meyanköklü rakısı. Bir de *rouille*, elbette: Kızarmış ekmeğe sürülen, sarımsaklı, safranlı bir tür mayonez. *Buyabes*'in tarifini ezbere biliyordum. İstesem yapardım. Gelge-lelim, böylesine efsanevi bir yemeğin aslını, hem de yerinde tat-madan pişirmeye kalkışmak yakışık almazdı. Ne ki, Parisli yıl-

larımızda Claudine'in dilinden düşürmediği Marsilya'ya yolum düşmemiştir bir türlü. Sonra ben Türkiye'ye dönmüştüm, o ise doğduğu kente... Dayım bir grup arkadaşıyla öğrencilik yıllarında gelmiş Marsilya'ya, burada keşfetmiş *buyabes*'i... Gençken sık seyahat edermiş. Eskiden...

"Eskiden ne güzel yemekler yapardın bize" diye anımsıyor Claudine. Meteliksiz, boğucu yıllar... Yine de hep bizim evde toplanırdık: Dünyanın dört bir köşesinden çulşuz sürgünler, göçmenler... Bir de Claudine. Dayımdan öğrendiğim yöntemlerle donattığım sofralar... Taze baharatlarla tatlandırılıp süslenerek "şefin spesiyalitesi" kılığına giren makarnalar... Claudine'in getirdiği ucuz, buruk şarapların esrikliğiyle attığımız içten kahkahalar... Claudine gittikten sonra bulduğumuz, evin bir köşesine gizlenmiş bir iki banknot... O yokken de kahkaha atmamızı sağlayan gösterişsiz cömertlik...

Ne de çok gülüp eğlenilirdi, dayımın balıkçılıktan biriktirebildikleriyle devraldığı salaş lokantada: Beş on ahşap masa... Duvarlarda balıkçı ağları... Ağlarda kurutulmuş ıstakozlar, yengeçler; dev istiridye, midye, tarak kabukları... Lokantanın ortasında deniz suyu dolu küçük bir havuz... Havuzun içinde canlı balıklar, pavuryalar... Ne de ürkütücüydü o kapkara kabuklu gövdeler, kıpırdaşan kıvrık bacaklar, koca kısıkaçlar!

Hiç tereddüt etmeden kabul etmişti Claudine. Gözünü kırpmadan "*Olur*" demişti, "*olur, dergilerinizi ben götürürüm Türkiye'deki yoldaşlarınıza... Zaten atalarımın atalarının geldiği Foça'yı hep merak eder dururdum; bu vesileyle orayı da görmüş olurum.*" Pelür kâğıdına basılmış, el kadar dergiler... Cuntaya karşı nafile direniş çağrıları... Deterjan kutusunda, tozların arasına saklanmış... Darbenin en azgın zamanı: Ya yakalansaydı kızcağız? Düşüncesizlik! Hayatında hiç militanlık yapmamış gencecik bir kadındı: Sıradan bir yurttaş, iyi bir insan. Neyse ki sınırdan sorun yaşamadan geçebilmişti. Antik Yunanlı atalarının kentinde, dayımla birlikte şerefime kadeh kaldırıp pavurya yemişler. Hâlâ irileri bulunabiliyor o zamanlar...

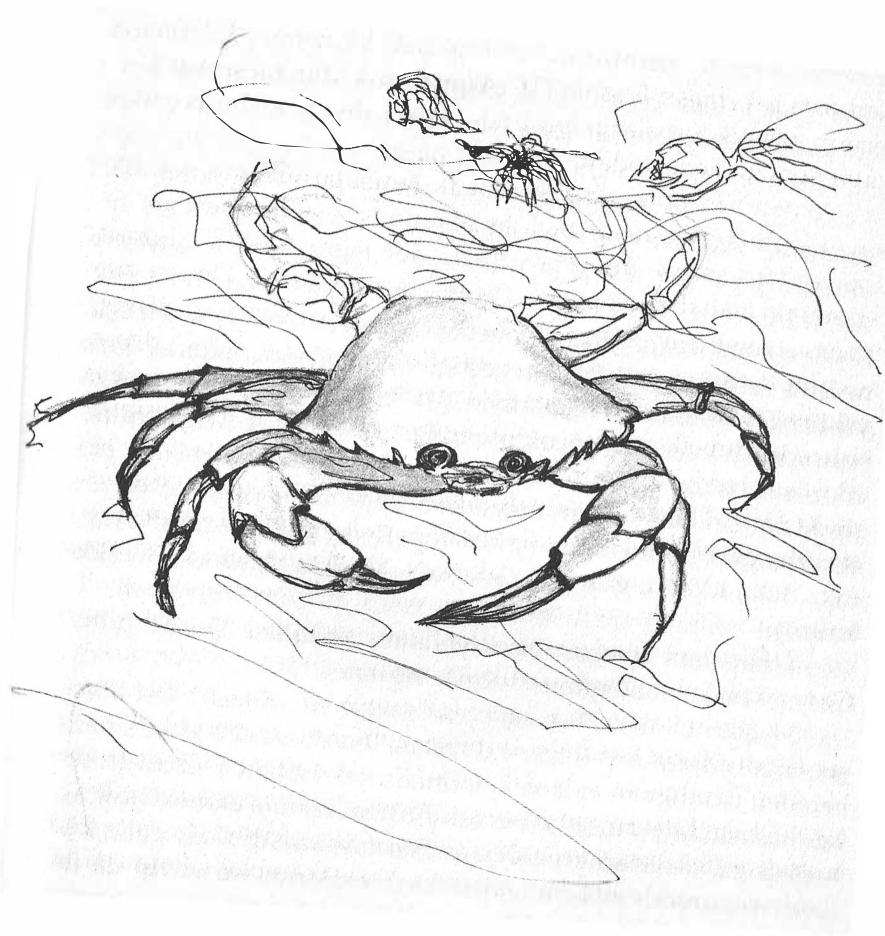
Yazın başında, yengecin kısı kacından kurtulmaya çabalayan dayımı hastanede ziyaret ettikten sonra, kızımı da yanıma alıp, çocukken kayalıkların üstünde yengeç avladığım yerlerde dolaş-

muştım: *"Hani nerede o kocaman nengeçler baba?"* diye sormuştu, kolumu çekiştirerek. Nasıl anlatabilirdim, sırtlarından tutup kıskaçlarını kopardığımızı... Sonra da kabuklarını kırıp diri diri tekrar denize attığımızı... Nasıl da vahşice zevk alarak izlerdik, etlerini didiklemek için balıkların üşüşmelerini! Artık günbatımında tek bir yengeç bile tırmanmıyordu kayalıkların üstüne. *"Kalmamış kızım"* demiştim, *"artık sularda hiç nengeç kalmamış... Korkarım yok etmişiz hepsini..."* Uzaklaşmıştık, dibi meşrubat şişelerinin, plastik torbaların işgalinde, üstü kahverengi bir köpükle kaplı denizin kenarından...

Akdeniz'in öbür ucunda, sokak lambalarının dibinde tikişi karaltılar karşılıyor bizi, lokantanın çıkışında: Gecenin ısızlığından cesaret alıp ortaya çıkan dev lağım fareleri... Liman ağzındaki kanalizasyondan fırlamış olsalar gerek. Önümüzde fütursuzca geziniyorlar, takır tukur... Claudine başını çeviriyor, sokulup koluma giriyor: *"Afrika'dakiler bu kadar iri değil"* diyor, gülerek... Onca yıldır hiç değişmemiş sanki. Göğüsleri hariç: Eskiden, o minicik gövdesiyle orantısızdı memeleri... Gözlerimin takıldığını fark ediyor: *"Üç yıl önce aldılar,"* diye fısıldıyor, *"iki tarafı da sarmış meğer... Ama artık iyiyim, atlattım sayılır. Merak etme, 'eti kolay pişirilebilenlerden değildir', bizim oralarda böyle derler!"* Aynı muzip, yaramaz çocuk bakışları... Kısacık saçlar... Boyatmamış. Yaşını saklamaya gerek duymuyor, altmış yaşındaki bu genç kız... Hâlâ sevecen ve neşeli... Hâlâ naif, iyicil, cömert... Yılın yarısını Afrika'nın en yoksul ülkelerinden birinde geçiriyormuş: İç savaşta yetim kalan çocuklarla ilgilenmek için, emekli maaşının yarısını ayırarak kurduğu dernekte gönüllü çalışıyormuş. Onun hiç çocuğu olmadı. *"Sahi, dayın nasıl?"* diye soruyor. *"Dayındı, değil mi? Hani bana Foça'yı gezdiren... Müthiş bir deniz ürünleri güveci yedirmişti. Tadı damağımda... Hâlâ o kadar rakı içiyor mu?"*

Hayır, artık rakı içmiyor dayım. Yazı çıkaramadı. Onun elinden pavurya yiyemeyeceğim.

Yengeç affetmez.

IV. Alaz

Neşecan'a

Katil, cinayet mahalline dönmeden edemezmiş... Öyle olmasa, ne işim vardı çocukluğumun geçtiği o apartmanın önünde? Kırk yıl önce, mahallenin veletleriyle çift kale maç yaptığımız arka bahçede? Tekinsizdir çocukluk anıları... Orantısız: Meğer minicikmiş o bahçe, dilimiz bir karış dışarıda, naylon topların peşinde zıp zıp koşturduğumuz o koca saha... Biri yarılmış, diğeri etrafına geçirilmiş çift kat naylon top: Kolay patlamaz. Saha toprak... Sıkı, iddialı, gazozuna maçlar... Markasız gazoz... Mazide kalmış.

Kebabçının açılışına çiçek yollamış yetkililer. Çelenk gibi... Gazoz kasalarının önüne dizilmiş. Ağırbaşı...

Maçlarımızın cellâdı ağır ceza yargıcıydı. Emekli. Üst komşu. Ciddi adamdı: Mahkeme duvarı... Oyunbozan! Kafasını pencereden uzattığı an anlardık, ipimizin çekildiğini. Sen misin şeker hastası ihtiyarın şekerlemesini bölen! Elbette ekmek bıçağını kaptığı gibi fırlayacaktı bahçeye: Penceresinin dibinde galiz küfürlere savurarak zıplayan çocukların toplarını yarmayıp da ne yapsaydı yani? Şekerle mi besleydi?

Dükkân sahipleri kebabla beslemişler, ellerinde şekerleriyle hayırlı olsuna gelen komşularını...

Komşu mahalleliler az mı kıskanırdı o futbol sahamızı... Karşı sokağın çocuk sürüsü: Ötekiler. Nasıl da saldıırırlardı kızılılık sopalarıyla! Kaldırımın kenarına dizili, boyumuzdan büyük çöp

kutularını siper eder, kapaklarını kalkan niyetine kullanıp, bir yakadan diğerine koca taşlar atarak vuruşurduk. “Yumurcaklar Savaşı”... O şişman çocuğun başını yaran taş benim mi elimden fırlamıştı, başkasının mı? Faili o muydu, ben mi? Hâlâ meçhul... Hep meçhul. Cezasız. Kafasından kanlar fışkırınca, çekirgeler gibi zıplayarak çitlerin üstünden atlayıp çıl yavrusu gibi dağılmıştık.

Düpedüz kim vurduya gitmişlerdi. Zaten, yalımı aşağı onca seyirci arasında ilk meşaleyi hangi kudurganın fırlattığını kaç kişi anımsıyor bugün? Sonradan kebabçıya dönüşen o otelin nasıl kavrulduğunu, yıllar önce orada neler yaşandığını?

Eskiden çalı çırpı dolu koca bir çekirge yuvasıydı bahçemiz. Her cinsten, her boydan. Boz renkli. Çoğu. Tek tük de yeşil, sarımtırak ya da kanatları benekli. Kuru otların içinde fark edebilmek bayağı hüner isterdi. Arkadan sessizce yanaşıp, ani bir hamleyle kanatlarından yakalardık. Büyükleri daha kolay ele gelirdi elbette. Zıplayamazlardı bile: Hantal mahlûklar! İri kanatlarının altındaki turunculu kırmızılı renkler nasıl da büyülerdi bizleri, alev bakar gibi. Hoyratça koparırdık bazen o kanatları. Hiç kaçamazlardı...

Tam kapana kısılmışlardı! Kundaklanan otele tıklılıp kalmışlardı. Aklın, duygunun, şiirin, sözün bittiği yer. Bir anda alazlanıp cehenneme dönüvermişti ortalık, alev alev...

Ben örgütlemiştim diğer çocukları. Ama ilk fikir annemden çıkmıştı. Yani çalılarla ilgi kısmı: Çapalarla, tırmıklarla çalı çırpıyı yolup, futbol sahasına dönüştürmüştük bahçeyi. Sonra, dikenli otları ortaya toplayıp bir güzel yakmıştık. Kızilderililer gibi çığlıklar atarak nasıl da dans etmiştik, pavkıran çerçöpün etrafında döne döne...

Göge kadar yükselen yangının önünde sevinç naralarıyla zıplıyorlardı. Tanrı'nın adını anarak böğürüyordu, şairleri kısırdıkları otelin çevresini saran zebaniler. Az ötede rap rap tempo tutuyordu, üniformalı bostan korkulukları. Kimi kendince yukarıdan almış yakma talimatını, kimineyse güya yukarıdan emir gelmemiş, engellemeleri için... Tanrı'nın gerçekten de rızası var mıydı ki? Sevap mıdır insan yakmak? Normal midir seyretmek? Kimin ayetleri, kimin emri? Şeytan mı doldurmuştu yoksa?

Yıllar sonra, o korkunç sahneyi anımsadığımda, böyle bir şeyi

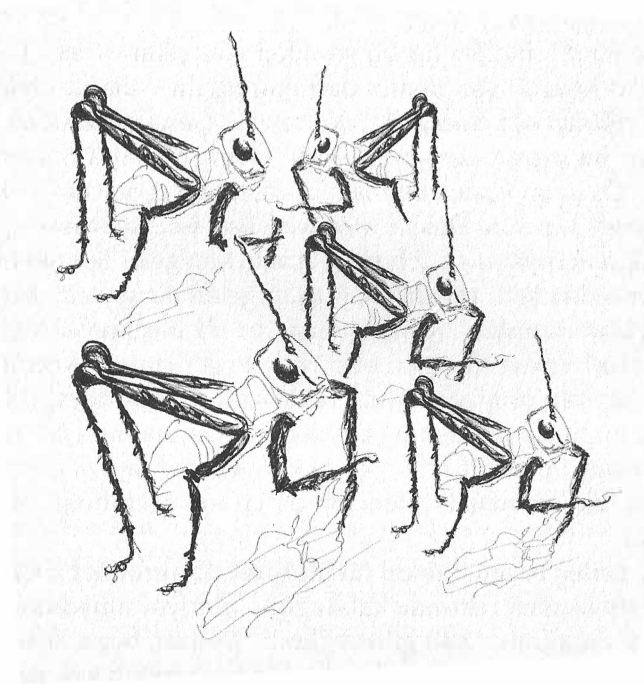
nasıl yapabilmiş olduğumu hâlâ çözemiyorum. Doğa beni bu derece gaddar yaratmış olabilir miydi gerçekten? İrsiyet suçlanabilir mi? Yoksa çevre baskısına mı yormalı? Öyle olsa gerek... Arkadaşlarımın etkisiyle yapmıştım sanırım. Evet, evet... Suça teşvik! Böylesine sıradanlaşmış bir vahşet ortamında, doğal sayılmaz mıydı bu davranış? Sosyal ortam önemli bir etken değil midir? Uygun sosyal ortam... Zaten etrafıca düşünmemiştim, hiç... Öylesine, anlık bir dürtüydü... Taammüden olmadığı besbelli! Hem, ne yaptığımın farkında olduğumu kim iddia edebilir? Düşüncesizlik işte... Bilemezdim: Çocuktum, ufacıktım... Aklım ermiyordu! Çocukların cezai ehliyeti yoktur, öyle değil mi? Zaten yalnız da değildim. Hep beraber başlattığımız zincirleme bir eylemin sonucuydu olanlar. Kolektif sorumluluk! Ama çıkar amacımız yoktu, katiyen: Çeteleşmiş değildik. Zaten bir daha asla öyle bir şey yapmadım... İlk ve son oldu... İbret! Nedamet! İyi hal sayılabilir mi bu? Hem... Dedim ya: Neden yaptığımı hâlâ bilmiyorum, anlayamıyorum, inanın... Gerçekten hatırlamıyorum. Neler olacağını merak etmiştim ola ki... Merak, çocuklukta önemli bir dürtü sayılmaz mı? Hatta çoğu zaman da faydalı... Yani... Her zaman değil gerçi... Ama kim bilir? Çocuk aklı... Bir nevi oyun? Öyle mi sanmıştım acaba? Büyük temizliğin bir parçası olarak düşünmüş olmalıydım bunu... İşte bu! Tam da bu... Hafifletici bir neden sayılmaz mı dersiniz? Dikenli otları yok ederken, toptan temizlik... Zaten çalı çırpıdan ne farkları vardı? Daha değerli değildiler. Yani... Öyle sanıyorduk... Nereden de akıl etmiştik, yakaladıklarımızı naylon torbaya doldurmayı! Çünkü her şey öyle başlamıştı... Bir anda iş büyüdü... Zaten süreç değil midir belirleyici olan? Bir başladı mı, denetimden çıkması kolaydır, değil mi? Hani, baştan müdahale edip önlem alınmayınca... Önlem almalıydılar, öyle değil mi? Biz ne bilelim? Birileri müdahale etmeliydi! Hem, bence kışkırtılmıştık... Kışkırtma varsa, beraat bile verildiği olmuyor mu? Birileri bizi kışkırtmış olmalıydı... Sanırım... Hangimiz mi? Sahi, hangimizin fikriydi? Kimdi azmettirici? Ben değildim, kesinlikle değil! Çekirgeleri yakalayıp naylon torbaya doldurma fikri benden çıkmamıştı yani... Bundan eminim. Torbayı bulup getiren de ben değildim, asla!

Gel gör ki... İtiraf etmeli miyim... Edebilir miyim... Bilemiyorum. Ama o naylon torbayı... İrili ufaklı onlarca çekirgeyi içine

tıkıştırdığımız torbayı... Sahanın ortasında kıvılcımlanan ateşe... Evet, korkarım o bendim: Törenselsel bir yüz ifadesiyle... İçi kıpır kıpır torba elinde... Ağır adımlarla... Robot gibi... Sahanın ortasına kadar... Alaza büyülenmiş gibi bakarken... Bir anda... Torbayı... Ateşin içine... İşte o bendim!

Hâlâ unutamadım, donakalıp izlediğim o sahneyi... Alevlere değer değmez eriyen naylon torbayı... Kaçamayan... Önce kanatları tutuşan... Sonra da nar gibi kızaran o çekirgelerin korlanmış görüntüsünü. Hele o kara duman... O cayırtı... O koku... Hiç aklımdan çıkmıyor. Çıkmayacak.

Kebab kokusu sarmış her yeri. Nasıl da iştahla yutuyorlar... Fetih kutlaması sanki! Çiçek yollamışlar... Körüklercesine.

V. Deney

Hayriye'ye

Acı çekebiliyor muydu? Bu tür bir sorudan yola çıkarak koca kitaplar yazan dostlarım var. Benim dert edindiğimse başka: Öyle ya da böyle, *çektiren* ben olacağım. Sıkıntım bu. Gerçi, *çektirmeden* öğrenilmiyor bu meret! Ders bu! Deney! Ödev! Koskoca üniversite kurumu... Oyunun kuralı: Ben sadece gereğini yapıyorum. Peki, o zaman neden kendimi Doktor Mengele gibi hissediyorum?

Tıp öğrencisiyken nasıl biriydi acaba, Mengele? Sonradan ne olacağı önceden belli miydi? Doğuştan gelen bir şeyler... Kişilik yapısı... Kromozomlar... Reseptörlerde ya da hormonal yapıda bir yatkınlık? Yoksa süreç mi onu bu hale getirmişti? Koşullar... Ortam... Rejimin propagandası... Ya da sadece baba dayaağı? Beyni baştan mı böyle şekillenmişti, sonradan mı yıkanmıştı? Yolda hasar görmüş de olabilir. Ola ki yatkın genetik yapıya eklemelenen çocukluk travmaları... İdeoloji de cilasası... Hekimliği neden seçti peki?

Sahi, neden seçmiştim tıp fakültesini? Anakronik bir sorgulama! Kesip biçmek zorunda kalacağımı bilmiyor muydum? Elime neşter alacağımı... Kan göreceğimi... Dahası, buna heves etmiyor muydum sanki? Gerçi... İşe hemen koyulmam gerekeceğini... Daha ikinci fizyoloji laboratuvarında... Bu kadar erkenden... Hayır: Beklemiyordum! Hele o başasistanın elime tutuşturduğu makasla... Avucumdaki kurbağanın kafasını... Hem de diri diri! Yok: Henüz değil. Bu kadarına hazırlıklı değildim.

Öğrenciliğinde mi hazırlamıştı kendini? Acı çektirmeyi daha o zamandan sever miydi? Yine ondan söz ediyorum. Men-gele yani. O yıllarda harıl harıl ders mi çalışırdı? Yoksa şu iki-si gibi laboratuvarı uluorta siyasi nutuk mu atardı: *"Ne insan hakkı? Bunlar insan değil ki kardeşim!"* Şu ikisi dediklerim, sınıf arkadaşlarımız. Biri sarkık bıyıklı bıçkın, öteki sinekkaydı tıraşlı iyi aile çocuğu. Aslında, bakmayın siz bugün böyle ağızbirliği etmelerine. Düne kadar pek sevmezlerdi birbirlerini. Derken ne olduysa oldu! Bir yerlerden, bir tanıdıklarından, aile büyükle-rinden talimat mı aldılar nedir... Bilemem... Ama bir anda kan kardeşi oldular!

Kan görmeye dahi tahammül edemeyenlerden değilimdir aslında. Bizim Hayriye'ye benzemem yani: İlk anatomi dersin-de, kadavraları görünce neredeyse düşüp bayılıyordu! Ben etki-lenmemiştim: Değil mi ki bu mesleği yapacaktık, böyle şeylere aldırış etmemeyi öğrenmeliydik. Bir iki yıla kadar ameliyatlara bile girmeyecek miydik? Öte yandan, durduk yere şu kurbağa-nın kafasını kesme düşüncesi...

"Düşünce özgürlüğü diye tutturmışlar! İyi de, biz zengin bir Av-rupa ülkesi değiliz. Etrafımız düşmanlarla çevrili." Hoca da bizim ikizlerle aynı kafada. *"Türkiye üzerine oynanan oyunları"* an-latmak için her fırsatta televizyon kanallarındaki açık oturumla-ra katılıyor. Yetmezmiş gibi, her derste en az yarım saat da bize nutuk atıyor: *"Komünizm, bölücülük ve irtica: İşte cennet vatanımızı tehdit eden üç büyük illet. Kafalarını kaldırdılar mı, hemen kellelerini uçuracaksınız!"*

Zaten eli pek yatkın bu işlere: Tuttuğu gibi nasıl da sokuver-mişti makası iki çenenin arasına. Tek hamlede kesip atmıştı üst çe-neyle yukarısını. Tam gözlerin bir parmak arkasından. İçim titri-yor hâlâ: Ya acı çekebiliyorsa? Su dolu kabın içinde uzunca bir süre yüzermişçesine debelenmişti hocanın "deserebre", yani beyinsiz kurbağası. "Spinal refleks" deneyinin amacı buydu zaten: Beyin devre dışı olduğunda, omuriliğin nasıl çalıştığını gözlemlemek.

"Omurgasız" takmıştı sarkık bıyıklının adını. Sarsak yürü-yüşünden ötürü sanırım. Yalakalığı da sinirimize dokunuyordu: Hocaya yalaka, bize afra tavra. Yıldızımız hiç barışmadı. Öbü-rüyle sohbet etmişliğimiz vardır. Pekâlâ cana yakın, mülayim

bir çocuktu... Ya da bana öyle geliyordu. Artık o mu değişti, ben mi, ikimiz birden mi, emin değilim... Kesin olan şey şu: Konuşamaz hale gelmiştik. Herkese öfkeliydi: Yedi düvelin emperyalist gâvuruna... Düşman komşulara... Sözde soykırıma... Kıbrıs'ı satanlara... Madrabaz yobaza... İşbirlikçi işadamına... Mütarekeci basına... Olmadığı öğretilen dili ısrarla konuşmaya kalkan sözde vatandaşa... Postalzedeliğini sineye çekememekte inat eden iflah olmaz solcuya... Özellikle de o aymaz, satılık, üstelik hain aydına!

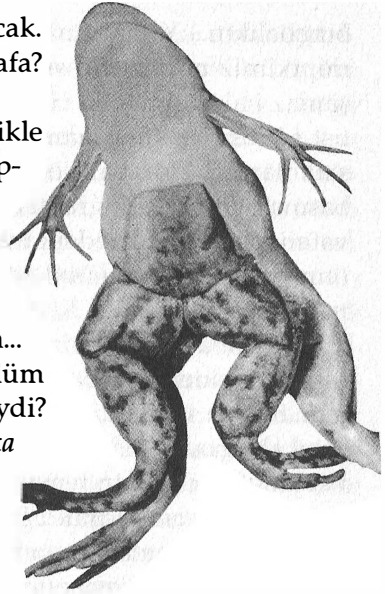
Aydınlanma yeterli değildi: Koskoca laboratuvara, on beşer kişilik öbekler halinde etrafına toplandığımız mermer masaları aynı hizaya sokup dizmişler, ancak uygun bir ışıklandırma sistemini kurmayı akıl edememişler. Belli ki laboratuvarın tasarımını yapanlar, meselenin temel mantığı üzerine yeterince düşünmeden, yabancı bir dergide gördükleri modelin şeklini kabaca taklit ederek, kestirmeden iş yapmışlar... Ezbere! Oysa üç beş cılız flüoresan lambayla nasıl önümüzü görelim? Alacakaranlıkta bilim mi olurmuş! Gelgelelim, hoca hiç oralı değil.

Kadir "oralı"... Üstelik "ne mutlu" değil. Yetmezmiş gibi, belediye başkanı olan ağabeyi, olmadığı öğretilen dil öğretilsin demeye cüret ettiği için geçen hafta görevden alındı: "Küstah kışkırtma" manşetlerinin sekiz sütuna yayılmasıyla da bir anda ülke çapında ünlendi. O gün bu gün, bizim ikizler Kadir'i taciz etmek için fırsat kolluyorlar. Söylemler hep bildik çizgide, içerik hiç şaşmıyor. Son yıllarda salgın hastalık gibi yayılan zincir e-postalar gibi. Hani o tek merkezden üretilenlerden: Ezber... Sığ... Korku körükleyici: Dış dünya düşmanlardan ibaret... Yerli uşaklarına nefret... Hainlere bol hakaret... Gerekirse cinayet: "Susmazsanız sıra size de gelecek!"

Şimdi sıra bizdeydi artık: Önce kurbağa "deserebre" edilecek... Hocanın yaptığı gibi... Ardından hayvan metal alete asılacak -çarmıha gerercesine!- bacağına da, diğer ucu elektrikli göstergeye takılı bir elektrot tutturulacak. Düzenegin kurulumu tamamlanınca, bacak pensle ve hafif asitli solüsyonla uyarılacak. Refleks kasılmaların derinliği ve sıklığı not edilecek. Böylece, bilimsel tabiriyle "N.Ş.A.", yani "normal şartlar altında", beyin devre dışıyken bile omurilik kökenli reflekslerin bir süre daha

çalışmaya devam ettiği saptanacak. Bunların hepsi iyi, hoş da... Ya o kafa? Nasıl kesilecek o kafa!

Kendi kesermiş hepsini... Özellikle de ikizleri. Hamile kadınları... Toplama kampından topladıklarını. Mengele'den söz ediyorum. Deney yaparmış sözümona... Peki ya bizimkiler? Fırsat bulsalar... Koşullar uygun olsa... Karşı çıkan olmasa... Hatta teşvik görseler... Onlar da "Ölüm Meleği" gibi davranabilirler miydi? *"Karıları da zaten kadın değil, kuluçka makinesi mübarek! Yakında çoğunluğu ele geçirecekler."* Kuşatılmışlık paranoyası... Kimlik katılaşmaları... Komşularını bir anda düşman belleyip kurşunlayan keskin nişancıların... Karılarının ırzına geçmeyi ihmal etmeden dükkânlarını yağmalayanların... Çocuklara kıymanın bile gerekçesini üretebilenlerin ürpertici evrimi: Düşmanca söylemden, canice eyleme götüren yol bu kadar kısa olabilir miydi?

Eyleme de geçmemiz gerekecekti er geç. Akşama kadar hiçbir şey yapmadan zavallı kurbağayı seyredemezdik! Elden ne gelir? Kesmeyip besleyecek değildik herhalde...

O bıçkın, "asarım keserim" tavırlarıyla "Omurgasız" haydi neyse de, ötekine hâlâ kondurmak istemiyordum. Öte yandan... Üstün ve ayrıcalıklı olması gerektiğine o kadar koşullanmış ki: Kendi yapmasa bile, yapana karşı çıkmayabilir... Göz yumabilir... Mazur görebilir... Hatta kim bilir... O bile... Bugün olmasa da yarın... Sözel cinnet galebe çalıp toplumsal düzene dönüşürse... "Bilimsel deney" bahanesiyle eline makası alıp...

Gel gör ki, kurbağa kesmeye kimse gönüllü olmadı! Başasistan bizim masanın payına düşen kurbağayla çıkageldiğinde, hiç heveslisi çıkmadı: Fırça bıyıklı bahadırlar... Kısa saçlı amazonlar... Kulağı küpeliler... Saçı tokalılar... Yavuz delikanlılar... Narın kızlar... Eline almaktan çekinenler... İğrenenler... Acıyanlar...

Acıtmaktan korkanlar... Hepsi arazi! Sonunda ihale bana kaldı. Hoppala! Bir ben miydim koca sınıfın biricik yiğidi? Hem, neden ben?

Her şeyin bir nedeni var mıydı gerçekten? Nedensiz olmaz mıydı? Sonuçta, pis işi üstlenecek "birileri" bulunmalıydı nasıl olsa. Mesele bu kadar basit olabilirdi aslında... Yani koşullar oluştuğunda... Yetkeli irade buyurduğunda: Ha o, ha şu, ha "ben". Piyangonun kime vuracağını kuralı yoktu belki: Farklı bir duruş... Bir bakış... Korktuğunu, tiksindiğini belli etmeme çabası... Yalancı özgüven... Sahte yiğitlik... Pis işin kime yıkılacağı böyle saptanıyor olabilir miydi? Anlık bir göz temasıyla? Mengele bile ola ki masum sayılırdı. En azından işin başında... İhale ona kalmıştı. O kadar. Yüz binlerce sıradan insan bu şekilde suç ortaklığına sürüklenmemiş miydi? Mengele'yi "özel" kılan, yalnızca süreç içinde takındığı farklı tutumdu belki: Gayretkeşliği! Acı çektiriyor olmaya kayıtsız kalışı... Bu iş benimsemesi... Geliştirmesi... Giderek zevk alır hale gelmesi...

Zevk alıyor muydum? Çirkin bir kurbağanın kaderini avucumda tutmak nasıl bir duyguydu? Kellesini uçurmak üzere olmak? Düpedüz işkence etmeye hazırlanmak... Ardından ölüme terk etmek... Gizliden gizliye de olsa, haz almıyor muydum gerçekten? Saltık güç sanrısı? Yoksa önemli olan, şu an iliklerime kadar hissettiğim o tükenmişlik duygusu muydu? Yani asıl acıyı çeken ben olabilir miydim? Hoş, o zaman da demezler mi adama: Madem yüreğin kaldırmayacaktı, geçirmeyecektin o beyaz önlüğü sırtına! Başka meslek mi yok? Doğru: Sırf mesleğe inancımдан ötürü almıştım o makası elime. Değil mi ki bu mesleği seçmiştim, gereği neyse yapacaktım!

Meslek mi bunu gerektiriyordu gerçekten? Kurtarmak için önce *çektirmek*... Bu muydu? Toplu kurtuluş öncesi toplu acı. Ya faturası? Hesabı kolay: Üç yüz kişilik sınıf... On beş kişiye bir denek... Tek bir deney için toplam yirmi kurban... Az değildi elbette. Öte yandan, her birimiz ileride kim bilir kaç hayat kurtaracaktık. Acı çeken, çekebilen binlerce canlıya şifa dağıtacaklık. Hesabın *böylesi* de vardı. O halde, bilanço pozitifse... Acı çekebildiği bile kuşkulu yirmi denek feda etmişiz, çok mu?

Gerçi, yirmi ya da elli, şu an hiç umurumda değildi aslında:

Varsa yoksa elimdeki şu biricik yeşil, küçük kurbağa... Tenimde, avucumda hissettiğim sıcak, ıslak, oynak can. Bu elle tutulur, tutmakta olduğum biricik gerçek karşısında rakamlar, bilançolar anlamını yitiriyordu. Basit bir deney uğruna kafasını kesmeye hazırlandığım şu tekil canlı, hepsinden daha somut değil miydi? Rakam yükseldikçe, “neden” hanesine yazılan göstermelik gerekçe yüceltilip kutsandıkça nasıl da soyutlaşıyordu ölümler... Zaten çok daha büyük rakamları bile küçümsemeye alışmamış mıydık? Örneğin tarihte ya da günümüzde yaşanan şu isyanda ya da bu çatışmadaki kayıplar... Şu olayda, bu gösteride... Şu kırırda, bu eylemde... Şu başarılı operasyonda ya da vatan kurtaran darbede... Hatta yol ve iş kazalarında, töre cinayetlerinde...

Mengele de mi böyle düşünmüştü acaba? Onun gözünde sadece soyut bir rakam mıydı, gaz odalarına yollanan trenler dolusu insan? Peki ya kendi elleriyle “işlem” yaptığı “denekler”? Onlar da mı hiç somutlaşmamışlardı? Ulvi bir amaç yakıştırmış mıydı kendine? Yaptıklarını böyle mi temize çıkarıyordu? En azından kendini böyle mi kandırıyordu? Kandırmaya ihtiyaç duyuyor muydu? Bir vicdanı var mıydı hâlâ? Ya da hiç olmuş muydu? Yoksa “bilimsel deney” sadece bahane miydi? Yozluğun, kokuşmuşluğun kılıfı... Aynadaki çirkin görüntünün örtüsü... Gerçi... Kulp takmaya ne hacet? Yan binadaki gaz odasından rahatsız olmayan biri, aynadaki görüntüsünden neden rahatsız olsun?

Rahatsız olmamak olanaksızdı elbette. Tatsız bir sahne! Az sonra olacakları düşündükçe, hepimiz bir tuhaf oluyorduk. En perişanımız da yine Hayriyecik. Yüzü kireç gibi... Nasıl da suratını buruşturuyor zavallım! Azılı bir canıymışım gibi bakıyor bana: Kurbanını boğazlamak üzere olan bir cellat! Seri katil! İyi de, Hayriye arkadaşım benim... Bana ne kızılıyorsun? Elimden ne gelir? Nasıl “hayır” derdim ki hocaya... Denir mi, “Keseceksin” diyen asistana: “Yüreğim yufka”... Hem, içim dışım merhamet ve nedamet olsa kaç yazar? Kurban avucumda... Makas elimde... Herkesin gözü üstümde... Gladyatör arenas: Başparmaklar yeri işaret ediyor. Herkes infazı bekliyor.

İnfaz anında o neler hissediyordu? Acıyabiliyor muydu hiç olmazsa? Ya da tam aksine, sadist bir hınçla mı savuruyordu neşterini? “O” dediğim, Mengele yine: Hiç mi eli titremezdi ufa-

cık çocuklar üzerinde canavarca deneyler yapıp, soykırıma eşlik ederken? Yoksa sıradan bir “iş” mi yapıyordu kendince? İmzaya yollayacağı belgelere mühür basan bir memur ruhsuzluğuyla... Tahta rendeleyen bir marangoz gibi mi doğruyordu ikizleri? Duygudan arınmış bir el alışkanlığıyla... Asıl tüyler ürpertici ihtimal bu olsa gerek: Öfke, hatta nefret bile insana ait duygulardır... Tedavi edilebilir. Oysa kayıtsızlık! Odun biçer gibi hiç tınmadan insan doğrayabilmek... “Deney” yapıyorum diye çocukların gözüne iğneyle mavi boya zerk etmek...

Göz boyamak işe yaramıyor. Bilimsellik iddiası kesmiyor beni. Bu deneyin gerçekten gerekli olup olmadığı sorusu hâlâ kafamı kurcalıyor. Gerçi, kafayı başkası kesecek olsa, bu kadar dert eder miydim acaba? Bir de Hayriye’nin şu acıklı bakışları olmasa! Oysa şu ikisi, başasistanla şakalaşırken başlarını sallayarak nasıl da sırtıyorlar, pişmiş kelle gibi!

Yılışık bir ifadesi var, o beyaz önlüklü fotoğrafında. Bizimkiyle aynı beyaz önlük. Öyle ya... O da bir hekimdi. Asıl kabul etmekte zorlandığım bu sanırım. Her toplulukta caniler vardır, hep olmuştur. Gelgelelim, ölümle mücadeleye odaklı bir mesleği seçmiş... “Önce zarar vermeyeceksin!” diye hekimlik yemini etmiş bir insan... Bilerek, isteyerek nasıl can alabilir? Mengele bir istisna olabilseydi... “Münferit vaka” deyip geçebilseydik... Başka örnekler olmasaydı... “Bireysel” cinnetle açıklamak ne de kolay olurdu. Bu maraz nasıl da yayılıp sıradanlaşabiliyor!

Alt tarafı sıradan bir kurbağa... Ölse ne olur? Bizim gibi değil ki. Gelişmiş bir uygarlığı yok. Zındık doğrayan Taliban usulü kessem bile kafasını... Ne eksilir yeryüzünden? İlkel bir canlı: Ne duygu, ne de akıl...

Yine de, hâlâ aklım almıyor: Tıp eğitimi alan bir insan, nasıl olur da öldürmeye yönelebilir? Nasıl olur da yaşatma mücadelesi saflarını terk edip, yaşamı yok etmeye yeltenebilir? Ölümle ittifak kurabilir? Emir komutayla eziyet edebilir, talimatla can alabilir? Hangi melanet bir beyaz önlüklüyü eli kanlı bir katile dönüştürebilir? Milliyetçilik... Irkçılık... Bulaşıcı bir hastalık...

Evet, evet, bu sanırım bir hastalık. Bir takıntı... Hepimiz makasın ucundaki kurbağaya odaklanmışken, şu ikisinin akılları fikirleri hikmetli tekerleme yarıştırmada: “Devletin ülkesiyle ve

milletiyle bölünmez bütünlüğünü kabul edecekler kardeşim. O kadar!" Amenna. Her derde deva sihirli sözler. Efsunlu ant. İlaç niyetine. Günde üç defa. Tercihen yemeklerden sonra... Dikkatimi dağıtmayı başardılar. Kurbağayı unutup onları düşünmeye başlıyorum. Göründükleri kadar vurdumduymaz olabilirler mi gerçekten? Herkesin omuriliğinde hissettiği gerilime karşı bir psikolojik savunma mı bu? Yoksa düpedüz "Mengele'leşme" alametleri mi? Karar veremiyorum. İnadına da sıralamaya devam ediyorlar: *"Bu ülkeyi sevmeyen terk edip gitsin!"*

Tam o sırada kurbağa avucumun içinden kayıp kurtuluyor: Bir sıçrayışta kendini masanın üstüne atıyor, ardından zıplayıp kaçmaya çalışırken Hayriye'nin suratına çarparak yere düşüyor. Tam bir panik ortamı! Kızlar çığlık çığlığa... Oğlanlar çaktırmadan masanın öbür tarafına... En cesurlarımız kurbağanın peşine düşüyor, yerlerde sürünüyor; neyse ki az sonra yakalıyoruz. Hayriye, laboratuvar masasının ucundaki koca musluğun altına eğilip vanayı sonuna kadar açmış, adeta hınçla yüzüne su çarpıyor, sarsak sursak yanaklarını ovuşturarak temizlenmeye çalışıyor. Suratı yemyeşil: Kustu kusacak...

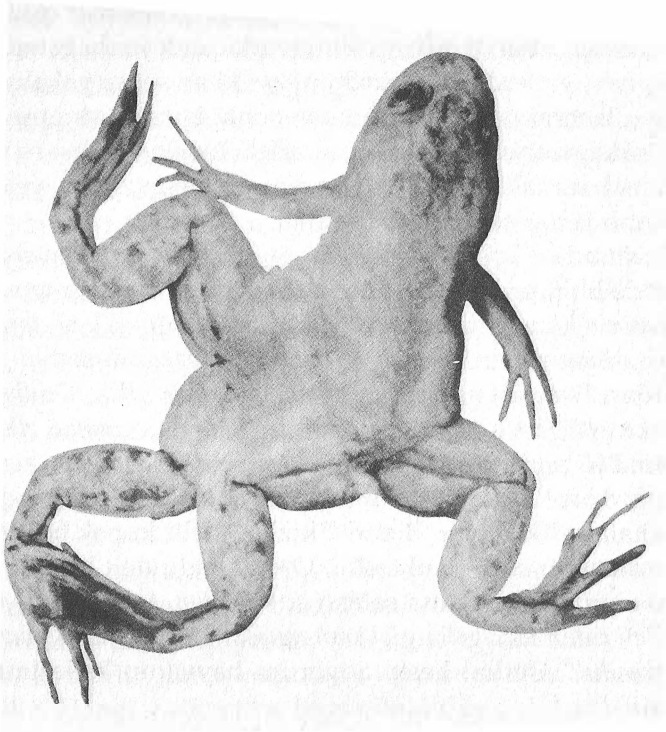
Suratında ekşi bir ifade, hoca çıkageliyor. Hayriye'nin muslukla boğuşmasını bir süre izledikten sonra uzanıp vanayı kapatıyor: *"Kızım, oynamasana öyle! Avuçladığın şey alt tarafı bir musluk... Bununla ne kadar uğraşırsan uğraş, zevk alamazsın, sadece su akar. Hevesini ve enerjini anatomi dersine sakla. Orada nasilsa askeri bölgeleri de inceleyeceksiniz: Eminim o zaman elleyecek daha anlamlı şeyler bulursun."* Taş kesiliyoruz. Hayriye renkten renge giriyor. Tam o sırada, arkadan kaba, yüksek perdeden kahkahalar yükseliyor: Bizim "ikizler" belli ki pek beğenmişler hocalarının nezih nüktelerini. O da kendinden hoşnut, hızını alamayıp bu kez bana sataşüyor: *"Oğlum, sen ne duruyorsun öyle? Şey tutan taze gelin gibi kavramışsın kurbağayı... Kullansana şu makasını!"* Derhal kesip atıyorum hayvanın kellesinin üst yarısını...

Gel gör ki sonuç tam bir fiyasko: Hiçbir uyarana cevap vermiyor kurbağamız. Makası kafasına yanaştırırken gövdesini avucumda öyle bir sıkışmışım ki... Sinirden olsa gerek... Ola ki bir kez daha kaçmasın diye... Ya da sadece öngörülebilir bu cinaye-

tin adım adım tırmanan geriliminin etkisiyle. Demek ki, şartlar normal olmadığında, yani diş macunu tüpü sıkar gibi sıkılarak öldürülen kurbağalarda, refleks kasılma olmazmış...

Kurbağanın yarım kellesi, celladın makasının ucunda, masanın bir köşesine atılıvermiş dururken, beyaz önlüklü, yılışık ifadeli Mengele ikizlerinin kaba kahkahaları hâlâ laboratuvarı yankılanıyor...

Ancak kurbağa ölmüş olsa bile, deney amacına ulaştı sayılır: Beyinsiz de pekâlâ yaşanabiliyormuş!

VI. Tablo

Tülin'e

Kaşındım, doğru... Zorlayan olmamıştı, hayır.

Arkadaşlar elbette sevilir... Mutlu olsunlar diye neler yapılmaz ki! Hele böyle bir günde... Öyle tabii... Elli yaşına girmiş... Dile kolay... Koca çocuk! Nereden de hissedip arar hep, o en bunaltılı günlerimde... Kara gün telepatisi. Ne de sevinecektir şimdi, onun için özel olarak yaptığım tabloyu görünce. Sevinir, değil mi? Eee... Sevinsin tabii... Kolay olmadı... Hele bu sıcakta... Gerçi... Madem o da hiç üşenmeden böyle bir havada yazıhane-sine kapanıp o öyküleri yazıyor... Hani, şeylerle ilgili olanları... Tablodaki yaratıkların öyküsü... Adları lazım değil... Hayır! Hiç değil. Telaffuz edilmesine tahammülüm yok. Asla. Düşüncesi bile tüylerimi diken diken etmeye yetiyor...

Hangi şeytana uyup tasarladıysam bu tabloyu! Nasıl yapabildiysem?

Kendi ellerimle nasıl sokabildim o imgeyi bu atölyeye? Kendi atölyeme... Barınağıma... Gizli bahçeme... Şimdi de şu yaratık... Kendim davet etmiş gibiyim sanki... Fırça darbelerimle adeta kendim çağırdım onu. Korkarım öyle oldu... Herhalde...

İnsanın bazen basireti bağlanıyor... Kendi düşün ağlamaz.

Siyaha bulanmış ince fırçamla antenlerini, eklemlerini biçimlendirirken, "model bile kullanmıyorum" diye geçirmeyecektim aklımdan...

Modele davetiye çıkarır gibi!

Hem, sırtına kıllar çiziktirip gri lekeler karalarken ne halt etmeye: “Hiç olmazsa bir fotoğraf mı kondursaydım şövalenin karşısına” diye mırıldandım? Ecelime susamış gibi? Fotoğrafına olsun bakabilirmişim gibi!

“Haydi gel bir fotoğrafını çekeyim” dercesine!

Baştan aşağı saçmalıklı bu işe kalkışmam. Belliydi böyle olacağı, besbelli! Bile bile lades! Aslında tombul gövdesinin yarısını kırmızıya boyayıp, üste aynı renkle bir yatay çizgi çektiğim sırada, tam o an sırtım ürperince hissetmişim atölyedeki belli belirsiz varlığını. İlk anda başımı o yöne çevirmemeyi başarabilmişim... Ama daha sonra? Göz göre göre!

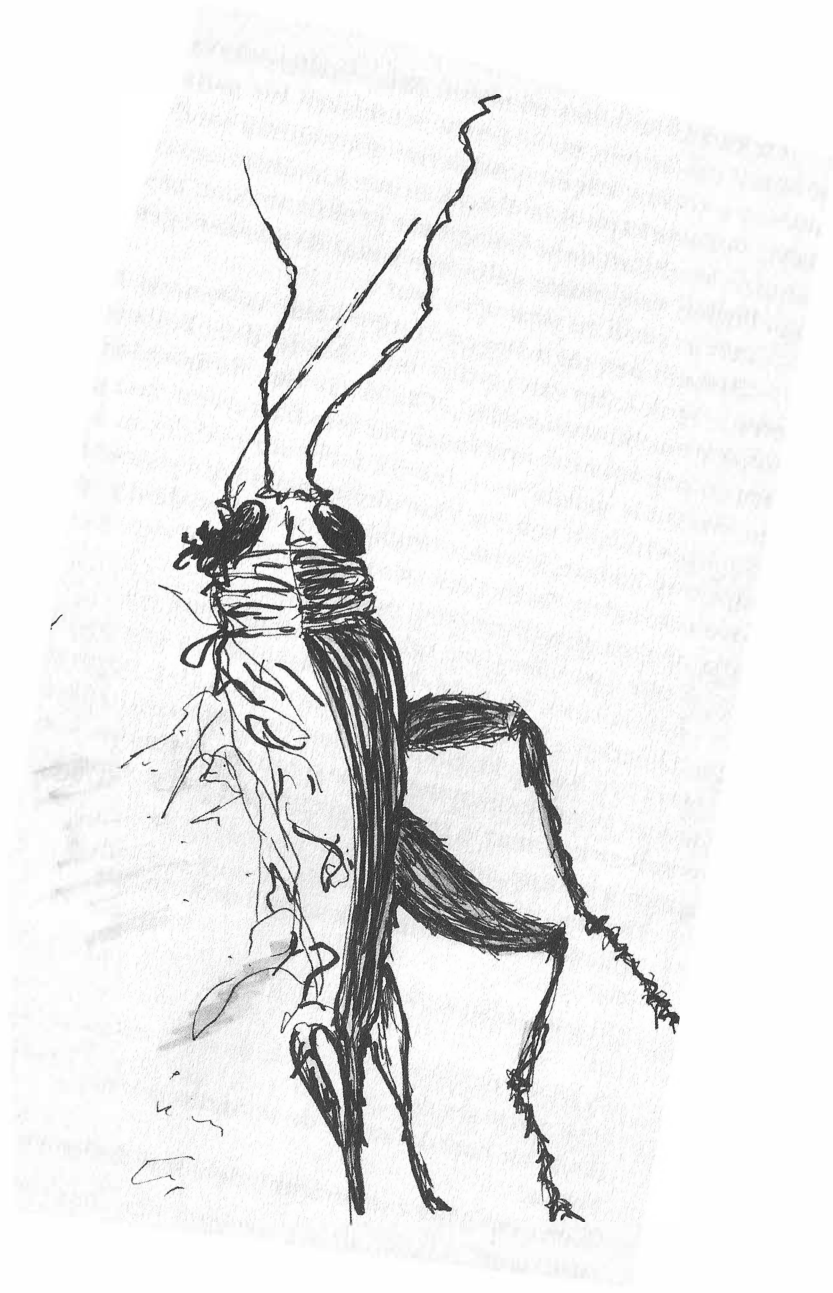
Görmez olaydım!

Midemde dün akşamki mangal partisinde yediğim o son ve fuzuli sucuktan kaynaklandığını sandığım tuhaf bir ekşimeyle, bu sıcakta soğuk terler dökerek, sanki bütünü görmemek için tuvalin iyice dibine sokulup çalışmış, fırçayı anlamsız bir telaşla boya paletine batıra çıkara, hummalı darbeler savurarak, haniyse bir çırpıda tamamlayıvermişim tabloyu. Üstelik olacakları sezmişçesine, her zamanki gibi şöyle bir geri çekilip, alıcı gözle bakmamıştım eserime; hatta fırçalarımı dahi doğru dürüst yıkamadan, alt köşeye imzamı atar atmaz, vapura yetişme bahanesiyle, kurumasını bile beklemeden tuvali kenarından kavrayarak neredeyse koşar adım kapıya yöneldiğimde bu kez görmezden gelemedim...

Gözüme takıldı o adı lazım olmayan yaratık...

İlk defa. Bu atölyede, atölyemde, ilk defa... Yoksa bugüne kadar... Hiç. Bir tanecik bile... Oysa evde dahi, o kalorifer kenarlarında dolananlarından çıkmıştı bir keresinde. Neyse ki üçüncü ilaçlamanın ardından nihayet ayakları kesilmişti de, bir ay otellerde süründükten sonra eve dönebilmiştik. Geçen yaz tatil için gittiğimiz o otelde ise, odaya girer girmez asıl en korkuncu çıkmıştı karşıma. Yani kocaman bir... Şey, şey canım, anlayın işte, hani ağ örür ya... Ay söyleyemeyeceğim, midem kalkıyor... Düşüncesi yetti! Gerçi kocam yetişip ezivermişti, ama yine de gecenin bir vakti otel değiştirmek zorunda kalmıştık. Hiç söylenmemişti neyse ki... Kocam yani. Beni tanır ne de olsa.

Keşke şu an da imdadıma yetişebilse...

Bu yaratıklarla baş edemem. Asla. Yazlık evlerin küf kokulu nemli odalarının bir köşesine sinmişken bir anda ortaya çıkıveren o tiksiniç küçük gövdelerini gördüğümü sandığım anda dahi... Kıllarla kaplı eklembacaklarının kımıltısını sezer gibi olur olmaz... Vızıltıları daha kulağımda yankılanmadan basarım çığlığı! Birileri yardımına gelinceye kadar da susmam genelde...

Peki ya şimdi, ne yapacağım ben?

Besbelli ben çağırdım o yaratığı. Kendi atölyemde, kendi elerimle renk katıp can verdim ona... Model dahi kullanmadan... Fotoğrafına bile bakmadan... Ola ki içimden, derinlerden bir yerden çıkarıp fırlattım onu tuvalime. Şimdi atölyenin tam göbeğinde, üzerinde çalıştığım o büyük tablonun eskizlerini karaladığım koca tuvalin kenarına kurulmuş, hatta iyice yerleşmiş, adeta yapışmış, kovsan, kazısan, ortalığı yıkıp yaksan dahi gitmeye hiç niyeti olmadan, "artık beni asla silemeyeceksin" diye haykırırcasına, arsızca gözetliyor beni, pervasız.

Bense donakalmış, ona bakıyorum, kendi kâbusuma...

İşin kötüsü, bu gelebildiyse, başkaları da gelecektir mutlaka... Diğerleri... Hani o öteki... Baş kâbusum... Adı lazım olmayan! Hele o! İşte o da geldiğinde... Ağları tüm atölyemi kapladığında... Kaçacak yerim kalmayınca... İşte o zaman, yerimden kımıldamaya kalkar kalkmaz o incecik, görünmez, yapış yapış ipler... Her tarafıma bulaşır...

Titreşimlerden izimi süreceksin ve...

Yok efendim o benim pek sevgili dostummuş...

Pöh!

Elli yaşına basacakmış...

Laf!

Öykü yazıyormuş...

Hadi canım sen de!

Böyle bir hoşluk onu ne de sevindirecekmiş...

Yok ya?

Kim demiş her zaman içimizdeki sesi dinlemeliyiz diye?

Bok vardı!

VII. Yazıhane

Funda'ya

3 Ekim

Sanırım ideal evi bulduk. Binanın köhneliğine aldanmamalı. Sokağın darlığına, yokuşun dikliğine de... Yeri iyi, merkezi. Daha ne olsun?

Salon pek ışık almıyor olabilir. Doğaldır: Sokak arası... Eh, çalışan insanlarız... Akşam olmadan eve uğradığımız mı var? Hem: Tak yüz ellişer vatlık iki halojen, her taraf olsun ıslıl ıslıl! Çocuğun odası güneş alıyor ya, önemli olan o.

Bulmuşuz dubleks daireyi, mutfak mobilyalarının kırık dö-küklüğüne burun mu kıvracağız!

4 Ekim

Bugün bir kez daha gezdik. Eşim de sonunda ikna oldu. Emlakçiye tutacağımızı bildirdik.

Üst kat tamamen bana ait olacak. Öyle anlaştık: “Yeter ki sen mutlu ol, huzur içinde yaz” dedi bana. Sağ olsun. İyi anlaşılan bir çiftiz.

7 Ekim

Ev sahibi yarın için randevu vermiş: Emlakçinin dediğine göre, burnundan kıl aldırmayan biriymiş. Kılın teki yani! Pazarlığa yanaşmıyormuş. Bin Avro depozito istiyor namussuz! Evin boyası badanası bile yapılmamış. Üç aylık kira da peşin! Yıllık

artış, enflasyon artı yüzde beş... Kendimi tutmasam, donumu da isteyip istemediğini soracağım.

Eşim biraz mızımlanıyor... Ama ev sahibi dediğin kene gibi değil midir zaten? Kan emici! Ha o ha bu... Hepsi bir... Böyle ayrıntıları kafasına takan, evsiz kaldığı gibi, yarın ya ülser olur, ya kanser. Boş vermeli. İhtiyacımızı karşılayacak bir ev bulmak kolay mı?

Ben şimdiden eve nasıl yerleşeceğimizi planlamayı yeğliyorum. Yani yeni yazıhanemin düşünüyorum. Yazıhane deyip geçmeyin. Yazıhanesiz kaldığı için boşanan yazarlar bilirim...

Ayıptır söylemesi, ben de öyle her yerde yazamam: Ayrı odam olmalı. Kendimi güvende hissedebileceğim... Gözetlenmeyeceğim... Kapısı "pat" diye açılmayan... Kimsenin destursuz dalıp içeride ne yaptığını sorgulamayacağı...

8 Ekim

Bugün kira sözleşmesini imzalıyoruz. Sabah emlakçiyle son bir kez evi gezdik. Emin olmalıydım.

Yazıhanemi yukarıya yerleştireceğim: Üst kata mutfağın hemen yanındaki merdivenden çıkılıyor. Yazıhanenin ayrı bir katta oluşu özerklik sağlayacak bana. Salondaki misafir bölmeyecek artık beni. Hiç görünmeden yukarı süzülebileceğim. Gerekirse yine usulca mutfığa inip, atıştıracak bir şeyler alabileceğim. Yukarıda küçük bir banyo bile var. İnsan içine çıkmama gerek kalmadan ihtiyaçlarımı karşılayabileceğim. Kimseyi rahatsız etmeden çalışmak için ideal konum. Çatı katında oluşu ayrı avantaj: Üstümde tepinin kafamı şişirecek kimse olmayacak.

Bir hafta on güne kadar taşınırız herhalde. İçimde hoş bir sevinç...

21 Ekim

Bir iki ufak ayrıntı dışında, taşınma faslı sorunsuz atlatıldı sayılır. Merdiven boşluğunu biraz dar yapmışlar gerçekten. Yeni aldığımız çift kişilik bazayı bir türlü eve çıkaramadık. Hamallar epey uğraştılar, sağ olsunlar. Ama olmayınca olmuyor.

Mecbur kaldık, kuzenimin evine yolladık. Hiç olmazsa ona

yarasın. Yayları gevşemiş karyolasında rahat edemediğinden yakınır dururdu. Kaldı ki, ikiz yataklarda da yatılabiliyor pekâlâ. Eşim fazla dert ediyor böyle şeyleri.

Örneğin büfenin salona sığmayışını ne kadar da büyüttü öyle! Ben hiç aldırmadım. Aile yadigârıydı. Tamam. Tamam olmasına tamam da... Eski, hantal eşyaları kambur gibi ilelebet taşımali mıyız her gittiğimiz yere? Mantıksız.

Yarın gider yenisini alırız. Yeni açılan o Avrupalı büyük mağazada daha kullanışlı, incecikleri vardır eminim. Bal gibi işimizi görür. Onca tabak çanağı kullanıyor muyduk sanki? Fazlalıkları sağa sola dağıtıyoruz, olur biter.

Neyse ki yazıhanemde her şey yolunda. Yukarıdaki alan görüldüğünden daha geniş aslında: Sahanlığa ahşap barımı yerleştirdim. Hoş bir “ofis mutfak”i köşesi oldu. Marangozluk hobisi olan kuzenimin özel imalatı... Merdivenin kenarından geriye doğru uzanan kısa koridora koymak için, dosyalarımın –çoğunun– sığıdığı küçük bir dolap aldım. Buraya da, azıcık abartma pahasına “arşiv bölümü” diyebiliriz sanırım. Merdivenin hemen sağında küçük lavabo, tuvalet ve daracık duşakabinden oluşan banyo var. Koridorun solunda ise çalışma odam.

Çalışma odasının kendisi biraz küçük, tavanı biraz basıkça. Ama daha iyi aslında: Dar mekânlarda işe odaklanmak daha kolaydır. Hem, tablonun bütününe bakmalı. Üst katın tamamı özel olarak yapılmış bir “yazıhane süiti” gibi. Üstelik çatıların arasından dikkatlice bakınca gayet rahat seçilen bir deniz manzaram bile var. Daha ne olsun?

23 Ekim

Eve tamamen yerleştik sayılır. Çürük çıkan şofbenin yenilenmesi, perdelerin takılması kolay işler. Mutfak dolaplarının kapılarını ise nasıl olsa bir ara tamir ederim...

Ama yazıhane tamamdır! Kitaplarım, taktığım sunta raflara pekâlâ sığıldılar işte. Kuzenim sağ olsun, cam kapaklı meşe kütüphanemi almayı kabul etti. Ee, tabii, onun evinin tavanları bizim eski evden bile daha yüksek, burası gibi değil. Masam biraz uğraştırdı ama onu da pencere önündeki duvara sıkıştırabildik:

Kenarını biraz tıraşlamak zorunda kaldığımız anlaşılmıyor bile. Zaten önemli olan işlevi değil midir?

Çalışmaya başlamak için sabırsızlanıyorum.

25 Ekim

Dün evin eksiklerini tamamladık: Yazıhanemin mutfağı için kahvelerimi aldım.

Kahve içmeden çalışmam. Katiyen. Kahve dediysem, gerçeğini kastediyorum. Yapay granüllerin üstüne sıcak su dökülerek içilen “anında” sahtelerini değil. Zevksiz moda! Ucuz kolaycılık! Kahve kavramına ihanet! Ne tat ne koku...

Takıntılı değilimdir. Asla. Ağız tadımı biliyorum, o kadar. Gerçek kahvenin her türlüsüne kapıma açık: Mırza ya da kakuleli kahve kimilerini zorlayabilir. Ben severim. Sakızlısına asla hayır demem. Buzlu ya da dondurmali kahvenin yeri ayrıdır elbette. Kahve likörünün her türlüsünün tadını çıkarmasını bilirim. Kapuçino’ya gelince, bayılmasam da ara sıra içebilirim. Gelgelelim, kimse bana o metal tadındaki garabeti “kahve” diye yutturamaz! Asla.

Gerçek kahvenin her türlüsüne göre araç gereç, küçük mutfakımdaki barda yerlerini buldular bile: Üst rafta ekspresso makinem (16 Bar basınçlı), yanında filtre kahve makinem (paslanmaz çelik filtreli), kenarda ise Türk kahvesi pişirmek için tek gözülü elektrik ocağım duruyor (Türk kahvesi yapan makine bile üretmişler, lakin eski usul pişirilenin yerini tutar mı, bilmem... Yine de bir denemeliyim sanırım). Orta rafta farklı boylarda üç bakır cezvemle, İtalyan usulü “espresso” yapmak için metal “macchina” ve “French press” yapmak için cam “cafetière” sıralanıyor. Alt rafa gelince, orada da filtre kahve için büyük kupalarım, ekspresso için orta boy porselen fincanlarım, Türk kahvesi için küçük fincanlarım, şeker kavanozum, boy boy kaşıklarım diziliyor...

Yan taraftaki kapaklı dolaba ise bugün aldığım kahveleri yerleştirdim: Ağâh Efendi’nin taze kavrulmuş Yemen kahvesi; ekspresso için ince çekilmiş Kolombiya Supremo; filtre için biraz daha kalın çekilmiş Etiyopya (sert) ve Kosta Rika (yumuşak) kahveleri; aromalı pres kahve için kalın çekilmiş fındıklı, vanilyalı, portakallı çikolatalı kahveler; yatmadan önce içmek için de bir parça kafeinsiz kahve (filtreye göre çekilmiş).

Her şey hazır, masam beni bekliyor. Artık çalışmaya başlayabilirim.

26 Ekim

Bugün Pazar. Yeni evimde, yeni yazıhanemde, yeni odamda bugün ilk kez yazmak için masamın başına oturdum.

Bahtıyarım...

28 Ekim

Bir anda gözüme takılıverdi...

Oradaydı. Kapının köşesinden sinsice beni gözetliyordu.

Mide bulandırıcı küçük şey! Nerden çıktı şimdi bu?

Küçük gerçekten. Bu yaratıkların küçüğüne de "yavru" denir mi bilmem. Ama her hayvanın yavrusunun şirin olmadığı kesin.

Hâlâ aynı yerde: Öylece, hareketsiz, bana bakıyor...

Keşke minicik deyip görmezden gelebilsem... Ama yavrusu olduğuna göre, büyükleri de vardır bir yerlerde. Lanet olsun! Keşke eşimin sözünü dinleyip taşınmadan önce evi ilaçlatsaydım. Ah, ah... Bir an önce... Yeni yazıhanemde... Heves işte!

Nereye yuva yaptılar acaba?

Mutfaktır, elbette. Tabii ufaklık da bisküvilerini döke saçıyor! Kırıntılar her tarafa yayılıyor... Bu sefer biraz sertçe uyarmalıyım. Ama kıyamam ki...

Can sıkıcı... Çok.

Nereye gitti şimdi bu? Bir anda kayboldu. Gerçi... İsabet: Gözüm görmesin!

Yine de, yarın icabına bakmalı.

30 Ekim

İki gündür ortaya çıkmadı. Ne o, ne başkası. Gitmiş galiba. Emin olmak için gece birden mutfığa dalıp bakıyorum. Yuva yapmış olsalar, ışığı açar açmaz kaçışverirlerdi. Oysa hiç yok. İyi iyi, olmasın!

Yanlış görmüş olabilir miyim? Belki başka cinsten bir şeydi... Gümüş böceği?

Aman... Buna razıyım. Öteki olmasın da, ne olursa olsun...

7 Kasım

Görmezden gelemeyeceğim kadar iri, bu seferki. İri de ne kelime! Manda gibi! Fil gibi! Çüş! Bu kadar büyüğünü ilk defa görüyorum. Nasıl da semirmiş! Rengi de bir tuhaf. Siyaha çalıyor. Kahverengi olmaz mıydı bunlar? Geçen seferki, hani minicik olan, gri gibiydi sanki. Gerçi, öylesi de iğrenç, böylesi de! Pembe ya da moru bile mide bulandırır bunların...

Artık ilaç şirketini çağırmak şart oldu.

Moralim bozuk.

10 Kasım

Eşimle ufaklık hâlâ kayıinvalidedeler. Akşamdan önce gelmezler. Evi iyice havalandırdım. Koku yoktu gerçi. Bu yeni ilaçlar kokusuzmuş. Ama zehir bu, ne olur ne olmaz... Üç saat açık bıraktım pencereleri. Hava soğumuş: Kapıcıya söyleyeyim de kaloriferleri iyice yaksın. Tembel herif. Apartmanı bok götürüyor! Pislği sever bu yaratıklar...

Neyse. Ölüsü dirisi yok ortalıkta. Oysa her tarafa, mutfağa, banyolara iyice bakındım. E daha iyi tabii. Demek ki münferit vakaydı. Yuva falan yok. Aman, olmasın!

Kim bilir, o azmanla minik yavrusu belki yan apartmandan gelmiştir: Alt katındaki börekçi tam bir mezbele! Geçen gün eşikte fare leşi gördüm. Eşime söz etmedim tabii. Ortalığı velveleye verirdi şimdi. Faydası yok ki... Hem... Bakarsınız iyice büyütür, taşınmaya falan da kalkabilirdi. Olacak iş mi? Kış kapıdayken... Bir daha böyle bir ev bulabilir miyiz?

Yazıhanemi özlemişim. Sıcak bir kahve ne de iyi gider şimdi...

Ama önce fincanları bir güzel yıkamalıyım.

14 Kasım

Yine gözetleniyorum. Hem de kenardan köşeden değil. Ayan beyan! Burnumun dibinde: Bilgisayar ekranına tünemiş! Neredeyse kusacağım...

Bu da bayağı iri... Azman! Ama farklı bir cins. Sarımtırak. Gövdesi ince. Kafası daha bir üçgen biçiminde sanki. Antenleri enikonu uzun, kıvrık. Oynak!

Ne yapacağım şimdi?

Elimin altında bir şey de yok ki tepesine indireyim. Sinek raketi falan... Gazete... Ya da terlik... Belki şu kalın dosya? Tam ekranın kenarında duruyor lanet olasıca. Iskalarsam, darbe ekrana gelebilir. Hassas elektronik eşya ne de olsa... Az para mı! Daha yeni aldım. Hem... Tutturabilsem bile... Her tarafa sıçrayacak içi dışı... Bir de o "çıtırt" diye ses yok mu! Hani kabuğu kırılırken... Öff!

Yanımda haşşere ilacı bulundurmalıydım. Kaç gündür aklımda oysa. Bir türlü fırsat bulup alamadım. Yoksa, bilinçdışı bir "unutma" mı bu? Öyle derler ya hani... İlaçlama sayesinde köklerini tamamen kurutmayı başardığımıza kendimi inandırmayı çok istediğim için... Ek önleme, başka ilaca gerek kalmamıştır umuduyla...

Yarından tezi yok, o köpüklüsünden almalıyım. Ama ya şimdi?

İyi ki de ilaçlatmışsınız ha! Bir halta yaramamış! Ne biçim ilaçlamaysa bu! Kazıklandık besbelli! İlaç şirketini aramalı. Gelip bir daha uygulasinlar. İyice... Gerekirse başka bir madde kullansınlar. Tabii... Hep aynı ilacı yiye yiye şerbetlendi bunlar. Bağışıklık kazandılar: Kimisine göre atom bombasına bile dirençliymişler. Maazallah! Daha sıkı bir zehir vardır elbet...

Ama hâlâ duruyor orda... Gitsene, pislik!

Neyse. Belli ki bugün daha fazla çalışamayacağım. Bari aşağı inip biraz ufaklıkla ilgileneyim. Eşime de söylerim, ilaç şirketini arar...

25 Kasım

Yazıhanenin banyosundan geliyorlarmış. Bugün yukarıda duş yaparken gördüm. Hem de üç tane birden. Boy boy. Küvetin kenarına girip kayboldular.

Yuva burada, anlaşıldı. Tevekkeli değil. İlaç şirketindekiler de şaşırmıştı. "Mutfakta ilaçlamadık delik bırakmadık ağabey" diye yemin ediyordu çocuk. Yukarıdaki banyoyu akıl etmemiştik.

Hemen arayacağım şirketi. Bu sefer tamamdır: Yeni bir zehirli sıvı çıkmış. Kesin etkili! Deliklerden aşağı boca ettiler mi... Kurtuluş yakın.

Yine bir iki gün kayınvalidede kalmamız gerekecek. Gerçi,

kadıncağız rahat ettirmek için etrafımızda pervane oluyor. Bir de “ye, ye” diye ısrar etmese! Orada çalışmıyorum elbette. Ama ne yapalım: Zehir bu.

Artık bu sefer işe yarasa bari...

28 Kasım

Aman Tanrım! Üç, beş, on değil... Onlarca, hatta yüzlerce değil. Belki binlerce... Daha bile fazla! Ömrümde bu kadar cesedi yan yana görmedim. Savaş belgesellerinde bile...

Küçükçük banyo silme dolu. Taşıyor. Faraş faraş çöp torbasını dolduruyorum.

Başka hiçbir yerde yok. Hepsi banyoda. İşlem bitene yakın ancak görünebiliyor beyaz fayanslar.

“Entomoloji fakültesi” diye bir yer var mıdır acaba? Bunları inceleyen bilim insanları... Böcekbilimciler... Böcekler üstüne eğilenler... Çatlaklar... Marazi merak!

Burada olsalar, bayram ederlerdi herhalde. Nicelik bir tarafa, bu kadar değişik çeşidini onlar bile bir arada görmemişlerdir eminim.

İrisi ufağı... Şişkosu, kisası, uzunlu... Kapkarası, açık ya da koyu kahverengisi, sarısı grisi, kızıla çalanı... Çizgilisi düzü, ensesi lekeli... Ayrık ya da yapışık, dik ya da yatık, geriye kıvrık antenlisi... Kanatlısı, zırlıslı, boğumlusu, bombe karınlısı...

Ansiklopedi sadece üç çeşidinden söz ediyor: Amerikan, Cermen ve Oryantal... Palavra! Belli ki bunların sadece hamamcısı, kalorifercisi değil, Hindu’su, Moğol’u, Japon’u, Afrikalı’sı, Avustralyalı’sı, Latin’i... Hatta Eskimo’su, Lapon’u, Leton’u bile var!

Hepsi gerçekten ölmüş müdür acaba?

13 Aralık

Hayır: Ölmemişler. Aksine, korkarım yayılıyorlar. Dün gece su içmek için mutfığa girdim. Işığı yakmamla onlarcası kaçıştı-verdi.

Daha önce mutfakta hiç görmemiştım. Banyodaki yuvalarını ilaçladık diye buraya kaçmış olabilirler mi?

İlaç şirketindekiler bıktı benden. Bu kaçınıcı gelişleri olacak.

18 Aralık

Neyse ki eşim görmedi. Görseydi... Tam sevişmenin ortasında... Yastığın kenarında...

Bozuntuya vermeden devam ettim. Ama biraz zorlandım açıkçası...

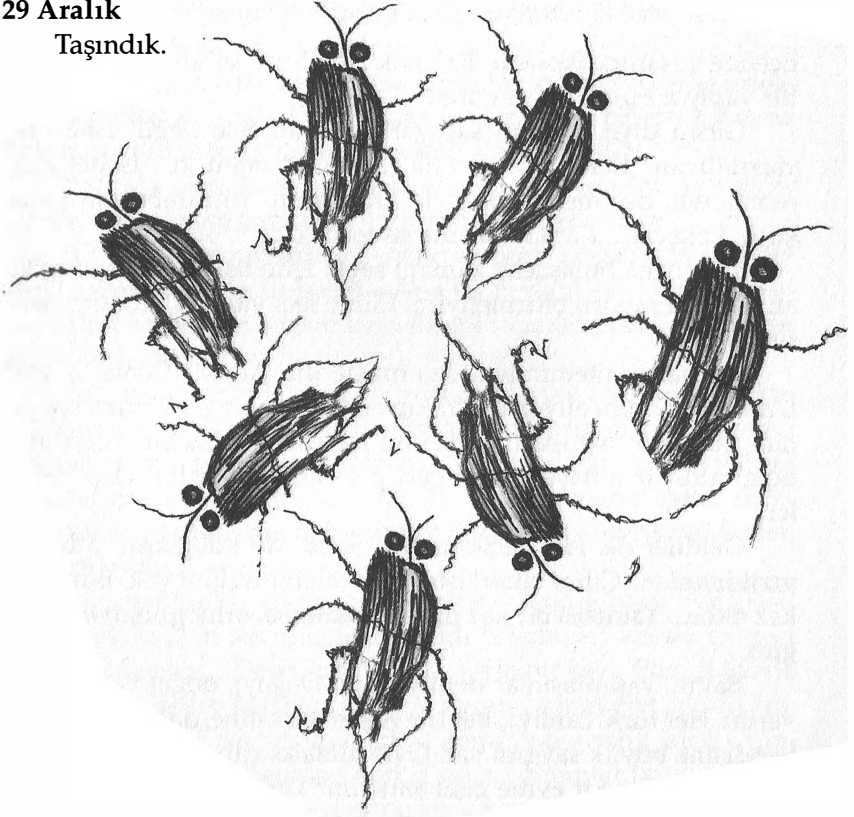
Alt kata iyice yayıldılar. Neyse ki yazıhanedekilerin sayısı azaldı. Tek tük...

25 Aralık

Kahve fincanımın içinden bile çıktı. Gözüm ekranda yazdıklarına takılmıştı... Az daha yutuyordum boğulasıcağı! Boğulmamış bile: Antenlerini oynatarak yüzüyordu...

29 Aralık

Taşındık.

VIII. Ateşlenme

Selma'ya

Eceline susamış. Besbelli. Bak bak bak: Yine koluma kondu. Üçtür yapıyor bunu. Bu ne cüret!

Gitsin diye kolumu sallıyorum, oralı bile değil! Daha ne yapabilirim? Kendi koluma da şaplak atamam ki... İsabet ettiremezsem, canımın yandığıyla kalacağım. Tutturabilsem daha kötü: Ezilecek... Kanı kıllarıma sıvaşacak...

Tam bana bulaşacak zamanı seçti! İşim başımdan aşkın. Bir an önce şu raporu bitirmeliyim: Elime feci yapıştı. Yetiştiremezsem yandım.

Duman yönteminden söz etmişlerdi... Acaba? Denesem mi? Uzanıp sigaramı alıyorum. Yakıp derin bir nefes çektikten sonra, tam kolumun üstüne üflüyorum: İşe yarıyor! Nazlana nazlana uçup gidiyor nihayet. Ama geri gelecek, biliyorum. Hep gelirler!

Geldiler de. Hiç gecikmeden! Şimdi de kulağımın dibinde vızıldıyorlar... Çifter çifter! İşte buna tahammülüm yok. Bunu bir kez daha... Yalnızca bir kez daha yaparlarsa, artık günah benden gitti.

Bakın, yaşamasınlar demiyorum: Doğayı, doğal yaşamı severim. Her türlü canlıya, her tür yaşam biçimine, dahası yaşamın kendisine büyük saygım var. Öyle olmasa, çalışmak için orman kıyısındaki bu kır evine gelir miydim? Doğayla iç içe yaşamayı seçen biri doğa düşmanı olur mu hiç? Bu küçük yaratıklar bile

doğanın bir parçası, kuşkusuz... Tüm mide bulandırıcılıklarına rağmen! Onlar da yaşasın, elbet...

Ancak benden ırak! Gözümden ırak olanlara gönlümü açmaya varım. Örneğin kelebeklere, ateşböceklerine bir itirazım yok. Onlar dışarıda huzur içinde yaşıyorlar işte... Gelgelelim, herkesin farklı bir yaşam alanı vardır. Herkes yerini bilse... Başkasının yaşımsal alanına girmese... Sorun çıkmaz. Asla.

En azından ben çıkarmam: Durup dururken sorun çıkaran biri değilimdir. Beni sokmayan sivrisinek bin yaşasın. Onları bile nedensiz yere öldürmem. Katiyen. Ya da... Kim bilir... Belki... Bir iki kez... Tek tük... Evet, ama öldürdüysem bile... Vardır meşru bir gerekçesi! Önlem alma hakkı yok mudur insanın? Nasıl olsa er geç bir yerinizi sokacaksa... Niyetini belli etmişse... Yatağınızın üzerinde dolanıp vızıldıyorsa... Duvarınıza, hele ki üstünüze konmuşsa... Değil mi?

Sivrisineğin iyisi, kendi bataklığından çıkmaz. Görüş mesa-fenize girmişse, sizi sokmayı, kanınızı emmeyi baştan kafasına koymuş, kötü niyetli bir sivrisinektir: Katli vaciptir!

Doğayla barışık olmadığımı düşünenler yanılıyorlar. Barış içinde, ama *ayrı* yaşamaktan yanayım ben. Olamaz mı?

Türlerin karışımı asla iyi sonuç vermez. Doğada da bu böyledir zaten. Deneyin isterseniz: Atın bir ceylanı aslanların ortasına, bakın ne oluyor! Kutup ayısıyla çöl sıçanının birlikte yaşadığını gören var mı?

Kuzenim benimle aynı fikirde değil tabii. Ne zaman oldu ki? Neymiş, sivrisinekler milyonlarca yıldır ormanda yaşarmış... Ormana sonradan gelenler bizlermişiz... Asıl biz onların yaşam alanına dahil oluyormuşuz... Şunun yediği naneye bakar mısınız? Oldu olacak, var olduğumuz için bir de sivrisineklerden özür dileyelim!

Şu tuhaf kılıklı, atkuyruklu herifle evlendiğinden beri ateşli bir böcek hakları savunucusu kesildi başımıza... Kocası çevreci miymiş, neymiş... Doğa gönüllüsü... Öyle bir şey... Fuzuli işlerle iştigal edenlerden biri işte! Doğaya uygun, adam gibi adam olsa, ona da varım! Ama nerede? Erkek demeye bin şahit ister: Çıtkırıldım... Monşer... Başından beri gözüm tutmuyor bu yumuşakçayı. Gerçi, kuzenimin evlenmeden önce de böyle abuk sabuk

düşünceleri vardı: Şahtı şahbaz oldu! İyi kızdır aslında. Bana emeği de geçmiştir. Nankörlük edemem. Ama ezelden beri... Bu tür konularda... Nasıl desem? Fazlasıyla yufka yüreklidir. Geçen yıl, kilere dadanan fareleri zehirledik diye kıyameti koparmıştı. Daha neler! İlle her tür haşerenin iyilik meleği olacak!

Ben de isterdim daha merhametli olmayı. Keşke! Keşke mümkün olsa... Her şey benim saf, aşırı derecede iyicil kuzenimin sandığı kadar basit olsa.

Bir "hoşgörü"dür tutturmuş, sanki biz hoşgörülü değiliz! Şimdi de sivrisineklerin "yaşam hakkını" savunuyor. Efendim, bir sivrisinek sokmasını neden bu kadar dert ediyormuşum? Bir iki damlacık kanımı emmiş çok muymuş?

Ama o düşünmüyor ki bunun sıtması var... Fil hastalığı var... Sarıhumması var... Dang humması var... Bin çeşit ne idiği belirsiz dangıl dungul ateşli hastalık! Bu meretlerin bulaştırdıkları kim bilir daha nice keşfedilmemiş ölümcül ansefalit var! Her yıl üç milyon insan ölüyormuş bunlar yüzünden...

Haberi yok bu aymazın desem, o bile değil. Biliyor bilmesine de... Her şeye bir kılıf buluyor: Yok efendim tropik bölgede değilmişiz, bu yörelerdeki sivrisineklerde o tür virüsler, parazitler bulunmazmış...

İyi de, ne malum? Sivrisinek bu! Keyfinin kâhyası mısın? Bu tiksiniç mahlûkların nereden geldiklerini, nerelerinde ne taşıyacaklarını nereden bilebilirsin? Hem, ebolayı, AIDS'i falan bu yaratıkların yaymadığından emin miyiz gerçekten? Kanla bulaşmıyor muydu bu illetler? Bu yaratıklar da kan emmiyorlar mı? Eee? Düne kadar kenelere bile burun kıvrırmıyor muyduk? Zararsız sanıyorduk... Meğer o sözümona sıradan kenelerimizde bile ne marifetler varmış! Kaç kurban verdik o egzotik kanamalı ateşe? İşte bunları kuzenimle o müptezel kocasına bir türlü anlatamıyorum! Sivrisinek haklarını savunmaya öyle bir odaklanmışlar ki...

Peki ya bizim haklarımız? O akıllarına hiç gelmiyor! Neymiş? Ufacık bir sivrisineğin sokması, benim gibi koca adama ne zarar verebilirmiş? En fazlasından cildimde ufacık bir kabarıklık... Alt tarafı biraz kızarıklık... Ola ki biraz da kaşıntı... Çok rahatsız ederse, bir pomat sürermişim, geçer gidermiş.

Benim adıma ne kadar da rahat konuşuyorlar, değil mi? İyi vallahi! Ama hep böyledir, ateş düştüğü yeri yakar. Ayrıca, tut ki sadece kaşını yapıyor: Saçma sapan bir böcek yüzünden niçin hatır hutur kaşınayım kardeşim? Ha? Neden? Soruyorum size... Yok öyle! O beni kaşındırırsa, ben de onu kazırım! Beni sokup kanımı emecek kadar gözünü kan bürümüş bir düşmana karşılık vermeyecek miyim? Kim demiş? Ve kim karıştır? Ne hakla? Bu bile nefsi müdafaaya girmezse ne girer Allah aşkına? Hem, sivrisineklerle bir arada nasıl yaşanır?

Sarışın ya da kızıl saçlı olmadığım için şanslıymışım. Bu durumda korkacak bir şeyim yokmuş: Çünkü asıl böylelerini daha çok sokuyorlarmış güya. Bir de çok terleyen, ayağı kokanları... Yalan efendim! Külliye yalan! Bunlar ayırım gözetmeden herkes saldıran canavarlardır. Bir yeriniz yatak örtüsünden dışarıya taşmayadursun: Daha dün ayak başparmağımdan bile soktular.

Her şeyi denedim. Yok efendim kesin etkili tabletler... Aletle prize takılıp ısıtılan sıvılar... Tütsüler... Ultrasonlu kovucular... Açık havada kullanılan mor ışıklı elektrikli yakıcılar... Hiçbiri işe yaramadı. Balkona oğulotu ekdim, odama da bir saksı fesleğen koydum: Nafile. Her gece kollarıma bacaklarıma o sözde sivrisinek kovucu fısıfları sıkıyorum, kremler sürüyorum, bana mısın demiyor. Bir tek o leş kokulu, insanın genzini yakan püskürteçler etkili. Odaya bolca sıkıp her tarafı sıkı sıkı kapatınca, hepsi ölüyor ölmesine de... O zaman odada durulmuyor! Hatta uzunca bir süre içeriye girilemiyor bile. İyice havalandırmak gerek. Tam o sırada yenileri giriyor! Tel mel, fayda etmiyor: Mutlaka girecek bir delik buluyorlar.

Tek çare, teker teker avlamak. Yatmadan önce elime sinek raketini alıp odaya sızanların hepsini öldürmezsem, sabah her tarafım şiş, kaşınarak kalkıyorum! Neyse ki çok hızlı uçamıyorlar: Gözünden kaçırmadan izle... Düz bir zemine, duvara falan konduğunda da: Yapıştırıver sinek raketini, olsun bitsin! Ama bunların ölüleri bile dert. Her taraf, özellikle duvarlar kan lekesi oluyor, silmekle geçmiyor. İyice uğraşıp lekeyi çıkarsan, bu sefer badana mahvoluyor, iz kalıyor. Ayrıca, odaya onlarcası girmişse, işin gücün yoksa sabaha kadar sivrisinek kovala! Yok... Olacak iş değil!

“Madem bu kadar şikâyetçisin, başka yere taşın” diyor kuzenim. Bazen şeytan dürtüyor, *“Haklı galiba, sat bu evi kurtul, alan hayrını görsün”* diyorum içimden. Öte yandan, niye ben gidecekmişim? Dünya kadar para saydım. Şu aşağılık yaratıklar için neden evimden vazgeçeyim?

Hayır hayır! Kalıp mücadele etmek gerek. Sonuncusu yok oluncaya kadar! Gelgelelim, birer birer zıbartmak yetmez: Bataklığı kurutacaksın. Köküne kibrit suyu dökeceksin. Ancak öyle başa çıkılır.

Suya geliyorlar diye artık bahçeyi sulamıyorum. Çimler, çiçekler kurudu ama olsun. Hiç olmazsa sayıları ciddi oranda azaldı. Gel gör ki tamamen yok olmadılar!

Bütün suç, komşum olacak şu sinside: Sabah akşam bahçe suluyor! E tabii, o benim gibi değil. İş güc yok. O cehennem sıcaklığında bile bütün gün bahçede, güneşte... Derisi manda derisi! Onu sokmuyorlardır Allah bilir. Ateş hattında duran o değil tabii. Zaten tipini bir görseniz: İnce uzun bacaklarıyla... Kambur duruşuyla... Sanki kulaklarından çıkmış gibi neredeyse boynuna yapışık sıska kolları, pörtlemiş gözleri ve sivri çenesiyle... Sanki kendisi de... Tövbe tövbe...

Son zamanlarda yeni bir icat çıkardı: Arka bahçesinde kova kova su biriktiriyor. Orman yangınlarına karşı önlemiş. Hadi canım! Tam tersine, yangına körükle gidiyor. Larva yuvası! Bol bol üreyip beni soksunlar diye yapıyor, biliyorum. Sırf bana inat. Kaç kere uyardım, hiç aldırıyor. Ben ne karıştırmışım onun bahçesine? Karışırım kardeşim, sivrisinekler senin arazinde üreyip, beni sokmaya geliyorsa, karışırım elbette.

Defalarca orman müdürlüğüne şikâyet ettim. Dostlar alışverişte görsün diye, ateş almaya gelmiş gibi şöyle bir gelip baktılar. Anormal bir durum yokmuş. Lafa bak! Daha ne olsun? Alev saçığı sarmış, sivrisinekler yüzünden evim yangın yerine dönmüş, tınmıyorlar...

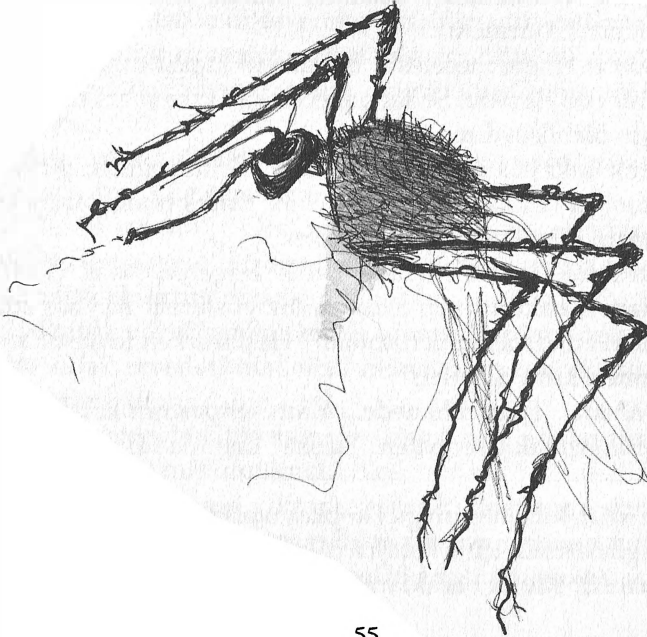
Gerçi, aslında durumun ne olduğunu bal gibi biliyorlar. Komşuyla ne kadar sıkı fıkı olduklarını görmesem... Aralarında gülüşüp, arkamdan alay ettiklerini bilmesem, müdahale etmeye üşeniyorlar diyeceğim. Ama öyle değil işte: Onlar da bu işin için-

de. Amaçları beni bezdirmek. Evi satıp çekip gitmeye zorlamak. Sonra da üç kuruşa kapatıp, eşlerine dostlarına peşkeş çekecekler. Bilmez miyim? Her şeyin farkındayım. Ama onlara bu zevki tattırmayacağım...

O deyyus ateşle oynadığını anlayacak. Ama iş işten geçtikten sonra! Bugün son bir kez uyaracağım onu. Gülüp geçeceğini biliyorum. Ama olsun. İnsanlık bende kalsın. Söylemedi demesinler... Dün iki galon benzin aldım. Laf aramızda, zammı da dayamışlar yine: Ateş pahası! Hiç önemi yok. Bu işi kökünden çözmeye kararlıyım. Bedeli ne olursa olsun...

Her şeyi planladım. Geceleyin tavuk gibi erkenden yattığını biliyorum. Tembelin teki zaten. Uyuz böcek! Uyanabilirse, kaçır canını kurtarır. Kendi bilir. Her şeyi göze aldım. Ormanın yarısı yansa bile umurumda değil. Hatta isterse benim evim de kül olsun! Onlara yâr etmektense, bunu bile göze aldım. Bir daha asla o uğursuz vızıltıyla uyanmak, deli gibi kaşınmak istemiyorum!

Benzini döküp kibriti çaktığımda, bu iş bitecek artık.

IX. Haşlama

Nurten'e

Suyum ısındı. İçimi dökebilirim artık: Nasıl olsa birazdan parçalara ayırıp yiyeceksiniz beni.

Kıtalı kuzenlerim gibi kahverengi, hatta düpedüz kapkara olsam, gelir miydi bunlar başıma? Tabu sayar, asla dokunmazdınız. Yiyen var demeyin bana. Siz yemezsiniz, biliyorum.

Yenilmek, yenmemek... Yaşamla ölüm... İncecik bir çizgi: Renk, ırk farkı... Ayrımcılık!

Basit bir pigment meselesi... Bakmayın kıpkırmızı göründüğüme, pişince böyle oldu. Şeffaf denecek kadar beyazımdır aslında. Kapkara olabilseydim...

Sırf renk farkı yüzünden sindirilmek... Kimin ağına gitmez?

Sızlanmaya hakkım yok, biliyorum. Yanlış renk, yanlış yer, yanlış zaman. Ağınıza düşmeyecektim...

Fokurdayan kazanın içinde nafile bilgelik! Nasıl ciddiye alınsın, idam mahkûmunun aldırışsızlık gösterisi? Kaynar suda debelenirken kandırıcı kafa tutmalar? Haşlanırken feylesof kesilenin kerameti kimi doyurur?

Mezbahada... İşkencehanede... İdam sehpasının karşısında... Yaşam buharlaşmak üzereyken, "keşke" dışında hikmet var mıdır?

Keşke kıtalı kuzenlerim gibi kopkoyu olsaydım... O zaman iri, pörtlemiş gözlerimin içine kolayca dikebilecek miydiniz o aç gözlü bakışlarınızı? Kıvrık bacaklarımı, kambur sırtımı, sarkık bıyık-

larımı alıcı gözle inceleyebilecek miydiniz? Bırakınız yumuşacık karnıma bakarak yalanmayı ya da gevrek sırtımı koruyan zırhı, ağzınızın sularını akıtarak iki hamlede soymayı... Simsiyah olsam, elinizi sürer miydiniz bana? Hadi ordan pis röntgenciler!

Az sonra, o iri parmaklarınızla, tuttuğunuz gibi kafamı gövdemden ayıracaksınız. Ne bağırsaklarım kalacak, ne yumurtalarım... Yalayıp yutacaksınız! Şişkin, açlıktan köpük kusan dudaklarınızla iliklerimi emeceksiniz. Aç midenizi bedenimden arta kalanlarla dolduracaksınız... Boğazınıza takılırım inşallah!

Rengim, sadece rengim biraz daha koyu olsaydı, dilinizi değdirmezsiniz eminim.

Değil onlarcasını tabağınıza dizerek, kıtlıktan çıkmış gibi ağzınıza tikiştirmek... Sadece bir tanesi... Koyu renkli benzerlerimden tek bir tanesi bile masanızın üstünde geziniyor olsaydı... Çığlık çığlığa fırlamıştınız ayağa! Kıyameti koparıyordunuz şimdi... Yalan mı?

Tek suçum bu: Kara kardeşlerim gibi midenizi bulandırmamak... Lanet olsun!

Sofraya çöreklenir çöreklenmez, iyi pişmiş gövdemin yumuşak etlerini limonlu ya da mayonezli soslara banarak, doymak bilmeyen bir iştahla dişleyeceksiniz... Sizi gidi katliam oburları!

Parçalarımı damağınızda dolaştırıp dilinizle ezerken, sofraya komşularınızla huşu içinde bakışıp gülüşeceksiniz. Şikemperver zikirciler...

Pek lezzetli olduğumu teyit etmek için arsızca ağzınızı şapırdatacaksınız... Görgüsüz yamyamlar!

"Nefis azizim", "Olağanüstü pişirmişsin üstadım" nidalarıyla, bizleri kaynar kazana diri diri atıveren aşçıyı alkışlayacaksınız... İşkence azmettiricileri...

Abartılı el kol hareketleriyle, riyakâr bir kibarlıkla, kayık tabakta kalan cesetlerimizi birbirinize ikram edeceksiniz... Soykırım kardeşliği!

Sırf rengimden, kökenimden ötürü reva görüyorsunuz bunları bana, değil mi? Irkçısınız, ırkçı!

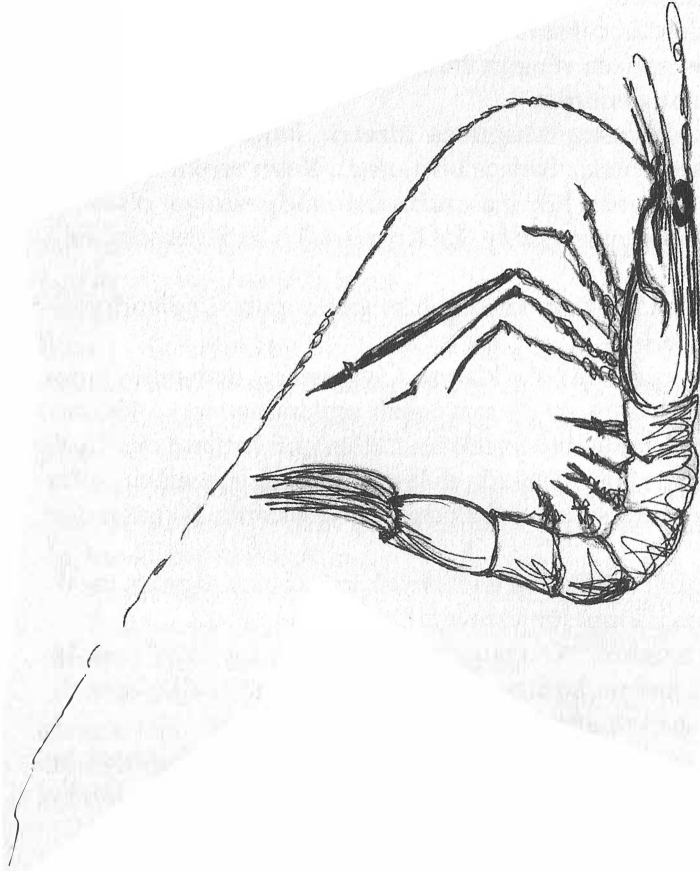
Suçum denizden çıkmak... Kıtalı olsaydım... Evlerinizde, mutfaklarınızda, banyo ve bahçelerinizde dolanan koyu renkli akrabalarımın biri... Nasıl da böğürtüyü andıran öğürtüler

içinde kusardınız, incecik ama upuzun antenlerim dudaklarınıza değer değmez... Hem de fışkırtı fışkırtı!

Yiyin efendiler, yiyin... Er geç devran dönecek. Kara kuru akrabalarım öç alacak...

Eee... Öldüğünüzde leşlerinizi kim kemirecek sanıyorsunuz?

Zıkkımların... Patlayıncaya, çatlayıncaya kadar tıkının. Sıra bize de gelecek.

X. Sirtaki

Hüseyin'e

Görme işte, bari bu sefer görme! Gel gör ki, ne görmeden edebiliyorum ne de görmezden gelebiliyorum... Al sana, güzelim bir yemek daha burnumdan geldi!

Pek de ufak...

Onca ilgi odağının arasında rahatlıkla gözden kaçabilirdi aslında. Zaten benden başka farkına varan da yok. Herkes eğlencesinde. Hayda bre... Hoppala yavrum sirtaki! Bir salak ben varım, bir türlü başını çeviremeyen! Her şey ne de güzel başlamıştı oysa... Gözüme çarpanı unutsam, bir unutabilsem... Belki o zaman birbirinden lezzetli mezelerin tadını çıkarıp, ayrıcalıklı ortamımızın büyüüne yeniden kendimi kaptırabilirdim... Hatta dostlarım gibi sağa sola sallanarak, kıvrak ezgilere ayak uydurmaya çalışabilirdim...

Nasıl da debeleniyor... Kapana kısılmış!

Turist tuzağı sanmıştık en başta. Öyleydi de aslında: Uyanık adam şu Taşoz'lu Takis. Yamuk İngilizcesi'yle, feribottan iner inmez yapışmıştı yakamıza: "Ucuz pansiyon?" *Yes!* Kim istemez? Arabaya atlayıp düştük ucuz mobiletin peşine. Deniz kenarından uzaklaşıp adanın iç taraflarına, Potamia yoluna saptığında bile uyanmadık. Bir bildiği vardı mutlaka. Yol herhalde az sonra kıvrılacak, masmavi bir koyun kıyısında, bembeyaz bir taş

evin önüne çıkaracaktı bizi. Thasos, namı diğer Taşoz'a ilk gelişimizdi: Yolun tekrar kıyıya doğru kıvrılmadığını bilemezdik! Hızlı sürüyordu Takis, kentle aramızdaki mesafeyi olabildiğince açmak istercesine... Yol uzadıkça, gerisingeriye dönmeyi göze alamayacağımızı iyi tahmin etmişti. O sıcakta... O yol yorgunluğuyla... O saatte... Kim uğraşır! Üşendik elbette. Merak da ağır basmıştı: Keşfedilmeyi bekleyen saklı bir cennete varmak üzere olduğumuza inanmak istiyorduk.

Boğulmak üzere, bahtsız küçük şey...

Deniz değilse bile, kurumaya yüz tutmuş bir bataklık vardı, otuz-kırk haneli köyün az ötesinde. Plaj yakın sayılırdı: Taş çatlasa, arabayla yarım saatlik bir mesafede. Tam ters yönde, anakente doğru! Pansiyonun odaları küçük, ama çarşaf tertemizdi. Köy evi ise tıpkı Anadolu'daki benzerlerini andırıyordu... "Anadolu" sözcüğü zaten Yunanca'dan gelme değil midir? Unutturulandan ötedir akrabalarımız. Takis de bizim "Alamancılar" gibi gurbetçiymiş. Fabrikadaki Türk arkadaşlarını çok severmiş: "Memlekete giderken Yunanistan üzerinden geçin, sizi ağırlayalım" diye dil dökermiş hep; ancak onlar ne yazık ki Bulgaristan yolunu daha kısa, daha ucuz bulurlarmış. Evi kendi yaptırmış. Biriktirebildikleriyle. Emekliliğine daha varmış. Pansiyonculuk, yazlık ek gelir kapısı: Karısıyla çocuklarına emanet. Kendisi ay sonu dönmek zorundaymış fabrikaya. Yol uzun, tatil kısa... Çok kısa!

Bir günlük ömrü vardır Mayıs sineğinin... Bazen o kadar bile sürmez.

O gece artık mecburen köyde kalır, hemen ertesi sabah kente döneriz diye düşünmüştük... Takis bırakır mı? Şeytan tüyü var adamda: Dört gün alıkoydu bizi! Balığa bile çıkardı, amcaoğlunun teknesiyle. Tekne gezisi ikram, olta kirası ise tuttuğumuz bir buçuk kilo kolyozun lokanta fiyatının üç misli... Yine de, koca tatil boyu hiç bu kadar eğlenmemiştik. Hele o son gün, köyün biricik kahvesinde, Takis'in herhalde bin yaşındaki, buruşuk ama dipdiri amcasının doğum gününde: Plaja gitmeye niyetleniyorduk, son bir denize girelim diye; yoldan çevirdi bizi. İyi de etti. Salaş kahve bir anda lokantaya dönüştürülüyormuştu. Bir masa da bize ayırmışlar; onlarınkiyle birleştirdik hemen. Minicik tabaklarda peyderpey geliyordu çeşit çeşit "mezedes"... Çoğunluk

Uzo içiyordu; Takis’le ikimizse reçineli Retsina şarabı: Biliyor ve seviyor olmama şaşırmıştı. Uzocular takılıyordu biz oyunbozan şarapçılara. Tıpkı memleketin rakıcıları gibi! Bize eşlik eden Fransız dostlar şaşırp kalmışlardı, el kol hareketleriyle, Tarzanca, bu kadar iyi anlaşılabilmemize. Turist işte! Ne bilir, ne anlar? Daha hava bile kararmadan iyice sarhoş olmuştuk...

Ay ışığını hiç görmemeye programlanmış bir böcek için bile erken bir ölüm: Bataklığın üzerinde uçuşarak o zarif zifaf dansını yapmaya fırsat bulmuş muydu acaba?

Takis’in amca torununun dansı görülmeye değerdi. On üç-on dördündeki bu genç kızın taşlanmış blucin şortu, püsküllü bluzu, hızması, halhalı, mor ojesiyle görünürde Alman akranlarından bir farkı yoktu. Diskçalarının kulaklığından Rembetiko değil, Heavy-metal vurguları yükseliyordu. Dedesini kırmadı yine de: Babasıyla birlikte dansa kalkıp, nefeslerimizi kesen bir “karsilamas” sundu bizlere. Az sonra zaten herkes ayaktaydı... “Tabak kırma”nın sırf turistlere yönelik bir gösteri olmadığını o gün anladım: Buzuki ezgileri eşliğinde, kaşla göz arasında en az üç düzine tabak kırılıvermişti! O küçücük beden, işte tam o sırada belirdi görüş alanımda.

Salata kâsesinin içine düşmüş, kim bilir hangi telaşla nereye uçarken... Kader!

Alanımda mı yazıyor? Neden ben? Neden ille benim gözüme ilişir böyle şeyler? Bir anda tüm tadım kaçıyor. Oysa neredeyse herkes, bizim Fransızlar bile havaya girmiş, neşe içinde sirtaki yapıyorlar. Israrlı davetlerini geri çeviriyorum. Gerçi, dansın hiçbir türlüsünü oldum olası becerememişimdir... Gelgelelim, bu kez kaçış sebebim başka: Moralim bozuk. Umarım suratımın neden asıldığını sormazlar. Sorsalar ne derdim? Gözüme batan ayrıntıyı gözlerine sokup, canlarını sıkmanın ne âlemi var şimdi? Bir geceye bir kurban yetmez mi? Sinek ufaktır ama mide bulandırır derler... Gözümü ondan alamıyorum: O ufaklığın can havliyle çırpınmasını gördükçe içim cız ediyor.

Nafile çırpınış: Tül gibi ince kanatları sirkeli zeytinyağına bulanmış...

Fazla mı yufka yürekliyim? Burnumuzun dibinde, gıyabımızda ne dramların yaşandığını ayırımsamak ezelden beri allak

bullak eder beni. Başkaları acı çekerken yediğim lokmalar boğazıma dizilir hep. Ne yapсам nafile: Sızlar durur vicdan yarası. Hele bacaksızlarsa söz konusu olan... Kimsesiz çocukları okutan derneğe –kimselere duyurmadan– yaptığım cılız ama düzenli yardım bile dindirmiyor bu sızıyı, farkındayım. Zaten ayda birkaç kuruş bağışla rahatlayacak kadar ucuz olabilseydi şu vicdan, pazarda bile satılmaz mıydı! Hem... Parayla nasıl kilit vuracağız, bitiremediğimiz savaşın yetimlerinin ağzına? Gözlerini dikip “Neden?” diye sorduklarında, gözlerimizi kaçırmadan nasıl baş edeceğiz o süreğen vicdan kanamasıyla? Midem kaynıyor yine, ağzımda ekşi bir tat...

Ekşi sosun içinde tamamlıyor kısacık ömrünü. Neyse ki yolunu gözleyen yok: Başının çaresine bakar Mayıs sineğinin larvaları...

Sokağımın köşesinde, trafik ışığında duran arabaların camlarını sözümona silen Çingene çocuklarının avuçlarına sıkıştırdığım üç beş kuruş hiçbir halta yaramıyor! Her zaman da vermiyorum zaten: Bazen paldır küldür arabanın önüne atlayıp, itirazlarıma aldırmadan camlara üşüşmeleri sinirimi bozuyor. Kovasım geliyor topunu! Görünmez olsunlar! Gözümden kaçırsınlar yırtık pırtık giysilerini, kararmış çıplak ayaklarını, kucaklarında taşıdıkları sümüklü kardeşlerini... Keşke arabada da bir telekumanda olsa elimin altında: Kara kıtaların karnı şiş çocukları kazara televizyon ekranımı işgal ettiklerinde yaptığım gibi kanal değiştirebilsem. Gerçi, henüz o yüksek duvarlarla, kara üniformalılarla korunan, varsıl özel sitelere yerleşecek kadar gözümlü karatmış değilim... Bununla birlikte, bazen yolumu değiştirdiğim oluyor, arka sokak gecekonduları gözümünden ırak olsun, yoksul komşu çocukları gönlümü karartmasın diye... Gel gör ki, ne kadar kalın, koyu gözlükler takarsam takayım, birinden biri bir yerlerden çıkıp gözüme ilişiveriyor. Hem de tam eğlencenin ortasında... Çatalım havada, ağzıma yaklaşmaktayken...

Çatalımın ucuyla salata kâsesinden alıp kâğıt peçeteye ilıstırıyorum, sirkeden kararmış narin cesedi.

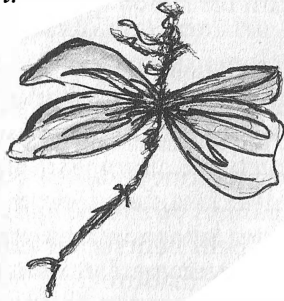
Kömür gibi gözleri vardı çocuğun. Kahvecinin oğlu. Sekiz-on yaşlarındaydı sanırım. Elinde faraşla süpürge, bir köşeye sinmiş, babasının kaş göz işaretleriyle vereceği talimatları bekliyordu. Sert bir bakışa maruz kaldığında, geciktiğini anlayıp telaşla

fırlıyordu azar işitmek için: Dans eden sarsak bedenlerin ona göre fazla iri cüsseleri arasında ezilmemeye çabalayarak, kırılan tabakları alelacele süpürüyordu... Kimse varlığının bile farkında değil. Tabak kırıcı konuklardan birine fazla yaklaştığı bir anda, yere düşen irice bir porselen parçası sıçrayıp bacağına kesiyor. İçim eriyor. Oysa o, kanıksamış bir hareketle siliveriyor iki damla kanı. Büyülenmiş gibi, ama sesimi çıkarmadan izliyorum olan biteni. Başkalarının da keyiflerine limon sıkmanın faydası yok. Kaldı ki, hep öyle olmaz mı? Bizler eğlenirken hep öyle birileri yok mudur, kenarda köşede: Görmediğimiz, göremediğimiz, görmek istemediğimiz, görmeye dayanamayacağımız birileri... Çalışan, hizmet eden ya da bir köşede sessizce acı çeken? Göz kapakları bu yüzden vardır sanırım: Göz göre göre yaşayamıyoruz...

Peçeteyi buruşturup tutuşturuyorum, kirli tabakları toplamaya gelen çocuğun eline...

Gözüm alışmaya başlayınca, gözlerimi ovuşturma bahanesiyle başımı çeviriyorum; Mayıs sineğinden arınmış salata kâsesine çatalımı daldırıp, kocaman bir lokmayı ağzıma tikiştiriyorum. Tadı biraz kekremsi sanki... Ama aldırmayıp yutkunuyorum.

Herkes gibi.

XI. Yaratık

Yaprak'a

O içimde.

Hissedebiliyorum, varlığını hissedebiliyorum: Canlı. İç organlarıma yapışık. Sıkıca. Yediklerimle besleniyor. Beslendikçe semiriyor. Durmadan. Boyu katlanıyor... İnanılmaz bir hızla...

İçim hop ediyor, adamakıllı huzursuzum...

Her şey romantik bir gecede, o salaş lokantada başladı... Ah o üzüm gibi gözler! Aklım bir karış havada... Anlık bir zevk uğruna... Tedbirsiz davrandığım bir sırada girip yerleşiverdi bedene.

İçim çekmişti, ne yapayım? Oldu bir kere!

Uzun süre kuşkulanmadım bile. Belirtileri anlamazdan geldim. Hafif mide bulantısı... Baş dönmesi... Mide ekşimesi... Biraz hazırsızlık... O kadar. Doktora gitmeye değmez dedim. Aymazlık! Derken bulantı arttı. Sabahları yüzümde hafif bir şişlik... Solgunluk... Sıkıntı... Karnımda belli belirsiz bir dolgunluk hissi... Külotumda lekeler... Yine de aldırmadım.

Aslında, içime kurt düşmüştü düşmesine de... Gerçeği öğrenmekten korktum!

Dün o korkunç, uzaylı yaratık filmini seyretmiş olmasaydım, hâlâ doktora gitmemiştim. Şimdi ise muayenehanede sıramı bekliyorum. Tahlil sonuçlarını öğreneceğim. Az sonra o malum cümleyi duyacağım: "Gözünüz aydın, yakında inşallah nur topu gibi..."

Düşüncesi bile içimi karartıyor...

Nasıl bakacağım, yakında karnımda hareketlerini hissetmeye başlayacağım o canlıya? Aylarca taşıyacağım onu. Ben yedikçe o beslenecek... İçimde büyüyecek... Karnım şişecek, gerilecek, derimde çatlaklar oluşacak. Yüzüm, ellerim, ayaklarım şiş şiş... Yusuvarlak! Tanınmaz hale geleceğim! Yakında yerimden bile kıpırdamayacağım. Bana bütünüyle hâkim olacak. Ele geçirecek. Duygularımı bile denetleyemez olacağım. Korkunç sancılar çekeceğim. Ta ki bir gün, karnımı yarıp çıkıncaya kadar!

İçim paralanıyor... Hiç hazır değilim böyle bir şeye...

Neye benzeyecek içimde büyüttüğüm yaratık? Onu sevebilecek miyim? Benimseyebilecek miyim? Filmdeki kadın, karnını yarıp çıkan o çirkin metal canavara bile sahip çıkabilmişti. Ya ben? Aynısını yapabilecek miyim? Sevimli bulacak mıyım onu? İçgüdülerim bu kadar güçlü mü gerçekten? Teslim olabilecek miyim, çocukluğumdan beri işlenen toplumsal öğretiye? İnaniyor muyum o kutsallık masallarına? Misyonuma? Yüce görevlerime? Çevremde beni yüreklendirecek olanların sesine kulak verebilecek miyim?

Hiç içime sinmiyor. Nasıl çıkacağım bu işin içinden?

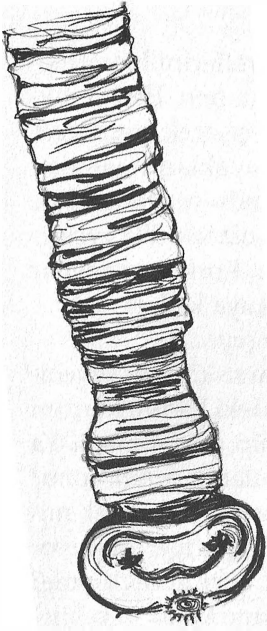
Korkuma mı yenileceğim yoksa? Ondan bir an önce kurtulmanın yolunu mu seçeceğim? Seçmeli miyim? Günah mı işliyorum bunları düşündüğüm için? Ne olmuş bu kadar korkuyorsam? Suç mu?

Mutlaka birileriyle konuşup içimi boşaltmalıyım...

Dün gece kâbus gördüm. Yaratık karnımın içinden kafasını uzatmış bana bakıyordu. Upuzun, boğumlu bedeni kıvrılıp duruyordu. Ağzında kanca gibi dişler, çenesinden aşağı akarak karnıma damlayan sümüksü bir sıvı... Leş kokusu... Sevimsiz bir tıslama... Ter içinde, nefes nefese uyandım. Filmin etkisi... O an karar verdim doktora gitmeye: Emin olmalıydım.

Bir yandan da, içime doğmuş gibi: "Bu işte bir bit yeniği var" diye söyleniyorum!

Doktora gitmeyi sevmem. Hele böyle bir şey için... Utanırım. Utandım da. Hâlâ utanıyorum. Bu doktor zaten tuhaf bir adam: Nemrut. Nasıl da hoyratça muayene etti beni bu sabah! Yüzünü buruşturarak uzun uzun baktı bacaklarımın arasına. Tiksinir

gibi bir hali vardı. Hoşlanmıyorsa bu işten, başka meslek seçsin! Ben çok mu bayılıyorrum sanki o muayene koltuğunda karşısına geçip...

İçime oturuyor bu davranışlar... İçine tüküreyim böyle tıbbın!

Beslenme alışkanlıklarım ile ilgili abuk sabuk sorular sordu. Bir sürü saçma sapan tahlil istedi: Neredeyse işaretlemediği test kalmamış listede, gaita tahlili dahil! Sesi mi çıkaramadım. İtiraz etmeliydim oysa. Sigorta karşılıyor gerçi... Yine de... Ne gereği var? Laboratuvar dan yüzde alıyordur Allah bilir... Kesinlikle! Tipinden belli. Az sonra da riyakârca sırtacaktır, “gözünüz aydın” ile başlayan o cümleyi söylerken...

Seni gidi içten pazarlıklı tüccar!

Söylemiyor ama... Sıra bana geldiğinde söylemiyor o cümleyi: “Gözüm aydın”

değilmiş, anne olmayacakmışım. İnsan türünden bir canlı değilmiş içimdeki yaratık. Beni teselli etmeye çalışıyor doktor: Önemli değilmiş. Çok sık olurmuş bu. Korkmamalıymışım. Basit bir ilacı varmış. İçermişim geçermiş. Tek parça olarak da çıkabilirmiş, bir süre parçalarını dışkımda beyaz şeritler halinde de görebilirmişim. Aldırmamalıymışım.

Doktorun ağırbaşlılığına içimden güliyorum. Bir yandan da içim içime sığmıyor...

Ne kadar sevindiğimi, rahatladığımı belli etmemeliyim. Ağzımın kulaklarımda olması, hatta sinirlerim boşaldığı için düpedüz gülmeye başlamam garip kaçacak. Kaçıyor da zaten! Tutamıyorum gözyaşlarıyla karışık kahkahalarımı. Benden başka sevinen olmuş mudur acaba, bağırsaklarına yapışmış nur topu gibi bir tenyası olduğunu öğrendiğinde?

Sokağa dar atıyorum kendimi. İçim kazanıyor. Demek ki gerçekten içim açılmış...

Ama doktor haklı, bu bana ders olsun: İnsan ne yediğine dikkat etmeli!

XII. İstila

Serdar'a

Ansızın çıkageldiler. Nereden? Ne zaman? Nasıl? Ne çabuk!

Hem de bu kadar çok... Belki yüzlerce... Ola ki binlerce... Sayamayacağım kadar kalabalıklar. Saymadım zaten. Bir ordu baskını bu: Hizaya girmiş... Uygun adım... Kararlı bir şekilde hedefe kilitlenmiş... Yekvücut... Meçhul talimatlara uymaya koşullanmış meçhul askerler... Kara, kapkara bir güruh... Kimıl kımıl!

Anlamalı mıydım onları? Neden geldiklerini... Anlayabilir miydim? Gelmeye hakları var mıydı? Olabilir miydi?

Hayır: Olamaz. Olmamalı. Burası *benim* özel mekânım. *Benim* yaşamsal alanım. Ne hakları var öyle içeriye dalıvermeye? Pervasız... Destursuz... Fütursuz... Davetsiz misafir: İstilacı!

Vardır elbette bir gerekçeleri... Açlık? Kıtık? İğgüdü? Genetik koşullanma? Bir açıklaması olmalıydı bu baskının. Bunu bilsem, öğrenebilsem, anlayış gösterebilir miydim ki?

Umurumda değil! Çekip gitmeliler. Derhal! Geldikleri gibi... Gerisingeriye! Başka çaresi yok: İzin almadan gelen, kovulmayı beklemeden çekip gitmeli!

Donakalmıştım: Yoksa ben mi her şeyi öylece bırakıp gitmeliydim? Kaçıp kurtulmak... Ricat... Feragat... Olanları belleğimden silmek için uzaklaşmak... Onları bir daha görmeyeceğim limanlara sığınmak... İyice uzaklara...

Yine karşıma çıkmayacaklar mı nasıl olsa? Yarın... Öbür gün... Orada... Burada... Başka bir yerde... Her yerde: Mutlaka! Hayır: Tek

çare, kalıp mücadele etmek. Korkaklıkla, kararsızlıkla bu işten sıyrılamayız. Lamı cimi yok! Ölümüne savaş: Ya ben, ya onlar!

Öte yandan... İşi oraya vardırmasın... Bir arada yaşamının yolunu bulamaz mıyız? Biraz ödün vererek... Kabul edilebilir sınırlarda elbette. Bir orta yol? Bulabilir miyiz? Bir uzlaşma? Denesek mi? Deneyebilir miyiz ki?

Ben ve onlar? Onlarla ben! Geceyle gündüz! Taban tabana zıt! Her bakımdan. Onlarla bir arada yaşanır mı hiç! Aynı dili bile konuşmuyoruz ki, nasıl anlaşalım? Bu kadar ilkel, geri, saldırgan yaratıklarla bir arada, "barış" içinde yaşamamı kim, ne hakla bekleyebilir? Daha neler!

Biraz beklesem... Görmezden gelsem... Kendiliklerinden giderler mi acaba? İstediklerini aldıktan sonra...

Ya yerleşirlerse? Ya amaçları beni kovmaksa? Mutfağımı tamamen ele geçirmekse? Hayır, hayır! İstilacıyı sepetlemek benim en doğal hakkım. Bana mı sordular! Geldiklerine geleceklerine pişman olacaklar! Haydi, naş naş!

Mesele reçel kavanozu muydu yoksa? Basit bir reçel kavanozunu bu kadar dert ediyor olabilir miydim? Ama ben reçel sevmem ki! Ağzıma bile sürmem. Salt misafirlerim için tutuyordum o kavanozu mutfağımda. Biri kapağını açık bırakmış olmalıydı. Onları buraya çeken reçel kokusuydu ola ki. Kışkırtıcı bir rayiha...

Hayır. Öfkemin nedeni basit bir reçel kavanozu değil. Mesele- nin bir vişne reçeline indirgenmesine izin veremem! Asla o kadar hasis değilimdir. Bir reçel kavanozu uğruna can alacak bir canıye benziyor muyum?

Kötü biri değilimdir aslında. Hatta cömert bile sayılabilirim. Reçelimi seve seve paylaşıyorum. Dostlarımla. Dahası, tanımadığım birine bile tüm kavanozu hediye edebilirim. Yeter ki efendice istensin. Hatta kendiliğimden, sırf içimden öyle geldiği için verdiğim dahi olmuştur.

Ama mutfağıma... Özel alanıma... Haneme böyle bir tecavüz! Bir işgal! Bir saldırı! Hem de öyle böyle değil: Koca bir ordu! Bu kadarı da olmaz! Bu bir savaş ilanı değildir de nedir? Nasıl karşılıksız bırakabilirim? Aşağılık yaratıklar!

Yumuşak huyluyumdur aslında. Sevmem öyle kavga gürültüyü. Kavga eden gördüm mü ayırmaya bile çalışırım. Tabii iş

çıgırından çıkmamışsa... Kesici, delici aletler, ateşli silahlar kullanılmıyorsa... Cesaret başka, şoursuzluk başka. Dedim ya, sevmem öyle itiş kakış. Barışçıl bir insanımdır ben. Yeter ki sınırlarım zorlanmasın...

Karıncaezmez değilim ama! Ezerim! Hoşgörünün bir sınırı var. Haksızlığa, saldırganlığa tahammül edemem. Katiyen. Evim... Yuvam... Ailem... Yakınlarım... Ülkem söz konusu olduğunda, gerisi teferruattır! Kimsenin gözünün yaşına bakmam. Hiç! Gerektiğinde en acımasız yöntemlerle kendimi savunmasını bilirim.

Mutfağımın o halini görmesem, belki göz yumabilirdim. Şöyle bir hemencecik girip çıkmakla yetinselerdi... Ama o manzara... O kapkara, yılankavi güruhun ha babam de babam kavanoza batıp çıkması... Mutfağın her tarafına yayılmış, yeni talan peşindeki keşif kolları... Çikolatalı gofretlerimi sakladığım dolaba yönelmeleri... Bakın böylesi beni bile... Benim gibi yumuşak başlı bir insanı bile çileden çıkarır! Kimsenin sabrını zorlamamalı. Hoşgörüsünü istismar etmemeli.

Herkes haddini, hududunu bilecek. Bilmeyene de bildirirler! Onlar kaşındı. Başka seçenek bırakmadılar. Tek bir çıkış yolu var artık. Bu duruma son vermenin biricik çaresi: Tümünün yok olması! Defolması! Ortadan kalkması! Tek bir tanesi bile sağ kurtulmamalı!

Yerimde duramıyorum. Sinirlerim yay gibi gerilmiş: Başım dönüyor. Kulaklarım uğulduyor. Bir süre ne yapacağımı bilemeden öyle kalıyorum. Derken, musluğun kenarında duran kurulum bezi geliyor aklıma... Robot gibi gidip, bezi elime alıyorum. Musluğu açıyorum. Hâlâ oradalar...

Bir anda gözüm dönüyor: Saldırıveriyorum!

Bezi ıslatıp çullanıyorum üzerlerine: Olanca gücümle bu garip silahımı düşmanların üzerine bastırıp çekiyorum, yapışıp kalınsınlar, ezilsinler, boğulsunlar diye. Ancak hareketlerim sarsak... Sayıları fazla kabarık... Vücutları fazla esnek... Kıvrak... Bez fazla yumuşak... Baş edemiyorum: Ölmüyor kahrolasıcalar!

Bezin üstüne çıkıp elime tırmanıyorlar: Bir anda onlarca sı parmaklarımın arasında dolaşmaya başlıyor. Elimin üstünde, kollarımın arasında geziniyorlar. Koluma doğru tırmanmaya çalışanlar bile var. İlk anda sadece huylanıyorum. Derken, çılgınca bir kaşıntı...

Bezi fırlatıp atıyorum. Musluğu sonuna kadar açıp, elimi derhal suyun altına tutuyorum. İsterik, telaşlı hareketlerle ellerimi, kollarımı ovuşturuyorum. Borudan fışkıran tazyikli su bile tümünü kara delikten aşağı itmeye yetmiyor. İyice zıvanadan çıkıyorum: Üstümde ya da lavabonun içinde gezinenleri başparmağım-la teker teker ezip öldürmeye başlıyorum. Onlarcasını bu şekilde haklıyorum.

Savaş bitmiş değil: Kapağı aralık kalmış reçel kavanozunun etrafında biriken kara güruhun neferleri, olan bitene aldırmadan, aynı metodik kararlılıkla dalıp çıkıyor kavanozun içine. İşlerini bitirenler sırayı bozmadan, disiplinli bir şekilde pencerenin kenarına uzanan yoldan çıkıp gidiyorlar. Aynı anda, binlerce yenisi aynı yoldan gelerek çıkanların yerini alıyor. Midemde bir kasılma... Ağzımda ekşi bir tat... Artık tiksinden bile ötesine geçtim!

Sanırım o romanın o sahnesini işte tam bu sırada anımsıyorum. Tıraş olan adamla hamamböceğinin mücadelesini... Roman kahramanının adını bile unutmamışım: Recai bey! Nasıl da üzerine kolonya döküp yakmıştı o pis böceği! Bir koşu içeriden kolonya şişesiyle kibrit kapıp geliyorum: Pencereden kavanoza doğru ilerleyen kafilenin üzerine yanıcı sıvıyı bocalar bocalamaz kibriti çakıyorum. Mavi alevde büzüşmelerini seyretmek yabani, gaddar, ola ki hastalıklı bir haz duygusu veriyor. Ağzım köpükleniyor sanki. Dudağımı ısırırken kanatmış olabilirim. Elimin tersiyle siliyorum: Böyle bir çatışmada kabul edilebilir bir zayıt...

Bir an için kendime gelir gibi olduğumda, tezgâhın kararmış halinin ayırdına varıyorum; o cinnet anında mutfağı da tutuşturmadığıma şükrediyorum: Operasyon sonucu zayıt çok daha yüksek olabilirdi!

Gerçi, hiç umurumda değil! Hepsi yanmalı. Yok olmalı! Hiçbiri kurtulmamalı. Tek bir düşman bile kalmamalı. Bedeli ne olursa olsun! Öderim! Gerekirse mutfağı başlarına yıkar, bir daha yaparım. Reçel kavanozuma dadanıp mutfağımı işgal etmenin cezasını çekmeliler.

Çekiyorlar da... Kül oluyorlar. Hepsi. Kaçanı, kurtulanı yok!

Hayır, var. Hâlâ sağda solda kımıldayanlar var: Dokuz canlı canavarlar! Katliamdan kurtulabilenlerin izini sürüp teker teker haklıyorum. En etkili silahımla, çıplak başparmağım-la eziyorum onları! Soğukkanlılıkla. Telaş etmeden. Özenle. Kavanozun dibi-

ne ve kapağın kenarına sığınıp yangından kurtulanları da, elbette! Esir yok. Merhamet yok!

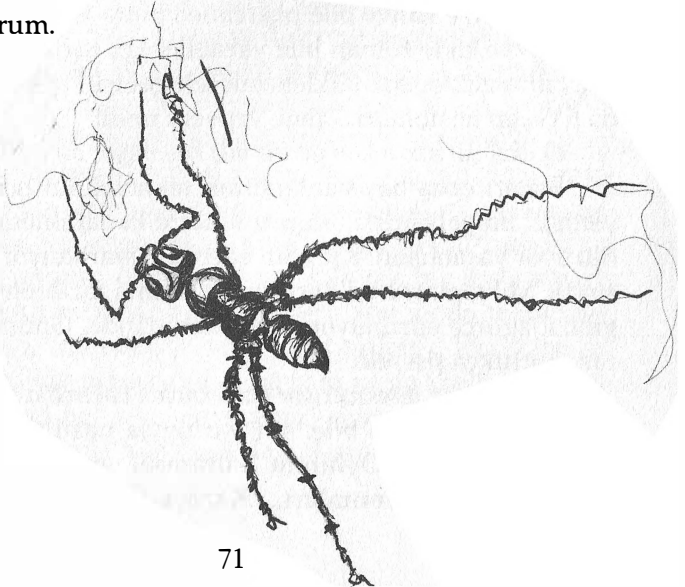
Peki ya yetmezse? Ya bu saldırı yinelenirse? Bir başka gün? Bir başka kavanoz? Ya da ekmek kııntısı? Savaşı kazanmam yetecek mi? Gerçekten güvende miyim?

Derhal önlem almalıyım. Mutlaka. Eczaneye sipariş vermiyim: O çok etkili tarım ilacından... O yok edici beyaz tozdan derhal getirtmeliyim... Derhal! Bolca... Bolca dökmeliyim pencere kenarlarına... Yaratıkların giriş çıkış yerlerine... Giremesinler bir daha... Asla girmesinler! Caydırmalıyım onları. Evet evet: Birkaç kuşak boyu bir daha toparlanamamalılar. Genlerine işlemeli! Hatta peşlerinden, yuvalarına kadar gitmeliyim. Delikten aşağı bir güzel boca etmeliyim öldürücü tozu. İyicene... Köklerini kurutup soylarını kırmalıyım!

Kafamda bu planlar, banyoya gidiyorum. Ellerimi kollarımı sıcak suyla, sabunu köpürte köpürte iyice ovalayarak bir güzel yıkayıp temizleniyorum. Karıncalar üzerimde dolaşırken hissettiklerimi... O mide bulandırıcı gıdıklanma duygusunun izlerini silmeye, unutmaya çalışıyorum...

Aynaya tuhaf bir görüntü yansıyor. Bana pek benzemeyen, tanıyamadığım bir adamın yüzü... Gözleri yuvalarından çıkmış, kaşları çatılmış, ağzı yamulmuş, çenesi kasılmış: Yabanıl bir ifade...

Ürperiyorum.

XIII. Megabayt

Elif'e

Uzay çağına meydan okuyor solucan.

Uydular, en gelişmiş bilgisayarlar, en hızlı işlemciler, en yeni sürümler, marifetli çipler, becerikli yongalar, megabaytlar giga-baytlar, ultra mega pikseller, yüz küsur inçlik bir milyon renkli dev ekranlı "hay definiyşın" televizyonlar, üç boyutlu görüntü veren "dividi"ler, dört boyutlu daha da gelişmiş "diviks"ler, ışıık hızında modemler, kontörü "esemes"le yüklenebilen ve numarası taşınabilir sim kartlarıyla yalnızca fotoğraf çekmekle yetinmeyip neredeyse kahve bile pişirebilen hatta isteyenin gelişkin ekran klavyesinde roman bile yazabileceği, üstüne bir de bilmem kaç cilt ansiklopedi yüklenebilecek genişlikte belleği olan 3 ya da 5 G cep telefonları... Yeni, yepyeni nesil!

O ilkel yaratık, adam yerine bile koymuyor bu icatları.

Bizleri onca heyecanlandıran teknolojinin her türlü... En yenisi... En gelişmiş... Hiçbirini zerre kadar önemsemeden sürdürüyor yaşantısını. Kım-kım ederek yuvarlanıyor kendi dünyasında. Milyonlarca yıl öncesinden kalma tarih ötesi bir canavar gibi. Özgürce sürünüyor kendi dehlizinde. Önüne geleni yutarak, yuttukça şişerek...

Donanımsız bırakıveriyor biz teknoloji bağımlısı sefilleri.

Tek bir solucan bile, sırf varlığıyla nasıl da sıfırlıyor tüm kibirli iddiaları: Oylumlu kuramsal metinleri... Gösterişli "povır poynt" sunumları... Karmaşık eksel tabloları... Yük-

sek çözünürlükte “striming” görüntüleri... En hızlı evrensel “konnekşiyon”ları: Tümünü işlevsiz bırakan koca bir sindirim sistemi! Hepsini eriten, parçalayan, çöpe attıran, durağanlığıyla saç baş yolduran bir istikrar ve hareketsizlik abidesi o.

Umurunda mı modernlik, postmodernlik?

Ne vaatlerle gelmişti oysa yeniçağ... Ne umutlar uyandırmıştı bilişim alanındaki dev atılımlar, inanılmaz dönüşüm... Her derde deva yeni buluşlar... İnsanlığın makûs talihini yenecek bir açılım... Tüm gezegeni kapsayan iletişim ağları... Küresel mucize... Tüm dünyaya anında ulaşım... Eşzamanlı, çoklu ve çok boyutlu temas... Dev bir sıçrayış... Beklenen devrim... Çağ atlama... Doğayı aşma... Aşama... Aşkınlık... Aşırılık... Aşure!

Bilişim çağının iflasının canlı kanıtıdır o solucan: Karşı devrimin ta kendisi!

Kim bilir nasıl da sarakaya alıyordur ticaret ve kâr amaçlı yaşam tarzımızı... İnternette bile alışveriş yapmamızı, sanal metalar cennetimizi... Çeşitli otomobil firmalarının, karbondioksit salınımlarını engelleyen çevreci partikül filtresi takılmış üç bin litre motorlu son modellerini sergiledikleri birbirinden gösterişli sanal “şovrum”larını... Beyaz eşya üreticilerinin, neredeyse hiç elektrik kullanmayan doğa dostu “no frost” buzdolaplarını üç boyutlu olarak tanıttıkları internet sitelerini... Haklayıcı “hekır”ların eline geçemeyecek kadar güvenli ve asla kopyalanamaz şifrelerle en karmaşık borsa ya da kredi işlemlerinizi anında gerçekleştirebildiğiniz sanal banka şubelerini... Çocuğunuzun servis aracını ya da çalışanlarınızın kullandığı şirket araçlarını sanal haritadan gözetleyebilmenizi sağlayan “jipiares”li takip sitelerini... Boynuzlama becerisi atfettiğiniz eşinizin, ticari rakibinizin ya da rejim muhaliflerinin tüm konuşmalarını çaktırmadan dinlemenizi sağlayan ortam dinleyicileri ya da “mobaylfon trekırları”... Dünyanın öbür ucundan bile tek bir tuşla sipariş edilebilen gerekli gereksiz yeni giysileri: Son moda markaları, “feyşın” bluzları, “diip degaje”leri, “kuul cinleri”... Halimize bakıp amma da gülüp eğleniyordur, ne para ne de kredi kartı kullanmadan istediği her şeye ulaşmasını sağlayan o upuzun gövdesiyle... Sırf varlığıyla bile nasıl da anlamsızlaştırıyor tüm bu tüketim çılgınlığımızı...

Lokmayı geçiniz: Hırkasız da pekâlâ yaşanabildiğinin ilanıdır o.

Bir tür bilgelik sayılabilir mi bu aldırıışsızlığı? Dertsizliği? Gamsızlığı? Nasıl da yaşar, eşzamanlı olarak ekranlarımıza düşen magazin haberlerini ya da komplo teorilerini okumadan? Sanal âlemde en bulaşıcı hastalıktan bile daha hızlı yayılan, şu ya da bu kesime kin kusarak hedef gösteren o ırkçı zincir e-postaların cinayet çağrılarını es geçerek? Çetelerin sahte bilgilerle, kandırıcı vaatlerle, bol kazançlı bahislerle saf-ları avladıkları “çet” odalarına takılmadan? Porno sitelerine, hatta sanal posta kutularımızı boğan milyarlarca reklama bile göz atmadan? Gezegenin öbür ucunda yaşayan ve asla tanışmayacağı sanal dostuyla “onlayn” oyun oynamasından vazgeçtik, ekranın karşısına geçip saatlerce fal bile mi açmaz şu aldırıışsız solucan?

O upuzun, boğumlu gövdesiyle salınırken, gerçeklerden kopuşumuzu mu teşhir ediyor yoksa?

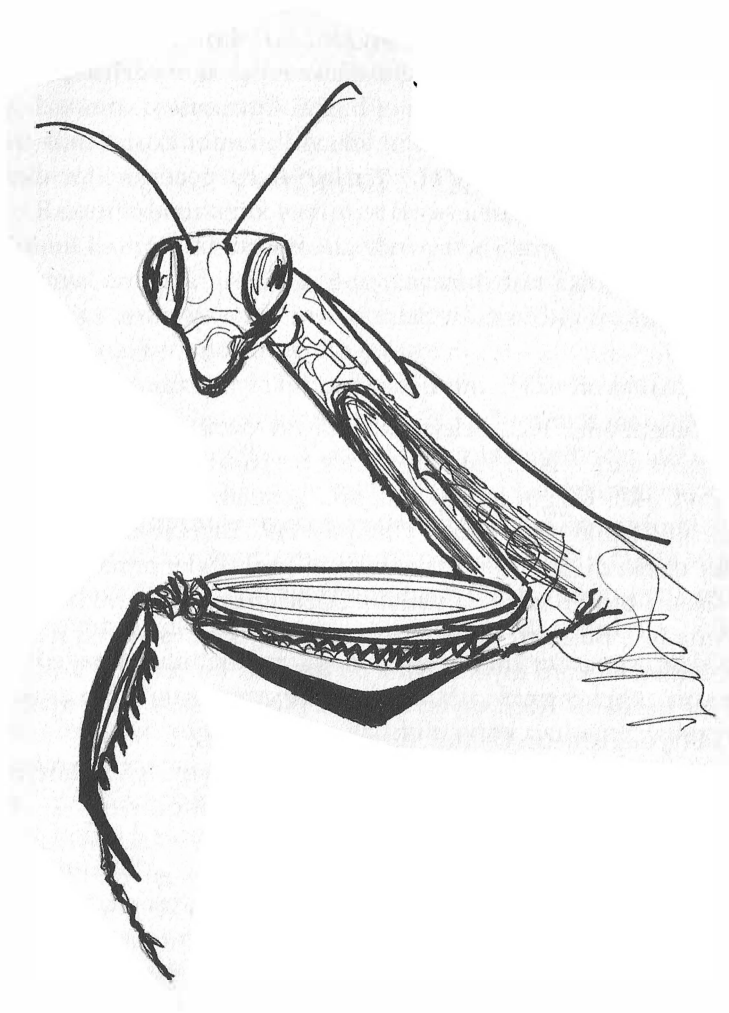
Umursamaz yavaşlığıyla nasıl da aşağılıyordur kim bilir hız tutkumuzu, aceleye, koşuşturmaya dayalı yaşantımızı... Nerede kaldı yüz elli beygirlik hibrit motorlarımız... Hızlı trenlerimiz, turbo jetlerimiz... Mak ikilerimiz, üç ya da beşlerimiz... Uzay mekiklerimiz... On kat hızlı işletim sistemlerimiz... Saniyede bil-mem kaç kbps’lerimiz... O ağır devinimiyle nasıl da boşa çıkarıyor yetiştirmemiz gereken onca işi... Yollamamız gereken onca acil iletiyi... Almak için sabırsızlandığımız hayati dosyaları... Yazmaya çalıştığımız metinleri...

Ne iş ne de üretim... Ne estetik ne de diyalektik!

Nasıl da atlatıyor koruma yazılımlarını... Dünyanın parasını verip aldığımız virüs ya da “spem” tarayıcılarını, kimseye kalkan olamayan “fayırvol”ları, “spay” yazılımları ya da “tro-yanhorsları” yakalamaktan âciz sözümona güvenlik paketle-rini... Hiç utanmıyor koca sistemleri çökertmeye... En gelişkin bilgisayarlarımızı felç etmeye... Kim bilir hangi internet site-sinden nasıl da hırtça bulaşıp girdiyse “hart” diskimize!

Hayır, uzay çağına hiç yakışmıyor şu bilgisayar solucanı...

Katiyen.

XIV. Talimat

Serhat'a

141... Cehennem... 142... Adeta fokurdayan kazan. 143... Hatta fırın. 144... Alev alev... 145... Vakit geçmiyor bir türlü. 146... Gerçi, burası gene iyi. 147... Kızgın güneşin altında koşmak da vardı! Diğerleri gibi... 148... Sanki çölde zoraki yürüyüş! 149... Bari bir klima koymayı akıl etselerdi. 150... Bir de kakışlanan şu pislikler olmasa... 151!

Hepsi birden nasıl da üşüştü! Sözleşmişçesine... Bu ne beyin yıkamadır... Bu nasıl bir kandırmacadır? Bol keseden atıyorlar: Ya cahiller, ya kötü niyetli. Ama bu devirde bu cehalet? Yok. Hayır! Ne cehaleti? Kötü niyet! Apaçık! Niyet bozuk. Hep aynı niyet... Hiç değişmedi. Uyanık olmak zorundayız...

163... Gözlerim kapanıyor. 164... İçim geçiyor. 165... Hamama dönmüş burası. 166... Hatta sauna! Nefes bile alınmıyor. 167... Buram buram terliyorum. 168... Sırtımdaki haki gömlek sıırılsıklam. 169... Yapış yapış... 170... Sanki durduk yerde ağırlaşıyor. 171... Deli gömleği gibi... 172... Ama istesem de çıkaramam ki! 173... Adamın tepesine biniverirler sonra... 174...

Tepelerine binmek gerek aslında. Doğrusu bu: "*Savulun bre melunlar!*" diye kükremeli, "*Susun ulan yalancılar, kahpeler!*" Bunlar başka dilden anlamazlar. Kibarlığa gerek yok! Monşerlikle olmuyor bu işler. Biz sustukça arsızlaşıyorlar. Susmuyorlarsa susturacaksın. Ama yaptırtmıyorlar işte. Çünkü topu yeminli düşman: Tek dostumuz yok. Hepsi bizden nefret ediyor. Kuyruk acıları var tabii...

191... Ne de çoklar... 192... Nasıl da üremişler... 193... Vur vur

bitmiyor... 194... Benim kolum koptu... 195... Onlar tükenmediler! 196... Hâlâ doluşuveriyorlar... 197... Pencereyi de kapatamam... 198... Bu sıcakta! 199/200... Al sana, iş üstünde çifte kavrulma! (Hatta çok daha fazla: İşlerini bitirmelerine izin verseydim kim bilir kaç yüz bin larva türeyecekti!) 201... Pis mahluklar! 202... Önce çöp tenekesine kon, oradan uç kenefe, sonra da hoop, buraya. 203... Her tarafa mikrop saçıyorlar. 204...

Salgın hastalık gibi yayılıyor bu iş. Dünyanın öbür ucundaki bilmem hangi ülke bile bunlardan yana karar almış. Onlara ne oluyorsa! Eee... Adamlar iyi çalışıyor tabii. İşleri güçleri bu. Varoluşlarını bunun üzerine inşa etmişler. Lobiciliği de iyi öğrendiler... Bizimkiler hâlâ yan gelip yatsın!

212... Aslında şöyle bir uzanabilsem... 213... Biraz olsun uyuyabilsem. 214... Her şeyi unutsam... 215... Şu raketi de artık elimden bırakmalıyım. 216... Vurmaktan kolum yoruldu. 217... Ama rahat vermezler ki! 218... Hele şunlar... 219... Gözlerimi azıcık dindendirsem, biliyorum başıma geleceği... 220... Tepemde vızlayıp duracaklar. 221... Orama burama konacaklar. 222... Hatta ağzıma burnuma! 223! 224! 225! Rezil mahluklar! 226... Topunuzu gebertmeden rahat yok! 227...

Güya hepsini öldürmüştük. Soylarını kurutmuşuz. Sevsinler! Kurutsaydık gerçekten, kurutabilseydik, bugün böyle ortalıkta dolanabilirler miydi? Hiçbir halt bilmeden uyduruk senaryolar yazıyorlar...

235... Yazıcılık rahat iştir aslında: Ne talim, ne nöbet. 236... Bir de şu bizim işgüzar onbaşı olmasa! 237... Hırt! Vıdı vıdı, uğraşır her ayrıntıyla. 238... Yok şurası şöyle olmuş, yok burası böyle olmalıymış. İllallah vallahi! 239... Dosyaysa dosya kardeşim! Etiketse etiket! 240... Az sonra gelir yine, kim bilir hangi abuk sabuk emirleri yağdırmaya. 241... Saçma sapan talimatnamelerini yazdırmaya! 242... Her şey ille belgelenmese olmaz sanki. 243...

Hem... Belge var mı, belge? Öyle bir talimat verilmiş mi gerçekten? Kara çalmak kolay! Çamur at izi kalsın! Ama elinde kanıt olmalı, kanıt. Hani nerede? Yok elbette. O zaman salla gitsin! Yok bir milyonu, yok iki milyonu... Devenin nalı. Zaten bunlarınkı resmen deve kını: Bir kaşık suda boğacaklar bizi. Ellerine fırsat geçmeye görsün.

251... Açık vermemek gerek. 252... Heyheyleri üstündedir eminim... Eh: Üst katta zılgıtı yiyince! 253... Yer tabii! Beceriksiz! Bir işi de doğru yapmaz ki. 254... Ama sonra olan bana oluyor, hıncını benden çıkarıyor. 255... Bir eksik görse, vay halime! 256... Şu televizyon kullanma talimatnamesi de yapıştı elime. 257... Yaz yaz bitmiyor, bin madde var sanki. 258... Yok efendim “aç düğmesine” basılıp açılacaktı, aynı düğmeden kapatılacaktı... 259... Görevliden başkası kullanamazmış... 260... Zaten talimde olduğumuz saatlerin dışında kullanılması yasaktı! 261... Yani aslında istesek de hiç seyretemeyecekmişiz. 262... Bunun için talimatname mi yazılırmış yahu! 263... Hem... Neyin talimatnamesi, Allah aşkına! 264... Bizim katta televizyon bile yok! 265...

Nasıl da çıkarırlar bu herifi televizyona. Hain bunlar, hain! Onlardan biri gibi konuşuyor. Zaten düpedüz onlardan biri işte. Ve utanmadan karşımıza çıkmış, neler de yumurtluyor... Hem de güler yüzle! Olacak iş mi? Şimdi bunu dinleyince galeyana gelenlerden biri çıkıp şunun kafasına sıkırsa... Yine kabak bizim başımıza patlayacak! Yine biz suçlu olacağız. Biz “barbar” olacağız! Kimse de: *“Kardeşim insanları bu kadar kıskırtırsanız olacağı budur”* demeyecek.

271... Olacağı buydu: Gelir gelmez attı yine fırçasını. 272... Üni-formasında dandik bir çizgi var diye kendini mareşal sanıyor galiba! 273... Ama ben ona ne yapacağımı bilirim. 274... Öyle bir oyun oynayacağım ki, insan içine çıkamayacak. 275... Şimdi, “yukarıdan istendi” diyerek sahte bir talimatname yazıp eline tutuştursam... 276... Klasik şablona uydurduğum sürece ruhu bile duymaz. 277... İmzayı bastığı gibi tasdik için yukarıdakine götürür. 278... O zaman da amire hakaretten hapse bile atarlar bu salağı... 279...

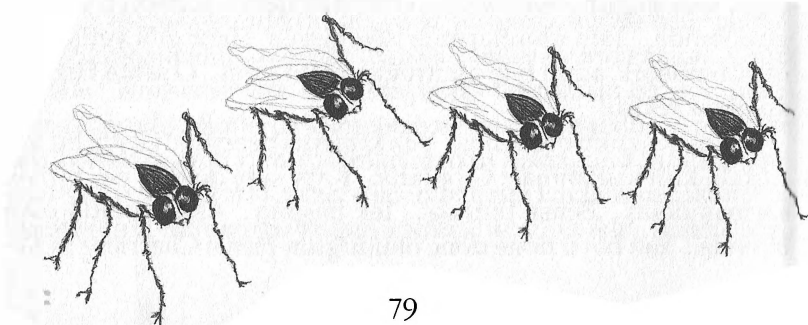
Topunu atacaksın içeriye. Görsünler neymiş düşmandan özür dilemek! Hem, siz kim oluyorsunuz da, kimden ve kimin adına özür diliyorsunuz! Bunlar mı “aydın” şimdi yani? Ne aydını! İhanet etmeyi aydından saymıyorlar galiba... Eh, tabii, dışarıdakiler şımartıyor bunları böyle. Ülkene söv, ödülü kap. Yeni moda bu, anlaşılan. Yazıklar olsun! Gerçi, böyledir bu işler: Elini verdin mi kolunu kaptırırsın. Sanki bizi içlerine alacaklar da... Palavra! Asla almazlar! Ama işte, böyle boş hayaller peşinden koşacağım derken içişlerimize karışmalarına izin verirsek, her

şeyi yönetmeye kalkarlar. Sonunda, nefes almak için bile onların dayatacağı talimatlara uymak zorunda kalırız...

286... Al sana, talimatname neymiş, nasıl yazılırmış gör bakalım: *"Sinek raketi kullanma talimatnamesi"*... 287... *"Sinek raketi ince ucundan sıkıca kavranır"*... 288... *"Hedef sağlam bir zeminin üzerine konar konmaz, raket usulca üzerine getirilir"*... 289... *"Ani bir bilek hareketiyle hedefin tepesine sertçe vurulur"*... 290... *"İşlemi yapan görevli, operasyon tamamlandığında ölü olarak ele geçirilen hedef sayısını üstlerine derhal yazılı olarak bildirir"*... 293... *"Yazılanların şu formata uymasına özen gösterilir: Bugün itibarıyla, tam iki yüz doksan üç adet karasinek telef edilmiştir, temizlik halen devam etmektedir"*... 294...

Bizden de kaç kişi gitti ama hesabını bilen yok. İşlerine gelmiyor tabii... Hem... Herkes önce kendi kanlı tarihine baksın. Utanmazlar! Bir de bize ahlak dersi verirler... Ayıp denen bir şey var. Yani... Tamam... Biz de hiçbir şey olmamış demiyoruz. Karşılıklı bir şeyler yapılmış. *"Mukatele"*... *"Trajedi"*... *"Üzücü olaylar"*... Ölenler olmuş elbette: Hastalık... Kaza... Yol koşulları... Birkaç tane de münferit haydut saldırısı... Ama hayır, asla! Asla utanç duyacağımız bir şey yok. Atalarımıza laf yok! Yağma yok! Kaldı ki, rakamlar hiç öyle abartıldığı gibi değil. Zaten o günün koşullarında kaç kişinin söz konusu olduğunu nasıl hesaplayacaksınız? Çetelesini tutan mı var? Hangi hastalıklı beyin kurbanlarını tek tek sayar? Kara kaplı bir deftere kaydeder?

297... *"İşlem cam ya da açık renkli bir zeminde yapılmış ve üzerine yok edilen hedefin kanı bulaşmışsa, kurumasına kati suretle izin verilmez ve behemehal silinir"*... 298... *"Sineğin ölüsü bilahare raketin geniş ucuyla alınıp çöpe atılır"*... 299... *"Mantika temizliği tamamlanınca, sinek raketi talimatnameye uygun biçimde, bir sonraki sefer kullanılmak üzere raketliğe kaldırılır"*... 300... *"Odadan çıkarken ışıklar mutlaka söndürülür"*. 301.

XV. Masmavi

Selda'ya

Kıskanmadığımı söyleyemem. Aksine. Bunca zaman sonra kimden neyi gizleyeceğim? Düpedüz kudurmuştum! Gerçi... İlkel bir duygudur bu. Biliyorum. Elimde miydi sanıyorsunuz? O gittikten sonra günlerce gözümde uyku girmemişti. Aklım hep onlardaydı: Buluşmaları... Kucaklaşmaları... Hele o bedenlerin neredeyse kenetlendiği an gözümün önüne geldikçe çıldıracak gibi oluyordum!

Çılgınca bir işti bu zaten. Hiç bize göre değil. Sonu belliydi: Yüzümüze gözümüze bulaştırdık. Ne bekliyorduk ki! Gerçi... Hafif atlattık: Üç kuruş para kazanacağız derken... Ya polisin eline düşseydi? Hele o dönemde! Üstelik namusuna bu kadar düşkün babası duysa, eminim ikimizi de vururdu. Bunları göze almış mıydık gerçekten? Bu kadar mı köşeye sıkışmıştık? Yoksa ipin ucunu mu kaçırmıştık? Gözümüz bağlı! Sudan çıkmış balık gibiydik: Hava bolluğunda soluksuz... Toprağından sökülmüş çiçek gibi solgun... Kimsesiz... Uzatmalı işsiz... Bitmeyen borçlar girdabında... Tam umutlarımız tükenirken, Hızır gibi yettiğini düşünmüştük, adını bile unuttuğum o adamın... O sahte Hızır'ın ahlaksız teklifi!

Ahlaksızlıktı benimkisi. Yüz kızartıcı bencillik! Gerçi, bu durumda kim kıskanmaz! O onlarla... Kapı kapı dolaşıp her biriyle sarmaş dolaş... Bense burada... Tek başıma... Aklım orada olan bitende... Yaz boyu döne döne okuduğum Henri Charrière'in *Ke-*

lebek romanının kahramanı gibi kapana kısılıp sürgün edilmiş... Guyana'nın zindanlarını aratmayan nemli ve sıcak bir odada prangaya vurulmuş... Bu durumda kim olsa isyan etmez miydi? Oysa o, sadece beni mutlu etme derdindeydi: *"Söz, bir an önce dönüş sana geleceğim. Onlarla birlikteyken de hep seni düşüneceğim."*

Şimdi düşünüyorum da, suç bendeydi aslında: İkimiz adına böyle bir riski tek başına üstlenmesine asla razı olmamalıydım. Onu engellemek bana düşerdi. Ama beceremedim. Basiretim bağlandı sanırım. Yeterince çabalamamış da olabilirim. Ola ki... Geleceğini umduğumuz paranın büyümesine kapılıp... Kim bilir? Çaresizlik neler yaptırıyor! Oysa dönüşü olmayan bir yolculuk olabilirdi bu.

Yaz boyu yaşanacaklardan sonra, orada kalmayı yeğleyebilirdi. Bensiz, ama daha rahat bir yaşam... Böyle bir tercih yapmak hakkıydı elbette. Hatta neredeyse kaçınılmaz gibi geliyordu bana. Hele katlanmak zorunda kaldığı ve hiç alışık olmadığı sıkıntıları düşündüğümde! Onu bir daha görememe, tümüyle kaybetme korkusu sarmıştı beni. Dönüş vakti geldiğinde, ne yönde karar vereceğini bilemeden beklemek başlı başına bir işkenceydi.

Kararından döndürebilir miydim? Sanmam. Kafasına bir şey koyduğunda kimse yolundan alıkoymaz onu, ne ben ne de başkası. "Baskın karakter" rolü bana yakıştırılır hep... Nedense? Günahımı alıyorlar! Gerçi... Öyle bir yanımda hiç yok değil... Yani... Belki... Bir ölçüde... Hem... Tamamen masum olduğunu kim iddia edebilir? Öte yandan, bakmayın siz böyle yumuşak başlı görüldüğüne, keçi inadı vardır onda! İradesinin gücünü asla yabana atmayın. Zaten bu işe de kendi bildiği gibi el atmıştı: O andan itibaren, kim ne dese boştu!

Boş, bomboş bir evde tüm bir yaz boyu yapayalnız pineklediniz mi hiç? Yabancı bir ülkede insansız kalmış... Dostun akrabasının muhabbetinden vazgeçtim, bir parça kahvaltılık peynir aldığınız bakkalın چراغının bahşiş bekleyen merhabasına bile muhtaç! Kimsenin size ulaşamayacağı telefonsuz bir evin iletişimsizliğinde... Binlerce kilometre ve pasaportsuzluk duvarının erişilmezliğindeki tüm yakınlarınızdan yoksun... Aralıksız yağmur yağan puslu bir kentte, o sonu belirsiz karabasandaki hücre arkadaşınız, adınızı bir anlam katarak telaffuz eden biricik kişi,

can yoldaşınız bile uzaklardayken... Çulsuzluğun gardiyanlığında, biçimsiz gece kelebeklerinden başka ziyaretçinizin olmadığı bir ev hapsinde, tüm bir yaz boyu, ucuz boyasını kusmuş duvarlarla konuştuğunuz oldu mu hiç?

Duvar gibiydi. Nuh dedi, peygamber demedi. Oysa ikna etmek için neler de yumurtlamıştım: *"Bu iş asla sana göre değil. Senin bir mesleğin var. Koskoca mühendissin. Üstelik gümrük müsteşarının kızısin. Yakışır mı hiç sana?"* Dilim döndüğü kadar direndim. Ama diretti! *"Babamı karıştırma bu işe!"* diye tersledi beni: *"Ne zamandan beri onun mesleki itibarını düşünür olduk?"* Hem, ne çabuk unutmuşum, benim gibi bir "vatan haini"yle evlendiği için ilişkiyi kestiğini... *"Ayrıca, mesleğime uygun iş teklif eden oldu da ben mi reddettim sanki!"* diye kestirip attı. Haklıydı: Bir düzine iş görüşmesinden eli boş dönmüştü. Görüştüğü son personel müdürü çıkarmıştı baklayı ağzından: *"Diplomalarınıza bir diyeceğim yok. Ama siz genç bir göçmen kadınsınız. Kültürünüz gereği çok çocuk doğurursunuz; oysa biz de yasalarımız gereği sizi işten çıkaramayız, sonuçta neredeyse hiç çalışmadan bizi yıllarca sömürürsünüz..."* Altı aydır çalıştığı hamburgerciden de, "şef" konumundaki sersem horozun dur durak bilmeyen tacizlerine, aşağılamalarına dayanamayıp ayrılmıştı. Sıfırı tüketmiştik. Bunun bizim için tek çıkış yolu olduğu kanaatindeydi. Sıkışınca herkes böyle yollara başvuruyormuş. Ne varmış bunda? O neden yapamamışmış? Nesi eksikmiş? O işe o kadar bel bağlamıştı ki, çaresiz, boyun eğdim. Nihayet düze çıkacağız umuduyla nasıl da hevesleniyordu gari-bim!

Garip kuşun yuvasını Allah yapar derler... Gelgelelim, benim sığınacak bir Tanrım bile yoktu, düş gücümden gayrı. Ona sığındım ben de: Buluşulan, sarılıp sarmalanan kişi yerine koydum kendimi. Sanki oradaki benmişim diye düşledim. Düşleme başvurarak atlatabildim o yazı. Kıskançlığımla ancak böyle baş edebildim diye kınayabilir misiniz beni? Hem... Yanlış anlamayın... O kadarcık doyumunu ona çok görüyor değildim. Elbette zevk alacaktı! Eşyanın tabiatı gereği... Bu en doğal hakkıydı. Öte yandan orada her dakikasının mutluluk içinde geçtiği de söyle-nemezdi: Yalnızca kendi seçimleri doğrultusunda hareket edemiyordu ki. Aksine, sırf kendini bana karşı sorumlu hissettiği

için katlandıkları ağır basıyordu. Öyle ya: Çok mu haz alıyordu sanki, hiç tanımadığı, önceden en ufak yakınlığı olmayan kişilerle onca zaman geçirirken, onca yapay samimiyet kurarken... Hiç şikâyet etmedi. En ufak bir sitem bile. Aşk böyledir işte: İnsana her şeyi yaptırır...

Her şeyi yapabilecek noktaya gelmiş miydik gerçekten? Hiç bir koşulda razı olmayacağımız bir iş yok muydu? Asla aşılacak ahlaki sınırlar? Örneğin, beni aylarca kaçak çalıştırdıktan sonra, iflas bahanesiyle maaşımı bile ödemedenden işten atan o namussuzun alacaklılarından biri, sabık patronumu eşek sudan gelinceye kadar pataklamam için para önermiş olsaydı, nazlanır mıydım? Ya da hamburgercide çalışırken tanıştığı o adam, bu iş yerine uyuşturucu satmayı önerseydi, yine de "evet" diyebilir miydi? Kim bilir? Belki o uçlara sürüklenmezdik. En azından "henüz" o noktada değildik. Gelgelelim, düşüş sürdüğünde... Enikonu dibe vurduğumuzda? Umarsız çaresizliğin diz çöktürdüğü bir zaaf anında? Uçurumun kenarından dönmüş biri olarak, artık kimseyi ayıplayamayacağımı biliyorum: O sınırı çok yakından gördüm! Zaten, aslına bakılırsa, kabul ettiğimiz bu öneri bile... Olacak iş miydi şimdi! Yakışıyor muydu bize? Onun gibi bir "iyi aile kızına"? Benim gibi sürgünde bile ilkelerinden taviz vermeme direnişinde bir militana? Ben ki ezelden beri her ortamda Proudhon'un sözünü dönüştürüp, "Ticaret hırsızlıktır" diye atıp tutardım... Sonra da... Sen tut... Parasız kalınca kelebek kaçakçılığına ortak ol!

Narin bir kelebek gibi uçuş uçuş eve döndüğü günü hiç unutmuyorum. Koca bir bavul dolusu hediyeyle çıkagelmişti. Ailelerimizin, memlekette bıraktığımız dostlarımızın hediyeleri: Can-kurtaran simidi gibi yetişen kışlık giysiler, ikişer çift ayakkabı, kitaplar, kasetler, hatta bir paket Türk kahvesi! Biraz da para elbette: Baba harçlığı! Bu yaşta! Ama ya o da olmasaydı? Gerçi, pek umurumda değildi: Hiçbirini gözüm görmüyordu. Tek arzum, o sevimli çocuksuluğuyla küçük çılgınlık atarak kendi etrafında döne döne evin içinde zıplamayı kesmesi, sevinç gösterilerini artık askıya alıp bir an önce karşıma geçip oturması, her şeyi en ince ayrıntısına kadar anlatmaya başlamasıydı...

Yola çıkmaya hazırlanırken yine uzun uzadıya anlatmıştı

neler yapacağını, özellikle sınırı geçerken nasıl hareket edeceğini, yakalanırsa ne söyleyip ne söylemeyeceğini. İçinin pır pır etmesine şaşmamalı. Dile kolay: Koca bir bavul dolusu kelebek taşıyacaktı! Binlercesi! Boy boy! Renk renk! İnce zarflarda istiflenip etiketlenmiş, dünyanın dört bir tarafından her cins kelebek: Asya'yla Amerika'yı buluşturan, siyah üzerine kırmızı beyaz desenli şıklığıyla *Vanessa atalanta*; Kuzey Afrika'dan Kafkaslar'a uzanan coğrafyanın vazgeçilmezi, limon yeşili zarafetiyle *Gonepteryx cleopatra*; Amerika kıtasını kuzeyden güneye kat ederek binlerce kilometre uçabilen sarı/siyah/turunculu göçebe "kral" *Danaus plexippus*; Latin Amerika'nın gözdesi, kıpkırmızı kanatlı isyankâr *Agraulis vanillae* ve fıstık yeşili zemini siyah çizgilerle geometrik bölmelere ayrılmış eşsiz *Philaethria dido*; "İspanyol tütününü" olarak bilinen, kavuniçi zemin üzerine siyah benekli, menekşe düşkün *Argynnis paphia*; Asya'nın derinliklerinden gelen "hilal" lakaplı *Samia cynthia*; sapsarı kanatları uçlarda incelerek uzayan Madagaskar'ın narin incisi *Argema mittrei* ve elbette, koleksiyoncuların merakı yüzünden nesli tükenmekte olan, bej zemine koyu kahverengi çizgilerin arasına serpiştirilmiş benekleriyle paha biçilmez dev *Graellsia isabellae*... Koleksiyonculara mal tedarik eden kelebek madrabazına vekâleten sınırdan geçirilecek koca bir bavulda küçük bir servet... Servete uzanan yoldaki tehlikeli durak: İstanbul, 1980'lerinin sıkıyönetilen Yeşilköy havaalanı!

Havaalanında heyecanlı, mutluluk gözyaşları döken bir karşılama komitesi bekliyormuş onu: Anneler, babalar, kardeşler, amcalar, teyzeler, onunkiler, benimkiler, dostlarımız... Hepsi ordaymış: Babası bile! Özlemle sarmalanan bedenler adeta ke-netlenmiş. Yaz boyunca tüm tanıdıklarımızı kapı kapı dolaşmış. Hatta yolunu bile bilmediği semtlere kadar uzanıp, çoğunu hiç tanımadığı yoldaşlarımı, daha önce karşılaşmadığı arkadaşlarımı bile bana vekâleten ziyaret ederek selam getirmiş. Günlerce anlattırdım ona her buluşmayı. Sabahlara kadar konuşturup soru yağmuruna tuttum. Doymadım, doymadım. Gerçi, memlekete onun yerine ben gitmiş –gidebilmiş!– olsaydım, fark edecek miydi sanki? Onca özlem, birkaç kucaklaşmayla giderilebilir miydi? Öte yandan, bana o kucak dolusu hasreti taşıyan özel ulaşımın hakkını nasıl ödeyecektim?

Tek kuruş bile ödememiş elbette bizim kelebek kaçakçısı. Hevesimiz kursağımızda kalmıştı! Uçak biletini karşılamış ya... Daha ne olsunmuş? Şikâyet edecek halimiz yoktu doğrusu: Kendi imkânlarımızla o bileti alamazdık. Kaldı ki, adamcağızın hakkını yemeyelim. Mallarını teslim alırken çok teşekkür etmiş. Sahiden! Bu devirde böyle kibarlık... Üstelik bu unutulmaz yolculuğun anısına, çam sakızı çoban armağanı, bir de küçük hediye vermiş: Dosdoğru Amazon ormanlarından uçup gelen bir *Morpho didius*. Bu masmavi, olağanüstü güzel kelebek, koleksiyoncular arasında elli dolardan bile alıcı bulabiliyormuş! Satmadık gerçi, kıyamadık: Fanusunda sakladık. Gelgelelim, süklüm püklümdü zavallım, yediği bu kazığı anlatırken: “*Babanın yolladığı para da olmasa, aç kalmıştık*” diye yakınıyordu. Bu kadar kolay dolandırıldığı için kendini çok kötü hissediyordu, besbelli.

Kötü mü davranmıştım kızcağıza? Evet! Korkarım bunu bile yapmıştım: Yaz boyu ısınıp kaynama noktasına gelen kıskançlığımın dizginlenemez taşkınlığı... Beni besleyecek, ayakta tutacak haberleri, selamları toplamaktan arta kalan zamanlarda yaşadığı mutlulukları, kendi yakınlarıyla buluşmalarının doyumunu paylaşmaya kalktığı anda hemen lafı tıkıyordum ağzına: “*Anladık, çok eğlenmişsin, bense dört duvar arasında... Cezalı gibi... Neyse, geç şimdi bunları, sen bana bizimkileri anlat.*” Ne utanmaz, arsız bir hödükmişüm! Acılar insanı olgunlaştırır dediklerine bakmayın: O iş bir seferde olmuyor, önce enikonu ahmaklaşıyor insan, acılaşıyor, hatta bazen kötücülleşiyor. “Olgunluk” ancak daha sonra, çok sonra... O da kısmen, olduğu/olabildiği kadar... Üstelik her zaman değil... Belki... Bazen... Yaşam cömert davranıp, sonradan bir şeyleri düzeltebilmişse... Kendiyle yüzleşip hesaplaşmaya fırsat bulunabilmişse...

Adamlarla asla hesaplaşamadık elbette. Çoktan kayıplara karışmıştı. Zaten o dönem yapılan her şey yapanın yanına kâr kalmadı mı? İşkenceci diktatörlerin ressam, azılı katillerin “vatan için kurşun sıkan kahraman”, deveyi havuduyla yutanlarınsa saygın işadamı olduğu bir devirde, kelebek kaçakçılığı payımızı deve yapmışlar, lafı mı olur? Kaldı ki, biz bile düpedüz yasadışı bir işten nemalanmaya kalkışmamış mıydık? Köşeyi dönemedik

diye kime nereye şikâyet edip, neyin hesabını nasıl soracaktık? Ve ne hakla? Zaten bizim gibi “namuslu memur çocukları” ticaretten ne anlar? Hatırladığım kadarıyla, adamla önceden fiyat bile konuşup anlaşmamıştık ki!

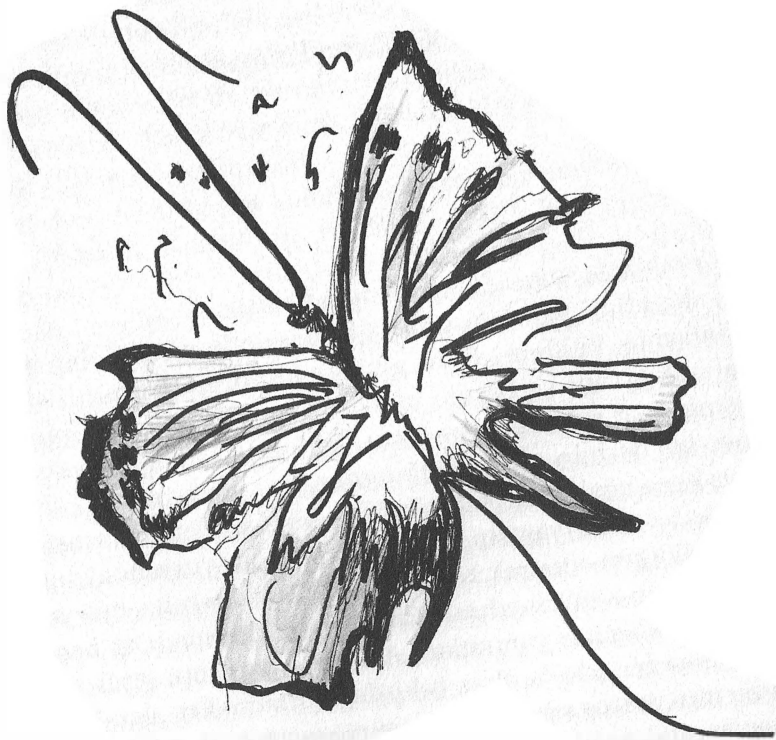
Aşk bittiğinde, konuşarak, anlaşarak, dost kalmayı başarak ayrıldık: Uzun yıllar sonra... Nihayet memlekete dönebildiğimizde... Neden mi? Geçmiş zaman. Kurcalamak anlamsız. Kim bilir? Sürgünden tahliye olunca, yollar kendiliğinden ayrılmış olabilir... Ya da, bizim payımıza düşen bedel de buydu ola ki... Dingin ruhlu bir dostum, bu gibi durumlardan söz edildiğinde: “*Hayat*” diye iç çekip geçer. Hem... Kolay mı oldu sanıyorsunuz? “*Aşk bitti, içimden sanki bir şeyler kopup gitti*” diyor, bir başka dostumun şarkısının sözleri: “*Aşk hiç biter mi?*” Oysa... Her şey bitmiyor mu bir gün? Ayrılık... Özlem... Sefalet... Sıkıntılar... Her şey! Yaşam bile: Kelebeğin ömrü kaç günbatımı? Her şeyin bittiği yerde, aşk nasıl dirensin? Hele filizlenmesinin üstünden epey zaman geçmişse... Uzun, yıpratıcı bir zaman... İki kişilik bir hücrede fazlasıyla uzun bir süre tecrit edilmişseniz... Birbirinize hem eş, hem kardeş; hem çocuk, hem anne baba; hem dost hem akraba olmak zorunda bırakılmışsanız... Roller, konumlar adamaklı iç içe geçip, karışmışsa... O bulanıklıkta aşkın bile renkleri solabiliyor.

Ayrılırken, o çok sevdiğim mavi kelebeği bana hediye etmişti. Çalışma masamın karşısındaki kütüphanede dururdu hep, hâlâ orada: Yıllardır tam karşımda, umutla kanat çırpıyor bana, hiçbir olumsuzluğun solduramadığı masmavi bir canlılıkla...

“*Aşk hiç biter mi? Hiçbir şey olmamış gibi boşlukta kaybolup gider mi?*” diye soruyor, şarkıdaki buruk ses. Yanıtı da kendi veriyor, sonraki dizelerde: “*Kalır bir çiçek bir defter arasında... Kalır dilimizde yinelenen bir şarkıda... Kalır bir kitapta bir masal perisinde...*”

Ozan dostumun affına sığınıp, şarkısına son bir dize de ben eklemek istiyorum:

“*Aşk hiç biter mi? Kalır fanusta kelebeğin mavi kanatlarında...*”

XVI. Başkalaşım

“Öteki ebe”ye...

“Bir sabah, bunalıcı düşlerden uyandığımda...”

Kendimi yattığım tümseğin üzerinde minicik bir insana dönüşmüş buldum. Pelte gibi yumuşamış sırtımın üstünde yatmaktaydım ve başımı biraz kaldırdığımda bir kubbe gibi şişmiş, yağ tulumunu andıran, üstü kıllarla kaplı, pespembe ince bir derinin oluşturduğu göbeğimi görüyordum. “Ne olmuş bana böyle?” diye düşündüm. Büyükçe, ama normal, yani içinde böcekler yaşasın diye yapılmış olan yuvamdaydım; ezbere bildiğim o toprak zemin eskiden nasılsa, yine öyleydi.

Ya ben aynı mıydım? Kardeşlerim tanımadılar beni! Tellaşla uzaklaştılar yanımdan. Az ötede, yuvanın öbür ucunda aldırıışsız bir edayla elma çekirdeği çıtlatmakta olan babamla annemin yanına sığındılar. Bir süre sessizce izlediler beni. Derken, en iri kardeşim ağır hareketlerle bana yöneldi. Onun başını öyle sallayarak sokuluşunun ne anlama geldiğini bilmesem, bacağıma kaptırmıştım! Geriye sıçrayıp zor kurtuldum jilet gibi çenesinden. Vazgeçmedi. Üstüme üstüme geliyordu. Kaçayım derken ayağım kocaman bir taşa takıldı, düştüm. Burnumun dibine kadar sokuldu, hâlâ kafasını sallıyordu, tehditkâr... Başka çarem kalmamıştı. Taşı elime aldım... İstemezdim aslında, insan olarak ilk eylemimin kardeşimi öldürmek olmasını...

Kız kardeşimdi arayan. Ter içinde kalmışım. Ne kâbustu ama! Kâbus gibi adamdı zaten eniştem olacak o herif! Yine alkol komasına girmiş. Yine sanrılar... Üzerinde yüzlerce karınca dolaştığını haykırarak çılgınca kaşınmaya başlamış, derken elbiselerini paralayıp çığlık çığlığa sokağa fırlamış. Az kalsın bir kamyonun altında kalıyormuş. Bir kez daha hastaneye yatırmak zorunda kalmış kızcağız. Bu kaçınıcı? Boşasa ya artık, şu şarap fıçısında boğulasıcaı! Ama şimdi sırası değilmiş, an-nemi arayıp durumu ben bildirebilir miymişim, bir de onun-la uğraşamazmış. İyi de, benim uğraşabileceğimi kim söyledi! Hele bu sabah! Hava öyle sıcak, gözkapaklarım öyle ağır ki... Üstelik akşamdan kalmayım...

Mayhoş, kesif üzüm kokulu, lal rengi bir mayinin içinde debeleniyorum: Kanatlarım sıırıslıklam. Dev bir fıçının içindeyim sanki. Nasıl oldu da düştüm? Nereden geliyordum? Ne çekmişti beni buraya? Koku mu? Yoksa fıçının kenarına tüneyip gözlerini bana dikmiş olan şu köca kurbağadan kaçayım derken mi düşmüştüm? Hiçbir şey anımsayamıyorum. Yalnızca o korku hissi... Hani o hiç eksik olmayan... Larvalığımdan beri beni hiç terk etmeyen... Tam bir paranoya! Her an yenilip yutulacağını düşünerek yaşamak: Herkes peşimde... Karşıma çıkan tüm yaratıklar... Ebeveynlerle akrabalar bile! Benden iri ne varsa... Hatta minicikler dahi... Hepsinden her an gelebilir-di, yok edici darbe... Kendimden başka dostum yoktu, ezelden beri hiç olmamıştı: Ömür boyu endişe, vehim, komplolar, saldırılar, kaçış... Kovalamaca... Şimdi de şu dev obur. Nasıl da belertiyor gözlerini. Ağzını şapırdatıyor. Niyeti belli! *Rahat bırak beni iblis! Dışının kovuğuna bile gitmem senin!* Bir an önce kanatlarımı çırpıp havalanmalıyım. Zavallı kanatlarım... Yapış yapış... Hantallaşmış... Dermansız... Mıhlанmış! Kaçmalıyım oysa. Hemen! Ama çok geç: Ağzı açıldı yeşil canavarın. Şimşek gibi fırlayan pembe bir kamçı sarmalıyor bedenimi. Tükürük gözlerimi yakıyor...

Genzim de yanıyor: Nefesim kesiliyor. Gözlerim zaten alev alev. Fışkırtırcasına kusuyor tüm gözyaşlarını. Göz yaşartıcı bomba yetmezmiş gibi, şimdi de kamçı gibi uzun copunu

çekmiş geliyor, pörtlek gözlü gaz maskesiyle dev bir atsineği-
ne benzeyen, yeşillere bürünmüş ifrit. Kaçamıyorum: İlk dar-
be omuz başıma iniyor. Dengemi yitiriyor, kayıp düşüyorum.
Düşmemle birlikte tekme yi yorum böğrüm. Kaburgalarım-
da tanıdık bir çatırtı... Keskin bir acı... Çığlık bile atamıyorum...
Başımı korumam gerek: Ardı arkası kesilmiyor tekmelerin.
Derken ya yoruluyor ya da bir başkasına yöneliyor. Bir an boş
kalınca doğrulup kaçmaya çalışıyorum. Ağzım burnum kan
içinde... Uzağa gidemiyorum: Bu kez lacivert üniformalı iki
başka atsineği yapıyor yakama. Ne zaman değişmişti ünifor-
malarının rengi? On, yirmi yıl önce? Ne zaman yiyorum ki ben
bu dayağı? Yirmi yıl önce mi, şimdi mi? Yoksa hem dün hem de
bugün mü aynı dayak? Aynı Mayıs günü, aynı meydanda aynı
gösteri... Bitmeyen husumet... Değişmeyen şiddet... Sirenler...
Düdükler... Tok sesli patlamalar... Çığlıklar... Küfürlü emirler...
Kaldırımları çiğneyen paletlerin tıkırtısı... Uygun adım yürü-
yorlar üzerimize. Kafama isabet eden son bir darbeyle kendim-
den geçiyorum. Bu seferki üniforma ne renk?

Sarılı siyah çizgili desenleriyle tek tip üniformalı eşeka-
rısı filosu alçak uçuşla saldırıyor kovanımıza. Korkunç bir vı-
zıltıyla savunma hattımızı yararak, dalıyorlar içeri. İşçi arılar
güçleri yettiğinde direniyorlar, ancak dikiş makinesi düzenlili-
ğinde batıp çıkan zehirli iğnelerle baş edemiyorlar. Tırtıklı dev
çeneler, bıçkı dikiş atölyesinde gibi, makineleşmiş bir beceriy-
le lime lime ediyorlar bedenlerimizi... Gözlerini kırpmadan,
topluya yok ediyorlar bizleri. Kovandaki uykusuz gecelerde
yaşlı arılar benzer katliam öykülerini anlattıklarında, yalnızca
“farklı” olduğumuz için hedef seçildiğimizi sanırdım. Anlam
veremezdim bu gareze: Benzeşmiyor muyduk aslında? Şimdi
görüyorum ki farklılık bahane. İkiz bile olsak, uydururlardı
bir gerekçe: Talanmış meğer tek gaye! Bu kadar basit, bu kadar
ucuz! Hiç usanmadan yağmalıyorlar peteklerimizi. Canımız
çıkmişti, o balları üretinceye kadar! Kalan son gücümü topla-
yıp, öfkeyle atıyorum benden üç kat büyük bir eşekarısının
üstüne, daldırıyorum iğnemi. Ne ki, tek atımlık barutum var
benim: Kendi şiddetimde boğuluyorum. Petekgözlerimde beli-

ren son bulanık görüntü, aç bir eşekarısının o ürkütücü haydut maskesi.

Haydut gibiler: Belde kocaman silah! Hiç gizlemiyorlar bile, aksine. Tabancalarıyla dolaşıyorlar, neredeyse dağ başına gizlenmiş fabrikanın içinde. Gözdağı veriyorlar. Amma da yürekli! Eh, hak vermeli sanırım. Silahsız bir avuç erkek nasıl baş etsin onca işçi kadınıla? Nasıl uyulmasını sağlasınlar talimatlarına? Arı gibi çalışıyor kadınlar, hiç ses etmeden. Soluk bile almadan... Sırtlarında önlük, başlarında yemeni... Kaderlerini kuşanmışlar. Her birinin önünde dikiş makinesi... Sanki kollarının doğal uzantısı: Yekvücut olmuşlar. Kilometrelerce kumaş dokuyorlar biteviye. Henüz son moda etiketi iliştilmemiş blucinler... Döviz pompası ihracat... Havasız fabrika... Boğucu, loş ve gergin... Ter ve makine yağı kokusu... Belli belirsiz bir toz bulutu... Yerlerde kırpık kumaş parçaları... Sürekli bir takırtı... Hiç durmadan dikiyor işçi kadınlar... Akşama da yemek pişecek.

Yiyecek beni, biliyorum. Önce çiftleşecek, sonra da bir güzel yalayıp yutacak: Afiyetle! Ölesiye korkuyorum ondan. Hep peşindeyim yine de. Her çağrısında düşünüyorum ağına... Bile bile lades! Engel olamıyorum, kromozomlarıma işlemiş bu ölümcül dürtüye. İşin en acısı bu: Sonu sindirilmek olan bir çiftleşmeye bile gözü bağlı koşmak... Bu derece şartlanmış olmak. İlle çoğalmak! Nedense? Ya o? Nasıl bir yaratık şu dişi örümcek? Neden bu kadar iştahlandırıyorum onu? Hangi canavar, hangi gözü dönmüş canı çiftleşir çiftleşmez eşini öldürebilir?

İrzına geçtikten sonra satırla doğramış kadıncağızı!... Ruhunu parçalamak yetmedi demek. Nefretin böylesi! Ama kimden? Öteki bedenden mi gerçekten? O zaman salt cinayet neyine yetmemiş? İnsan nefret ettiği bir bedenle neden çiftleşsin ki? Genetik, "çoğalın!" emrini kazımış kodlarına; toplumsal öğreti ise "aşk" adını vermiş mahrem boğuşmalara... O halde neden nefretle yok ediyor arzu nesnesini? "Sever de, döver de" diye diye, dayakla mı yoğruluyor bu harç, sevgi yoksunluğunda? Nasıl beceriyoruz bu başkalaşımı? Kim dayatıyor eli silahlı üniformayı rol modeli olarak? Kim sürüyor piyasaya şiddete

tapan kahramanları? Nasıl dönüştürüyoruz o minik bedenleri, çükünü silah sanan canavarlara?

Çirkin, boktan bir canavarsın sen işte, bok ye! Bok ye diye söyleniyorum kendi kendime, şu bok yumağını iteklerken... Kadere bak! Onca böcek çeşidi arasında payıma ne düştü! Adım bile tiksindirici, kim koymuşsa: Bokböceği... Her iki çağrışım ayrı bulandırıyor mideyi. Sözümona bir zamanlar kutsal sayılırmışız... Öyle diyor eskiler. Züğürt tesellisi! Herkesin hayranlıkla izlediği rengârenk kelebeklerden biri olabilsem... Ya da insanların sofralarını süslesin diye onca zahmete katlanarak avladıkları o kıskaçlı deniz akrabalarım kadar beğenilsem, daha ne isterdim? Apış aralarının kaşıntılı kâbusu olarak yaşamak bile daha onurlu bir seçenektir, inanın. Ama nerede bende o şans! Kimi uzaktan akrabam baş döndürücü rayihalı çiçeklerin nektarlarını emerken; diğerleri bahçeden bahçeye zıplayıp yemyeşil yaprakları kemirirken; bir başkası içinde tüneller kazdığı kıpkırmızı elmaları kütür kütür mideye indirirken; bazıları kuşkonmazla, baklayla, naneyle ya da hiç olmazsa patatesle karnını doyururken; daha başkaları ise hep tatilde, masmavi engin okyanuslarda balıkla, planktonla beslenirken... Kör talihin bana tahsis ettiği kadere, beslenebildiğim biricik şeye bakın: İteklemeğe mahkûm olduğum şu pis kokulu dışkı yumağı! Oysa kanatlı evcil kuzenlerim gibi olmak vardı: Birbirinden lezzetli ev yemeklerinin üzerinde dolaş, beğendiğinin üstüne kon, ye yiyebildiğin kadar! Ya da öteki kuzenler gibi, gözüne kestirdiğin pespembe ya da kapkara derilerde geçir ömrünü, aklına estikçe em kanını, iyice şişinceye dek. Hatta aç bir delik derisinde, gir içine, kaz tünelini, oh, sıcacık! Az ötede ki şu parçalanmış kaplumbağanın cesedine üşüşmüş leşçil akrabalarım bile özeniyorum. Benimkine kıyasla temiz iş. Olmadı, düpedüz etobur ol kardeşim! Öyle ya: Önüne geleni yakala kısılcacınla, sok zehirli iğnenle, indir afiyetle midene! Eğer kimsenin peşinden koşamayacak kadar burnun havadaysa, o zaman ör ağını bir köşeye, geç bir ucuna bekle: Er geç kendi gelip yapışacak bir dalgın kurban bulunur elbette. Yok, ille dışkıyla besleneceksen de, bari o uzun boylu amcaoğlu gibi yerleş

birinin bağırsaklarına, kancanı geçirip tutun, oturduğun yerde rahat rahat ye ne yiyeceksen. Değil mi ama? İşgal ettiği makamı burun kıvırmayın sakın: O hiç olmazsa, kıtlık olur korkusuyla benim gibi ömür boyu bok istiflemek zorunda kalmıyor! Memuriyet gibi güvenceli bir varoluş... Risk yok, besin garanti. Oysa ben, hazin bir Sisifos gibi yokuş yukarı iteklediğim o bok yumağını elimden kaçırmaya göreyim! Sıfırı tüketip başa dönerim her seferinde!

Bütün birikimlerim nasıl da bir anda uçup gitti! Bir ömür boyu çalışıp kenara koyduklarım, vadeli mevduatta tuttuklarım... Ne o? Bir kriz daha çıkmış. Banka sistemi bu sefer adanmaklı çökmüş. Borsa alabora! Döviz kurları alıp başını gitmiş. Şirketler iflas etmiş. İyi de... Bana ne bundan? Ben mi kurdum, ben mi yönettim kriz arsız bu akıldışı sistemi? Ben mi başkalarının sırtından milyarlar kazandım yıllar boyunca? Ağgözlüklerinin, beceriksizliklerinin, yanlış hesaplarının bedelini niçin ben ödüyorum? Neden benim ücretim kısıyor, niçin işten atılan ben oluyorum? İsyan etmez mi insan böyle adaletsizliğe? Kurtulmaya çalışmaz mı, kendi kendini yok eden bu deli saçması düzenden! Sanırım fena kaptırmışız paçayı: Örümcek ağı gibi sarmış her yeri... Hamamböcekleri gibi yayılmış tüm kentlere... Koca bir çekirge sürüsü gibi çöreklenmiş tüm gezegene... Hiçbir şeye, hiç kimseye aldırmadan kendi bildiği yolda ilerliyor, önüne çıkanı yutan, öğüten dev bir solucan gibi... Şiştikçe şişerek... Çatlayınca kadar da yiyecek... Seri katil!

Kurtuluşum yok, biliyorum. Peygamberböceği dikti artık gözünü bana... Kaçsam yetişir, benden hızlı... Direnmeye çalışsam alt edemem, kat kat büyük ve güçlü. Büyülenmiş gibi izliyorum incecik, boğumlu, yaprağı andıran yeşil gövdesini, ters üçgene benzeyen kafasını. Kandırıcı bir zarafet var bu takıye ustasında. Gizlemeye çalışıyor acımasız bir katil olduğunu. Ama birazdan üzerime atılacağını biliyorum... Panik içinde bakınıyorum sağa sola: Yok mu bir kurtarıcı? Az ötedeki şu termit ordusu? Yandaki kene? O derece korku içindeyim ki, eskiden görür görmez saklanacak yer aradığım çiyana bile teslim olabilirim! Ya da hemen yanındaki sülüğe kanımı emdirmeye

razı olabilirim. Türdeşlerime seslenmeye çalışıyorum. Ağustosböceklerinin uğursuz korosu bastırıyor imdat çağrılarımı. Yok mu beni kanatlarının arasına alıp, pembe düşlere uçuracak bir uğurböceği? Hiç mi yardım gelmeyecek? Ağustosböceklerinin sustuğunu fark ettiğim anda iş işten geçiyor. Peygamberböceği bitiveriyor yanı başımda: Uzun kollarıyla kavıyor beni... Şimdi koparıp atacak kellemi tek bir hamlede, orakla biçer gibi...

Başı sonu olmayan, kırpık kırpık kâbuslar görüyorum. Zincirinden boşanmış... Tekinsiz... Eklem bacaklı kâbuslar... Öteki kâbuslar: Sonsuz bir devinim... Ölüm yuvası... Kımıl kımıl... Gücü gücü yetene... Herkes katil, herkes yem... Sevgi yok-sunu acımasız bir çark: Kimsenin gözünün yaşına bakmıyor... Her yerde leş oburluğu... Marazi öfkeler... Öteki nefretler... Tekil yalnızlıklar, çoğul bağnazlıklar... Toplu katliamlar... Temel içgüdü bile "meta"ya dönüşmüş, indirimde! Yok mu onurlu bir çıkış yolu? Bir umut? İnsan olarak uyanabilmek, sonra da insan olmaktan utanmadan, vicdan kanaması geçirmeden yeniden uykuya dalabilmek... Kâbustan kurtuluş...

Bir yardım çağrısı karalamalıyım. Durdurmam gerek bu süreci... Bir itiraz dillendirmeliyim... Buruşuk bir kâğıda kalaranmış iki satır... Bir çığlık... Geç kalmışsam da, hiç olmazsa yaşamı katlanılır kılacak hoş bir seda bırakabilmeliyim... Ölümü unutturacak bir güzellik... En azından acıyı dindirecek bir oyalanma...

"Bir sabah yine bunaltıcı düşlerden uyandığımda, kendimi yatağımda dev bir böceğe dönüşmüş olarak buldum. Gövdemin çapıyla karşılaştırıldığında acınası incelikteki çok sayıda bacak sallanıp durmaktaydı..."

Az sonra kapıma dayanacaksınız. Biliyorum. Görüntüm ürkütecek sizi, yabancılacak, hatta nefret edeceksiniz ben-den. Biliyorum bu öykünün sonunu: Okumuştum bir yerlerde. Peşime düşecek, sizlere benzemediğim için kovalayacaksınız... Hatta itici bulduğunuz için yok etmek isteyeceksiniz.

Oysa ben... Aslında... Sandığınız gibi... Yani... Hayır: Bakmayın farklı görüldüğüme... Bakmayın hantal gövdeme... Sırtımdaki kara tüylere... Size yabancı gelen o duyargalarım...

Aslında ben de... Sizin gibi... Gerçi... Farkındayım, sesim size ulaşamıyor, anlamıyorsunuz sözlerimi. Anlamsız geliyor size yabanıl homurtularım. Ürküyorsunuz sarsak hareketlerimden. Belki de anlamıyorsunuz derdimi, yanlış yorumluyorsunuz niyetimi...

İki satır karalayabilsem... Anlayabileceğiniz bir dilde karalanmış iki satır... Yazsam, yazabilsem... Yazarak anlamlandırabilsem olanları... Yazıyla doğamı aşip başkalaşabilsem... Kozamı yırtabilsem...

Telaşla atıyorum kendimi yataktan aşağı. Bir kâğıt parçası bulmalıyım. Söylemek istediklerimi kayda geçecek bir zemin. Yazmalıyım: Mutlaka! Alelacele masaya tırmanıyorum. Kâğıt... Kalem... Bilgisayar... Hepsi orda. Ancak o incecik altı uzvumun hiçbirisi kalem tutmuyor. Yerinden bile oynatamıyorum. Bilgisayarın tuşlarının üstüne çıkıp umutsuzca tepiniyorum: Ağırlığım yetmiyor o karmaşık makineyi harekete geçirmeye, programlanmış düzeneği değiştirmeye, düşüncelerimi aktarmaya...

Başım dönüyor sanki... Aklım dağılıyor. Durduk yerde sözcükler silikleşmeye, kafamdan uçmaya başlıyor. Her şey gitgide bulanıklaşıyor. Yazmalıyım diyorum kendime: Mutlaka yazmalıyım. Yoksa unutacağım anlamları, kavramları. Yitireceğim düşünce ve düş gücümü. Silinecek sözcükler belleğimden, uçup gidecekler. Anlamsız seslere, biçimsiz şekillere dönüşecekler... Ve eğer sözcüklerimi yitirirsem... Cümlelerim uçup giderse... Kavramlarımın içi boşalırsa... Duygularımdan arınırsam... O zaman işte hep böyle kalırım: Pis bir böcek! Hantal bir katil... Kırılğan bir av...

İki hamlede tırmanıyorum mürekkep hokkasının kenarından. Nefesimi tutarak atıyorum kendimi kapkara sıvının içine... Mürekkebe bulanıyorum duyargalarımın ucuna kadar... Kesif sıvının içinde saatlerce debelenirken soluksuz kalıp, boğulma tehlikesi atlatıyorum... Neden sonra, gücümü toplayıp, zorlanarak da olsa kaygan cama bu kez içeriden tırmanıyor, tekrar çıkıyorum gün ışığına. Tüm bedenime, benliğime bulaşıp, iliklerime kadar işleyen koyu bulamaç, üstümden süzülerek

damlıyor masanın üstüne. Son bir gayret, sürüne sürüne ulaşıyorum, az ötede, masanın ucunda bekleyen beyaz kâğıda... Benden önce kim bilir daha nicelerinin kalemelerini batırdıkları, ruhlarını akıttıkları o tılsımlı mürekkebi üç çift ayağımla kâğıda yayıyorum, şekillendirmeye başlıyorum sözlerimi:

"Bir sabah, bunaltıcı düşlerden uyandığımda..."

Heybeliada, 30 Mayıs 2009

*“Biz kırıldık, daha da kırılırız
Ama katil de bilmiyor öldürdüğünü”*

Cemal Süreya

Sait Faik Abasıyanık

Şimdi Sevişme Vakti ve Diğer Şiirleri

Adonis

Kör Kahin

Nazmi Ağıl

Babalar ve Oğullar - Umut'un Defteri

Gülten Akin

Kırmızı Karanfil-Toplu Şiirler I

Ağıtlar ve Türküler-Toplu Şiirler II

Uzak Bir Kıyıda-Toplu Şiirler III

Şiiri Düzde Kuşatmak

Şiir Üzerine Notlar

Kuş Uçsa Gölgesi Kalır

Celâliler Destanı

Sabahattin Kudret Aksal

Şiirler (1938-1993)

Hulki Aktunç

Fırak -Toplu Şiirler

Sabahattin Ali

Bütün Şiirleri

Şavkar Altınel

Yol Notları - Toplu Şiirler

Soğuğa Açılan Kapı

Özdemir Asaf

Çiçek Senfonisi - Toplu Şiirler

Carlos D. De Andrade

Dünyayı Taşırız Omuzların

Baki Asiltürk

Hilesiz Terazi

Ömer Aygün (haz.)

Stéphane Mallarmé-Profil

Ece Ayhan

Bütün Yort Savul'lar

Suphi Aytimur

İncedir Derincedir

Adnan Azar

Beyaz Ayarı

Ingeborg Bachmann

Toplu Şiirler

Taner Baybars

Tilki ile Çobanaldatan-Toplu Şiirler

Sami Baydar

Nicholas'ın Portresi

Süreyya Berfe

Foklar Söyledi Ben Yazdım

Çıkrık

Kalfa - Toplu Şiirler (1965-2005)

İlhan Berk

Kuşların Doğum Gününde Olacağım

Kült Kitap

Eşik

Aşk Tahtı

Akşama Doğru

Pera

Galata

Şeyler Kitabı

Requiem

Adlandırılmayan Yoktur

Tümceler Geliyorum

Egemen Berköz

Unutma! Toplu Şiirler (1960-1979)

Jean Bottéro

Gılgamış Destanı:

Ölmek İstemeyen Büyük İnsan

Abdülkadir Budak

Dalgın Rüzgar-Toplu Şiirler (1978-2006)

Orhan Burian (haz.)

Kurtuluşun Sonrakiler

Edip Cansever

Sonrası Kalır I

Sonrası Kalır II

Öncesi de Kalır

(Kitaplarına Giremeyen Şiirler)

René Char

Seçme Şiirler

Faruk Nafiz Çamlıbel

Han Duvarları -Toplu Şiirler

Asaf Hâlet Çelebi

Bütün Şiirleri

Cevat Çapan

Bana Düşlerini Anlat-

Toplu Şiirler (1985-2006)

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Orda Karanlık Olurum

Arkası Siz

Genç

Dört Kanatlı Kuş

İçeri Sait Faik

Arif Damar

Eski Yağmurları Dinliyordum...

(Seçmeler)

Nuri Demirci

Soldan Dördüncü Aralık

Ahmet Muhip Dıranas

Şiirler

Mehmet Can Doğan

Şaman

Attar

Gunnar Ekelöf

Emgion Prensi İçin Divan - Seçme Şiirler

Metin Eloğlu

Bu Yalnızlık Benim –

Toplu Şiirler (1951-1984)

İbresiz Bir Pusula

(Kitaplarına Girmemiş Şiirleri)

Gültekin Emre

Küçük Deniz-Toplu Şiirler (2006-1977)

Ömer Erdem

Evvel

Azad Ziya Eren

Özenle Unutulmuş Parçalar

Ebubekir Eroğlu

Berzah -Toplu Şiirler 68/98

Sınır Taşı

Seyhan Erözçelik

Kitaplar-Toplu Şiirler 1980-2003

Marc Falkoff (haz.)

Guantanamo'dan Şiirler-

Mahpuslar Konuşuyor

Hüseyin Ferhad

Kılıç İpekte Sınır-Toplu Şiirler (1982-2007)

Lawrence Ferlinghetti

Şiirin O İnce Küllerini Toplayanlar

Füruzan

Lodoslar Kenti

İzzet Göldeli

Eksen

Fahri Güllüoğlu

Magmanın Gözleri

Tarık Günersel

İzler - Toplu Şiirler (1966-2006)

Ahmet Guntan

Mahkeme Kitap.

Toplu Şiirler (1976-2005)

Talat Sait Halman

Eski Mısır'dan Şiirler

Ahmet Hâşim

Göl Saatleri

Piyâle

Heinrich Heine

Şarkılar Kitabı

Sâdık Hîdâyet

Hayyam'ın Teraneleri

Abdülhak Şinasi Hisar

Aşk İmiş Her Ne Vâr Âlemde

Aşka Dair Seçilmiş Mısralar ve

Beyitler 1417-1950

Serkan Işın

Bönus

Adil İzci

Aşk İmiş

Richard McKane

Coffeehouse Poems - Kahvehane Şiirleri

Ercüment Behzat Lav

Bütün Eserleri

Federico Garcia Lorca

Profil

Roni Margulies

TK1980

Lâle Müldür

Güneş Tutulması - 1999

Saatler / Geyikler

Anemon - Toplu Şiirler (1988-1998)

Ultra-Zone'da Ultrason

Güneş Tutulması 1999

Lâle Müldür - Ahmet Guntan

Voyacı 2

Nâzım Hikmet

835 satır

Benerci Kendini Niçin Öldürdü?

Kuvayı Milliye

Yatar Bursa Kalesinde

Memleketimden İnsan Manzaraları

Yeni Şiirler

Son Şiirleri

İlk Şiirler

Behçet Necatigil

Bütün Yapıtları: Şiirler

Gonca Özmen

Belki Sessiz

Cesare Pavese

Şiirler

Hüseyin Peker

Ateşin Zilleri- Toplu Şiirler (1965-2003)

Tek Vuruş

Jacques Prévert

Sözler

Oktay Rifat

Bütün Şiirleri I

Bütün Şiirleri II

Sappho

Şiirler

Çiğdem Sezer

Denizden Geçme Hâli

Celal Sılay

Hüsrân Filizleri

Ahmet Soysal

Arzu ve Varlık, Dağlarca'ya Bakışlar

Cemal Süreya

Sevda Sözleri

Üvercinka

Ahmed Şamlu

Ey Aşk, Ey Aşk! Mavi Yüzün Görünmüyor

Seçme Şiirler

Zafer Şenocak

Kara Kutu

Baki Ayhan T.

Fırtınaya Hazırlık

Tagore-Profil

Ülkü Tamer (haz.)

Mehmet Taner

Küflü Şimşek - Toplu Şiirler

Veda Vezinleri

Oğuz Tansel

Dağı Öpmeler

Tuğrul Tanyol

Her Şey Bir Mevsim

Toplu Şiirler (2000 - 1971)

Betül Tanrıman

Kar Merdiveni

Ağır Tören

Bedirhan Toprak

Gece Dili

Su Yazısı

Güven Turan

Toplu Şiirler (1963-1993)

Gizli Alanlar

İz Sürmek

Cendere

Çıkış

Mehmet Mümtaz Tuzcu

Yazöte - Toplu Şiirler 1971/1991

Turgut Uyar

Büyük Saat

İsmail Uyaroğlu

Kedileri Severken Ağlayınız

Toplu Şiirler (1967-2004)

İsmail Uyaroğlu

Kirli Şiirler

Oya Uysal

Kimselerin Akşamı

Murat Üstübal

Huyname

Orhan Veli

Bütün Şiirleri

Çeviri Şiirler

Azer Yaran

Giz Menekşesi - Toplu Şiirler (1975-2002)

Eyüp Yaşar

Kimsesizlik İkilişi

Eşyanın Tabiatı

Hilmi Yavuz

Hurufi Şiirler

Büyü'sün, Yaz! Toplu Şiirler (1969-2005)

Kayboluş Şiirleri

Ertan Yılmaz

İyiyim

Necmi Zekâ

(ben ona o bana ne oldu sana dedik)

kitaba adını veren şiir

Nihat Ziyalan

Sevgili Şiir

Freud Konuşmaları

Theodor W. Adorno

Walter Benjamin Üzerine

Rüya Kayıtları

Esra Akcan

Çeviride Modern Olan Şehir ve Konutta

Türk-Alman İlişkileri

Taylan Altuğ

Dile Gelen Felsefe

Zeynep Atikkan

Amerikan Cinneti

Aristoteles

Retorik

Fizik

İkinci Çözümlemeler

Marcus Aurelius

Düşünceler

Rona Aybay

Sosyalizmin Öncülerinden Robert Owen:

Yaşamı, Eylemi, Öğretisi

Gaston Bachelard

Yok Felsefesi

Su ve Düşler

Roland Barthes

Göstergebilimsel Serüven

Jean Baudrillard

Tam Ekran

Pierre Bourdieu

Karşı Ateşler

Niyazi Berkes

Türkiye'de Çağdaşlaşma

Isaiah Berlin

Romantikliğin Kökleri

Éric Blondel

Aşk

Giovanna Borradori (haz.)

Terör Günlerinde Felsefe-Jürgen Habermas

ve Jacques Derrida ile Diyaloglar

Tülin Bumin

Hegel

Tartışılan Modernlik: Descartes ve Spinoza

Ian Bruma ve Avishai Margalit

Garbiyatçılık

Düşmanlarının Gözünde Batı

Eluned Summers-Bremner

Uykusuzluk-Kültürel Bir Tarih

Özden Cankaya

Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi:

TRT 1927-2000

R.G.Collingwood

Tarihin İlkeleri ve Tarih Felsefesi

Üstüne Başka Yazılar

Steven Connor

PostModernist Kültür

G. Deleuze-F. Guattari

Felsefe Nedir?

Diderot & D'Alembert

Ansiklopedi

Zeynep Direk

Başkalık Deneyimi: Kıta Avrupası Felsefesi

Üzerine Denemeler

Cinsiyetli Olmak

D. Edmonds-J. Eidinow

Wittgenstein'in Maşası -

İki Büyük Filozof Arasındaki

On Dakikalık Tartışmanın Hikayesi

William R. Everdell

İlk Modernler

Michel Foucault

Toplumu Savunmak Gerekir

Gottlob Frege

Aritmetiğin Temelleri

Rainer Funk

Ben ve Biz -

Postmodern İnsanın Psikanalizi

Herbert J. Gans

Popüler Kültür ve Yüksek Kültür

José Ortega y Gasset

Sevgi Üstüne

Avcılık Üstüne

Raymond Geuss

Kamusal Şeyler, Özel Şeyler

Ziya Gökalp

Kitaplar 1

Macit Gökberk

Değişen Dünya Değişen Dil

John Gray

Saman Köpekler

Bozkurt Güvenç

Kültürün abc'si

Teo Grünberg

Felsefe ve Felsefi Mantık

Anlam Kavramı Üzerine Bir Deneme

Epistemik Mantık Üzerine Bir Araştırma

Jürgen Habermas

"İdeoloji" Olarak Teknik ve Bilim

"Öteki" Olmak "Öteki"yle Yaşamak

Bölünmüş Batı

Bella Habib

Psikanalizin İçinden

Selahattin Hilav

Edebiyat Yazıları

Felsefe Yazıları

Entelektüeller ve Eylem

Felsefe El Kitabı

Claude C. Hopkins

Reklamcılık Yaşantım & Bilimsel Reklamcılık

Max Horkheimer

Geleneksel ve Eleştirel Kuram

Ramin Jahnbegloo

Isaiah Berlin'le Konuşmalar

Fredric Jameson

Marksizm ve Biçim

Dil Hapisesi. Yapısalcılığın ve Rus

Biçimciliğinin Eleştirel Öyküsü

Jean-Noel Jeanneney

Medya Tarihi

Walter Kaufmann

Dostoyevski'den Sartre'a Varoluşçuluk

Nurhan Kavaklı

Bir Gazetenin Tarihi: Akşam

Aysun Köktener

Bir Gazetenin Tarihi: Cumhuriyet

Béatrice Lenoir

Sanat Yapıtı

Marshall McLuhan

Gutenberg Galaksisi

Predrag Matvejevic

Akdeniz'in Kitabı

Abraham S. Moles

Belirsizin Bilimleri

Ünsal Oskay

Yıkanmak İstemeyen Çocuklar Olalım

Hubert Reeves

İlk Saniye

Karl Raimund Poppe

Daha İyi Bir Dünya Arayışı

Hayat Problem Çözmektir -

Bilgi, Tarih ve Politika Üzerine

Paul Ricœur

Zaman ve Anlatı: bir

Zaman-Olayöğüsü-Üçlü Mimesis

Zaman ve Anlatı: iki

Tarih ve Anlatı

Mehmet Rifat

XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergebilim

Kuramları 1

XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergebilim

Kuramları 2

Homo Semioticus ve

Genel Göstergebilim Sorunları

Bertrand Russel

Din ile Bilim

Prens Sabahaddin

Gönüllü Sürgünden Zorunlu Sürgüne-

Bütün Eserleri

Peter M. Senge

Beşinci Disiplin

Claude Levi-Strauss

Yaban Düşünce

Hüzünlü Dönenceler

Bülent Tanör

Türkiye'de Kongre İktidarları

Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri

Anayasal Gelişme Tezleri

Charles Taylor vd.

Çokkültürcülük: Tanıma Politikası

Tzvetan Todorov

Yazın Kuramı ve Rus

Biçimcilerinin Metinleri

Alain Touraine

Demokrasi Nedir?

Modernliğin Eleştirisi

Eşitliklerimizle ve Farklılıklarımızla

Birlikte Yaşayabilecek miyiz?

Bugünün Dünyasını Anlamak

İçin Yeni Bir Paradigma

Frederic de Towarnicki

Martin Heidegger- Anılar ve Günlükler

David Trend

Medyada Şiddet Efsanesi Eleştirel Bir Giriş

Nermi Uygur

Felsefenin Çağrısı

Kültür Kuramı

Başka-Sevgisi

Güneşle

Bunalımdan Yaşama Kültürü

Dilin Gücü

Edmund Husserl'de Başkasının Ben'i Sorunu

Salkımlar

Yaşama Felsefesi

İç Dışıyla Batının Kültür Dünyası

Dipten Gelen

Denemeli Denemesiz

İçimin Sesi

İnsan Açısından Edebiyat

Çağdaş Ortamda Teknik
Eşekler, İkindiler, Yetişimler

Hilmi Ziya Ülken

Türk Tefekkürü Tarihi

Artun Ünsal

Anadolu'da Kan Davası

Peter Wicke

Mozart'tan Madonna'ya

Marina Yaguello

Hayali Diller

Sanem Yazıcıoğlu (haz.)

Doğumunun 100. Yılında Hannah Arendt

Sarte Sartre'ı Anlatıyor

Uluslararası Psikanaliz Yıllığı

